

ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓

ครั้งที่ ๕

(สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันพุธที่ ๗ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒

ศูนย์ชวเลขและพิมพ์ดีด
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๒๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

สภารับรองในคราวประชุม ครั้งที่ ..... / ..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

๑๕๑

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓
ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒
ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระ เปียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม	ไม่มี
ระ เปียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	๑
๒.๑ รับทราบเรื่องสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแจ้งเหตุขัดข้องที่ นายกรัฐมนตรีไม่สามารถพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ได้ภายในกำหนดเวลา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๘๕ จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. .... (คุณณรงค์ ภูอิทธิวงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	๑
๒.๒ รับทราบร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร	๑
ระ เปียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม	๒
- ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑	
- ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๑	
- ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๑	
- ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๑	
- ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๑	
- ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๑	
ระ เปียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	๒
๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๒

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

	หน้า
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายอัชพร จารุจินดา	๔, ๘
- นายนิติฤทธิ์ อินทรสมบัติ	๔, ๒๕
- นายเกษม รุ่งธนเกียรติ	๔, ๒๕
- นายเอกภาพ พลซื่อ	๑๐
- นายสำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์	๑๒
- นายเจอะอามิง โตะตาหยง	๑๓
- นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา	๑๔
- นายพินิจ จันทรสุรินทร์	๑๔
- นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์	๑๕
- นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	๒๐, ๒๕, ๓๑, ๖๑
- นายจาทูรนต์ ฉายแสง	๒๗, ๔๔, ๔๕
- นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย	๓๑, ๔๗, ๕๗
- นายอดิศร เพียงเกษ	๓๔, ๓๖, ๓๘, ๖๑
- นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	๓๗
- นายทิวา เงินดวง	๔๑
- นางลลิตา ฤกษ์สำราญ	๔๖
- ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	๕๐
๔.๒ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๖๘
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายถวิล ไพรสมณ์	๗๐
- ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม	๗๒
๔.๓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗๕

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตินิติบัญญัติ)

	หน้า
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายถวิล ไพรสมถ์	๗๖
๔.๔ ร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๗๘
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	๗๘
๔.๕ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ.	๘๑
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายสุทัศน์ เงินหมื่น	๘๒
- นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ	๘๒, ๘๔
- นายปรีชา สุวรรณทัต	๘๗
- นายวิชา มหาคุณ	๘๘
- นายสุรศักดิ์ กิติพงษ์พัฒนา	๘๒, ๑๓๒
- นายวิทยา แก้วภารดัย	๑๐๐, ๑๔๓
- นายถาวร เสนเนียม	๑๐๖
- นายวีระกร คำประกอบ	๑๑๑
- นายสุประดิษฐ์ หุตะสิงห์	๑๑๕
- นายจรัญ ภักดีธนากุล	๑๑๗
- นายอดิศร เพียงเกษ	๑๒๓
- นายอภาพงศ์ กฤตเวทิน	๑๒๖
- ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม	๑๒๙, ๑๓๘, ๑๔๐
- นายบุญปลุก ชายเกตุ	๑๓๗

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓
ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๕ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๓๗๔ คน

(เนื่องจาก นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎร
ติดราชการ นายโสภณ เพชรสว่าง รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง
จึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อครบองค์ประชุมแล้ว
ผมขอดำเนินการตามระเบียบวาระนะ ครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ กระชู้ถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๒.๑ รับทราบเรื่องสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี แจ้งเหตุขัดข้อง
ที่นายกรัฐมนตรีไม่สามารถพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วย
การเงินได้ภายในกำหนดเวลาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๘๕

ด้วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งเหตุขัดข้องที่
นายกรัฐมนตรีไม่สามารถพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงิน
ได้ภายในกำหนดเวลา เพราะอยู่ในระหว่างการพิจารณาของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอจอมทอง
จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. . . . . ซึ่งท่านณรงค์ ภูอิทธิวงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ
จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ๒.๒ รับทราบร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของ
คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาราษฎรได้จัดทำบัญชีร่างพระราชบัญญัติ
ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรมาในที่ประชุมทราบ
และได้สำเนาให้สมาชิกแล้ว จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม รับรองรายงาน
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒ จำนวน ๖ ครั้ง คือ

- ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑
- ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๑
- ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๑
- ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๑
- ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๑ และ
- ครั้งที่ ๓๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๑

ซึ่งได้วางไว้ให้ท่านสมาชิกตรวจสอบแล้วก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง
สำหรับรับรองรายงานการประชุมถ้าหากท่านสมาชิกไม่มีการแก้ไข ก็ถือว่า
ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๖ ครั้ง ที่ผมได้เรียนให้ที่ประชุมทราบแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๓

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ศิริลักษณ์ ๑/๓

ขอเชิญคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เข้าประจำที่ด้วยครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : กรรมการพร้อมเชิญแถลงครับ

- ๒/๑

นายอชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ ผม อชพร จารุจินดา กรรมาธิการ ตามที่ประชุม
สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอนั้น บัดนี้คณะกรรมาธิการได้
พิจารณาเสร็จสิ้นแล้วตามร่างฯ ที่ได้นำกราบเรียนต่อที่ประชุม ในการ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติจำนวน ๒ ท่าน
รายละเอียดปรากฏตามร่างฯ ที่นำเสนอครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเลขาธิการฯ ดำเนินการต่อครับ

นางศิริลักษณ์ บัณฑิตรุ่งกิจ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ
ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : สมาชิกไม่ติดใจ เชิญต่อครับ

นางศิริลักษณ์ บัณฑิตรุ่งกิจ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
มาตรา ๑ มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข มีผู้ขอแปรญัตติ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านนิติกรครับ

นายนิติกร อินทรสมบัติ (พัทลุง) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม นิติกร อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง
พรรคประชาธิปัตย์ครับ กระผมและเพื่อนสมาชิกคือ ท่านจะอำมิง โตะตาหยง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา ได้แปรญัตติมาตรา ๒๓ ไว้ และได้
ส่งวนคำแปรญัตติไว้ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานในเบื้องต้นว่า ถ้าท่าน
ประธานจำได้ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกวุฒิสภา สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณากฎหมายฉบับนี้มาครั้งหนึ่งแล้ว
ในครั้งนั้นได้มีการแก้ไขในมาตรา ๒๓ โดยได้มีการบัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่ผู้ไม่ไป
ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่แจ้งเหตุนี้ให้เสียสิทธิตามที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ในครั้งนั้นถ้าท่านประธานจำได้ กระผมเป็นเพียง

เสียงเดียวในสภาแห่งนี้ที่ลุกขึ้นอภิปรายไม่เห็นด้วยว่า การกำหนดการเสียสิทธิ
 ของประชาชนโดยมอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้กำหนดนั้นน่าจะไม่ใช่ชอบ
 ด้วยกฎหมาย น่าจะไม่ใช่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เนื่องจากกำหนดการเสียสิทธิ
 ของประชาชนในประเทศนี้ควรจะเป็นหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็น
 ผู้กำหนด นอกจากนั้นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ได้บัญญัติว่า การเสียสิทธินั้น
 สามารถที่จะเสียสิทธิได้โดยเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ กระผมได้ให้เหตุผล
 ในครั้งนั้นว่า เมื่อรัฐธรรมนูญได้บัญญัติว่าการเสียสิทธิให้เป็นไปตามที่กฎหมาย
 บัญญัตินั้น สภาผู้แทนราษฎรควรจะบัญญัติการเสียสิทธิของประชาชนด้วยตนเอง
 ด้วยสภาผู้แทนราษฎรเอง สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาไม่มีอำนาจที่จะให้
 คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้กำหนดการเสียสิทธิของประชาชนในกรณีที่ไม่
 ไปได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ว่าในครั้งนั้นกระผมเพียงเสียงเดียวในสภาไม่สามารถ
 ที่จะทัดทานเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรได้ และในท้ายที่สุดคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งได้ส่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 และวุฒิสภาไปให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญตีความ -----

ผลของการตีความปรากฏว่า มาตรา ๒๓ นั้นสภาของเราได้บัญญัติขึ้นโดยฝ่าฝืนต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ สภาแห่งนี้จึงได้มาเริ่มต้นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ในครั้งนี้ผมเรียนท่านประธานว่า คุณเนื้อหาส่วนใหญ่แล้วก็คงพอที่จะรับได้ แต่กระผมใคร่ตั้งข้อสังเกตให้กับท่านประธานและเพื่อนสมาชิก ได้พิจารณาว่า คณะกรรมาธิการที่สภาได้แต่งตั้งได้ไปมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในมาตรา ๒๓ หลักสำคัญที่คณะกรรมาธิการได้มีกักรแก้ไขก็คือ ในกรณีที่มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้เพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง นั่นคือสาระสำคัญที่ได้มีการแก้ไข ผมเรียนท่านประธานว่า เจตนาของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น เขากำหนดให้เป็นหน้าที่ เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดให้การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ คนที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งควรจะมีการเสียสิทธิบางประการ แต่สิ่งที่คณะกรรมาธิการได้ไปบัญญัติขึ้นมานั้น บอกว่า ในกรณีที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรนั้น ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เท่ากับว่าเราไปให้การสนับสนุน ไปรับรองคนที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งว่า ถ้าไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วคุณจะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ผมเรียนท่านประธานว่า ไม่มีประชาชนคนไหนหรอกครับ ที่จะเกรงกลัวสิทธิเหล่านี้ เพราะเขาไม่ต้องการไปเลือกตั้งอยู่แล้ว แล้วเราก็ไปเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เขาซ้ำขึ้นไปอีก เพราะฉะนั้นผมเรียนว่าที่บัญญัติไว้ทั้งหมดที่มีการแก้ไขนั้นน่าจะไม่มีผลในทางปฏิบัติที่เพียงพอ ผมเรียนท่านประธานว่า กระผมและเพื่อนสมาชิก คุณจะอาจมิง ได้แปรญัตติว่า ในกรณีที่มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผมขอแปรญัตติว่า ให้ผู้นั้นเสียสิทธิการสมัครเข้าทำงานหรือบรรจุเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐมีกำหนดสามปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เว้นแต่เหตุที่ไม่ไปเลือกตั้งนั้นเป็นเพราะเจ็บป่วยหรือเป็นผู้ที่มีอายุเกินหกสิบห้าปีในวันเลือกตั้ง นอกจากนั้นกระผมได้ขอแปรญัตติต่อไปว่า ในกรณีที่ผู้เสียสิทธิตามวรรคหนึ่งได้ไปเลือกตั้งในครั้งต่อไป ซึ่งมีขึ้นในระยะเวลาที่เสียสิทธินั้นให้ผู้นั้นได้สิทธิกลับคืนมา ผมได้แปรญัตติต่อไปว่า ให้บันทึกการไม่ไปใช้สิทธิตามวรรคหนึ่ง และการได้สิทธิกลับคืนมาตามวรรคสองไว้ในสำเนาทะเบียนบ้านฉบับของทางราชการ ผมได้เคยเข้าไปแปรญัตติและถามคณะกรรมาธิการว่า ทำไมถึงไม่บันทึกการไม่ไปใช้สิทธิไว้ในสำเนาทะเบียนบ้าน ในทางสังคมนั้นผมเรียนท่านประธานว่า ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด

๗

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

นักสสร ๓/๒

ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และเราบันทึกไว้ อาจจะเป็นป้อมตัวแดงไว้ใน
สำเนาทะเบียนบ้านว่า ผู้นี้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผมเชื่อว่าเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์
ครบประธาน ประชาชนจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะถ้าไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว
ไปป้อมตราเป็นตัวอักษรไว้ในสำเนาทะเบียนบ้านว่า ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง บุคคล
ผู้นั้นจะเกิดความละอายเวลาที่นำสำเนาทะเบียนบ้านนั้นไปใช้ติดต่อทางราชการ
และคนในครอบครัว ไม่ว่าจะป้อมบัตร ลูกหลานของเจ้าของสิทธิคนนั้นก็
พยายามรบเร้าว่าต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่คำแปรญัตติของกระผมไม่ได้รับ
การสนองตอบจากคณะกรรมการ ผมเรียนท่านประธานว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้
สสร. ได้ร่างขึ้นโดยอาศัยเค้าโครงจากต่างประเทศ เวลาพูดถึงความทันสมัย
ในทางกฎหมาย เวลาพูดถึงการปฏิรูปในทางการเมือง เวลาพูดถึงการ
เปลี่ยนแปลงแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรามักจะยกตัวอย่างจากต่างประเทศ แต่ว่า
เรานำมาไม่หมดครับ ผมเรียนท่านประธานว่า ถ้าผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
แล้วท่านไปเพิกถอนสิทธิเขา จะเกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา ไม่มีประโยชน์
อะไรเลยครับ และกรรมการก็ไม่ได้ให้คำตอบผมว่า ในกรณีที่ไม่ไป
ใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น ทำไมถึงไม่ไปป้อมไว้ในสำเนาทะเบียนบ้านว่า บุคคลผู้นี้
ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง คำตอบท่านไม่ชัดเจนครับ ถ้าท่านให้คำตอบผมชัดเจนว่า
ท่านทำอย่างนี้ได้ ผมก็พร้อมที่จะถอนคำแปรญัตติออกไปจากสภา ผมขอทราบ
เหตุผลของคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่ง ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกรรมาธิการครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ กราบเรียนท่านสมาชิกที่กรุณาเสนอคำแปรญัตติ
ในการเสนอคำแปรญัตตินั้น คณะกรรมาธิการได้พิจารณาเห็นว่า โดยที่
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การเลือกตั้ง หลักการคือที่การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ก็มองเห็นว่า
ในการกำหนดรายละเอียดในเรื่องเกี่ยวกับการเสียสิทธิในการเลือกตั้งน่าจะ
อยู่ในกรอบของสิทธิในการเลือกตั้ง การบัญญัติถึงกรณีอื่น ๆ ถึงแม้จะเป็น
หลักการซึ่งมีเหตุผล แต่เนื่องจากเป็นการพูดถึงการดำเนินการตามกฎหมายอื่น ๆ
เช่น ในการเข้าทำงานหรือการบรรจุเข้าทำงานก็ตีนั้น ก็จะมีกฎหมายระเบียบ
ข้าราชการต่าง ๆ เข้ามารองรับ และการที่จะพูดถึงเรื่องนี้นั้นอาจจะต้องดู
ทั้งระบบว่าข้าราชการจะเอาอย่างไร พนักงานเอกชนจะเอาอย่างไร
มีฉะนั้นแล้วอาจจะ เป็นการจำกัดสิทธิเฉพาะกลุ่มบุคคลบางกลุ่ม ยกตัวอย่างเช่น
กรณีการห้ามสมัครเข้าทำงานนั้น ในกรณีที่เป็นข้าราชการอยู่แล้ว แล้วไม่ไป
เลือกตั้ง บทบัญญัติตรงนี้ก็จะคลุมไม่ถึง ก็จะเกิดการเลือกปฏิบัติระหว่างบุคคล
เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าจะ เป็นหลักการซึ่งเห็นด้วย แต่ว่าคณะกรรมาธิการก็เห็นว่า
สิ่งเหล่านี้มันน่าจะ ไปแก้ไขอยู่ในกฎหมายเฉพาะ เรื่องในระยะต่อ ๆ ไป
ด้วยเหตุนี้คณะกรรมาธิการจึงได้มีข้อสังเกตท้ายร่างพระราชบัญญัตินี้ไปด้วยว่า
สิ่งที่เสนอแก้ไขในครั้งนี้นั้น เนื่องจากอยู่ในกรอบของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง
ก็พยายามที่จะกำหนดรายละเอียดเฉพาะเกี่ยวกับการเลือกตั้ง แล้วก็มีข้อสังเกต
ต่อไปว่า ในระยะต่อไปเมื่อมีการพิจารณาในกฎหมายต่าง ๆ นั้น ควรจะ
เอาเรื่องนี้เข้าไปบัญญัติในกฎหมายเฉพาะเรื่อง อย่างกรณีของท่านนิพิฏฐ์เสนอ
เรื่องการเข้าทำงาน ก็ควรจะแก้ไขในกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน
และข้าราชการอื่นทั่ว ๆ ไป เป็นคุณสมบัติส่วนหนึ่งว่า ถ้าไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น
จะถูกตัดสิทธิในการเข้าทำงานเป็นต้น ซึ่งกรณีนั้นคณะกรรมาธิการเห็นว่า
อาจจะต้องไปพิจารณาในกฎหมายหลาย ๆ ฉบับให้กลไกมาสอดคล้องกันทั้งฉบับ
จึงได้เสนอมาตามร่างฯ ที่เสนอมาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเกษมครับ

นายเกษม รุ่งชนเกียรติ (สุรินทร์) : ขอบคุณครับท่านประธาน
 กระผม เกษม รุ่งชนเกียรติ พรรคความหวังใหม่จากจังหวัดสุรินทร์
 ท่านประธานครับ มูลเหตุที่ไม่ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ เพราะเราเชื่อว่า
 เราเห็นด้วยกับร่างฯ เดิม เราเห็นด้วยกับการตัดสิทธิที่รัฐธรรมนูญให้สิทธิ
 ประชาชนไม่ไปใช้สิทธิ เราเห็นด้วย เราเห็นด้วยกับแนวคิดอันนี้ เพราะวันนี้
 เมื่อคุณไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง สิ่งที่คุณจะต้องถูกตัดคือสิทธิที่กฎหมาย
 รัฐธรรมนูญกำหนด เช่นการเข้าชื่ออันอะไรต่าง ๆ อย่างนี้ เราเห็นด้วยกับ
 แนวคิดนี้ นั่นคือร่างฯ เดิม แต่วันนี้เมื่อคณะกรรมการแก้ไขเราไม่เห็นด้วย
 จริง ๆ ครับ ท่านไปกำหนด การเลือกตั้งซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ กำหนด
 ให้เป็นหน้าที่ ท่านกลับเอาหน้าที่ตรงนี้ คนไม่ไปใช้หน้าที่กำหนดให้เขาไม่มีหน้าที่
 มูลเหตุที่เราไม่สงวนคำแปรไว้เพราะเราเชื่อในร่างฯ เดิม เราเห็นด้วย
 กับแนวคิดที่ว่า เมื่อไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สิ่งที่ควรสูญเสียคือสิ่งที่รัฐธรรมนูญ
 กำหนดไว้เป็นสิทธิ เช่นการเข้าชื่ออะไรต่าง ๆ นี้ผมยกตัวอย่างมา เราเห็นด้วย
 กับแนวคิดนี้ ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่เมื่อกรรมการแก้ไข แก้ไขว่าคนที่ไม่ไป
 ใช้สิทธิ ไปตัดสิทธิเรื่องการไปใช้สิทธิเขา คือไปตัดหน้าที่ของเขา ซึ่งรัฐธรรมนูญ
 มาตราผมบอกแล้วครับ มาตรา ๖๘ กำหนดว่าการใช้สิทธิเป็นหน้าที่ เมื่อคุณ
 ไปกำหนดว่าคนไม่ไปใช้สิทธิคือไม่ไปใช้หน้าที่ แล้วตัดหน้าที่เขา ในที่สุดมันก็จะ
 ไม่ประสบความสำเร็จ เหมือนทางซีกรัฐบาลบอกว่า ในที่สุดมันจะไม่มีคนไปใช้สิทธิ
 คือเขาก็จะไม่ไปทำหน้าที่ของเขา -----

เพราะฉะนั้นอยากจะฝากว่าตามที่กรรมการชี้แจงว่านี่คือการแก้กฎหมายเลือกตั้ง ไม่อยากจะเขียนในกฎหมายเลือกตั้ง จะไปเขียนในกฎหมายเฉพาะแต่ละเรื่อง ๆ ซึ่งไม่ประสบความสำเร็จครับ เพราะอะไร เพราะกว่าจะเกิดภาวะอย่างนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผมถึงเห็นว่าจริง ๆ แล้วการคงร่างฯ เดิมจะเป็นเหตุผลที่น่าจะสนับสนุนมากกว่าการที่กรรมการไปแก้ไข เพราะกรรมการแก้ไขไปตัดเรื่องหน้าที่เขา เพราะวันนี้มาตรา ๖๘ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดภาระการใช้สิทธิ เป็นเรื่องหน้าที่ เมื่อคุณไปกำหนดอย่างนี้แล้ว คุณกลับไปบอกว่าคนไม่ไปทำหน้าที่ ใช้สิทธิก็ไปตัดหน้าที่เขา เท่ากับว่าไปทำลายหน้าที่ของเขา ซึ่งผมไม่เห็นด้วย ผมอยากเห็นว่าเมื่อเขาไม่ไปทำหน้าที่เขามันควรจะเสียสิทธิเท่าที่กฎหมายรัฐธรรมนูญ กำหนดให้เขา ขอขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านเอกภาพ เชิญครับ

นายเอกภาพ พลซื่อ (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม เอกภาพ พลซื่อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดพรรคเสรีธรรม สำหรับมาตรา ๓ ที่ให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๓ ของ พ.ร.บ. การเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. ที่คณะกรรมการได้ไปเพิ่มเติมข้อความเข้ามาใหม่นั้น ก็อยากจะให้เรานึกถึงร่างฯ เดิม เจตนารมณ์ในการร่างกฎหมายฉบับนี้ในมาตรานี้ ทำอย่างไรที่จะให้คนที่ไม่ไปเลือกตั้งนั้นไปเลือกตั้งกัน ทำอย่างไรคนที่ไม่สนใจการบ้านการเมือง แต่ชอบวิพากษ์วิจารณ์การเมือง ชอบด่านักการเมือง ให้ไปเลือกตั้งผู้แทนราษฎร และไปเลือกตั้ง ส.ว. กัน ดุสติติในการเลือกตั้ง เขตชนบทมีการเลือกตั้ง เปอร์เซนต์ ๘๐ เปอร์เซนต์ ๙๐ เปอร์เซนต์ เขตในตัวเมืองกรุงเทพมหานคร จะถึง ๕๐ แห่ล ไม่ถึง ๕๐ แห่ล แต่แต่ละครั้งมา สิ่งเกิดไหมครับ และในตัวเขตเทศบาลเอง การเลือกตั้งก็จะน้อยกว่าในชนบท เราอยากจะให้ชุมชนพวกนี้ มาใช้สิทธิเลือกตั้งบ้าง การวิพากษ์วิจารณ์การเมืองแล้วไม่ไปเลือกตั้งก็ไม่เป็นผล แต่ปรากฏว่าเมื่อร่างกฎหมายขึ้นมาขึ้นนั้นนะครับ เราก็ไปบังคับผู้ที่สนใจการเมืองกันเอง ในกฎหมายที่เพิ่มเติมขึ้นมาบอกว่ากรณีที่ไม่ไปเลือกตั้ง ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น นับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จนถึงวันก่อนวันเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งถัดไป จากการเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้แล้วแต่การเลือกตั้ง

กรณีใดจะถึงกำหนดก่อน กรณีนี้ นะครับ คนที่สนใจการเมือง คนที่อยากสมัคร
ผู้แทนราษฎร อยากสมัครวุฒิสภา คือผู้ที่ติดตามการเมืองและสนใจการเมืองอยู่แล้ว
อย่างไรก็ต้องไปเลือกตั้ง แต่คนที่ไม่สนใจไปเลือกตั้ง ยิ่งเป็นการส่งเสริม
เอาละ นะครับ เดิมทีนั้นเราเป็นห่วงว่าคนที่ไม่ไปเลือกตั้งให้ตัดสิทธิ เมื่อกฎหมาย
มาส่งเสริมต่อไปอีกครับ ไม่ใช่เฉพาะเลือกตั้งผู้แทนราษฎร คนที่ไม่ไปเลือกตั้งผู้แทนฯ
ก็หมดสิทธิหมดเลย ทั้งวุฒิสภาทั้งอะไรหมดเลยครับ เปล่า ๆ ทั้ง อบต. ด้วย
การเลือกตั้ง ส.จ. ด้วย ก็ยิ่งเป็นการส่งเสริม ยิ่งเพิ่มประโยชน์ให้เขาไปอีก
เดิมที่เราห้าม ถ้าใครไม่ไปเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้นเสียสิทธินะ แต่ถ้าใครไม่ไป
เท่ากับว่าไม่ต้องไปอีกนะ ผมว่าชัดเจนอารมณ์นะครับ เราอยากจะทำอย่างไร
ฝากคณะกรรมการว่าคนที่ไม่ไปเลือกตั้งให้เขามาเลือกตั้ง ทำอย่างไร
แต่ที่เห็นท่านเขียนไว้ นะครับ จริงอยู่เขียนสั้น ๆ เห็นท่านแถลงข่าวเมื่อวันก่อน
บอกว่าการเขียนดังกล่าวนี้ทำให้พี่น้องประชาชนผู้ไม่ไปเลือกตั้งนั้นเสียสิทธิ
๑๑ ประการ ถึงแม้ว่าจะเขียนไว้สั้น ๆ นะครับ เขาบอกว่า เพราะการใช้สิทธิ
ระหว่างรัฐธรรมนูญและกฎหมายได้กำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะใช้สิทธิไว้ว่า ต้องเป็น
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ฉะนั้น เมื่อบุคคลใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจึงขาดคุณสมบัติไปด้วย
และไม่อาจใช้สิทธินั้นได้อีก ซึ่งครอบคลุมไป ๑๐ ประเด็นที่วานะครับ
และ ๕ ประเด็นเดิมที่ท่านตัดข้อความออกไป แต่เขียนสั้นเข้าเนื้อหาเหมือนเดิม
นะครับ ท่านเพิ่มมาอีก ๕ ประการ ตามท่านแถลงไปนั้น ก็อยากจะฝากคณะกรรมการ
จะทบทวนได้อีกก็จะเป็นการดีว่า ทำอย่างไรคนที่ไม่สนใจการเมืองเลย
แต่ชอบวิพากษ์วิจารณ์การเมือง ดำเนินการเมืองว่าไม่ดีว่าเลว แต่ตัวเอง
ไม่เคยไปเลือกตั้ง ก็ฝากตรงนี้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

๑๒

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

กรกฎาคม ๖/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสำเร็จครับ

นายสำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ (นนทบุรี) : ท่านประธานสภา
ที่เคารพ ผม นายสำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนนทบุรี พรรคราษฎร ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้วาระแรกผมได้อภิปราย
ฝากคณะกรรมการวิสามัญไว้แล้วว่า ให้ไปดูสิว่าจะทำอย่างไรให้ประชาชน
มาใช้สิทธิลงคะแนนกันมาก ๆ แต่การจะใช้สิทธิลงคะแนนมาก ๆ เราต้องมี
บทบัญญัติที่จะทำให้เขาเสียสิทธิหรือเขากลัว ผมก็ตั้งความหวังไว้อย่างสูง
ไว้ให้คณะกรรมการว่า ท่านคงจะไปออกพระราชบัญญัติให้ประชาชนตระหนัก
ในหน้าที่และเกรงกลัวว่าถ้าไม่ไปใช้สิทธิแล้วจะเสียสิทธิ แต่ปรากฏว่าท่าน
กลับไปแก้ไขเพราะว่าร่างฯ เดิมผมก็ดูอยู่แล้วว่าไม่เกิดผลประโยชน์อะไร
ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ที่บัญญัติว่า บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิ
เลือกตั้ง บุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจ
ไปเลือกตั้งได้ ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านจะเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ
มาตรา ๖๘ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต้องการให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
กันมาก ๆ ทำอย่างไรจะให้คนทุกคนตระหนักถึงหน้าที่ ที่นี้ทุกคนก็คงทราบ
ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ร่างมาอย่างนี้เพื่ออะไร เพื่อต้องการที่จะกำจัดคนที่ซื้อสิทธิ
ขายเสียงอะไรพวกนี้ต้องการให้หมดไป ต้องการให้คนดีมีคุณภาพแต่มีเงินน้อย
เข้ามาสู่สภาเพื่อทำให้สภาผู้แทนฯ ของเรามีคุณภาพยิ่งขึ้น เจตนารมณ์ของ
รัฐธรรมนูญเป็นอย่างนี้ เตี้ยวนี้ยิ่งแบ่งเขตเล็ก ถ้าหากว่าคนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
มาก ๆ คนที่มีความรู้มีความสามารถแต่มีเงินน้อยก็อาจจะได้มา เป็นผู้แทนฯ
ไม่ใช่ว่าคนมีเงินเยอะ ๆ อย่างเตี้ยวถึงจะเป็นคนดี หรือว่าจะเป็นผู้แทนฯ ได้
เพราะฉะนั้นถ้าร่างออกมาอย่างนี้ก็เหมือนของเดิมไม่เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล
ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ ตั้งใจจะให้กำจัดการขายสิทธิซื้อเสียง
เพราะฉะนั้นผมผิดหวัง ผิดหวังจริง ๆ ในคณะกรรมการวิสามัญที่ผมตั้ง
ความหวังไว้อย่างสูง อุตส่าห์ฝากแล้วฝากอีกว่า อยากรู้แล้วก็แล้วแต่ต้องไปคิดดู
จะทำอย่างไรที่จะให้เขาตระหนักในหน้าที่และต้องเกรงกลัวที่เขาจะเสียสิทธิ
ที่ท่านร่างมาไม่มีอะไรเลยครับ ผมอ่านแล้วอ่านอีกว่าไปลงโทษอะไรเขา
หรือให้เขาเสียสิทธิอะไร อ่านไปอ่านมาก็ไม่มีความหมายอะไร ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่พอถึงเลือกตั้งครั้งหน้าก็มีสิทธิ ไม่ได้บัญญัติ

๑๓

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

กรรมา ๖/๒

แม้กระทั่งว่าไม่มีสิทธิจะไปลงเลือกตั้งสมาชิก อบต. ไม่ได้บัญญัติว่าไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ส.จ. หรือ ส.ท. ไม่มีอะไรทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นผมก็ยังคงสงสัย คณะกรรมการเจตนาอะไรของท่าน แล้วเมื่อที่ท่านกรรมการคนหนึ่งตอบ บอกว่าจะให้ไปแก้กฎหมายที่ละเรื่อง ๆ ทำไมไม่ทำเสียทีเดียวให้จบ เพราะฉะนั้นผมถึงว่ากฎหมายเมืองไทยนี้ร่างกันไม่รู้จบจบ ก็ปีก็สมัยร่างกันไม่รู้จบ เอาเรื่องนี้ก็ไปร่างเรื่องโน้นต่อ ผมเห็นว่าไม่เข้าทำจริง ๆ ครับ ผมเองผิดหวังจริง ๆ เพราะฉะนั้นผมอยากฝากอีกครั้งหนึ่งว่า ถ้าสามารถแก้ไขได้อย่างแก้ไขครับ อยากให้กฎหมายอันนี้ออกมาศักดิ์สิทธิ์และสมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านจะ आमिंगครับ

นายจะ आमिंग โตะตาหยง (นราธิวาส) : ท่านประธานที่เคารพ ผม จะ आमिंग โตะตาหยง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส พรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ ตามที่กระผมและคุณนิติฤทธิ์ อินทรสมบัติ ได้ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๓ ใว้ นั้น กระผมขออนุญาตประกอบเหตุผลนิดเดียวครับท่านประธานว่า ตามที่กระผมจำเป็นจะต้องแปรญัตติใว้ นั้น กระผมมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับทางกรรมการอยู่ประเด็นเดียวครับว่า ผมอยากจะให้ทางกรรมการได้กรุณาไปดูครับว่า ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้น ฉบับปัจจุบันการเลือกตั้งเป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชน และประชาชนจำเป็นที่จะต้องไปใช้สิทธิ เป็นหน้าที่ที่ต้องไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

ผมอยากจะถามกลับไปทางกรรมการว่า การจำกัดการเพิกถอนสิทธิ
ของประชาชนในการเลือกตั้งนั้นถือว่าเป็นสิทธิ ถ้าประชาชนไม่ได้ไปใช้สิทธิ
ในการเลือกตั้ง ถามว่าเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนหรือไม่ แล้วสิทธิ
ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญท่านจะเพิกถอนได้อย่างไร ท่านจะเอาพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้ง พระราชบัญญัติการใช้สิทธิการเลือกตั้งเหนือกว่ากฎหมาย
รัฐธรรมนูญอย่างนั้นหรือครับ ผมขออนุญาตถามประเด็นสั้น ๆ อย่างนี้
ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประเทือง แล้วท่านพินิจ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดสิงห์บุรี พรรคชาติไทย กระผมขออนุญาตใช้สิทธิอภิปรายในประเด็น
ที่คณะกรรมการได้เข้าไปแก้ไข จริง ๆ ผมก็ให้ความเคารพในความคิดเห็น
ของคณะกรรมการ แต่ว่าเราคงจะไม่ได้ให้แนวความคิดของเรา
เป็นอย่างเดียวกันไปเสียก่อนว่าตามร่างฯ เดิมที่บัญญัติไว้ในการที่ไปตัดสิทธิต่าง ๆ
ตามร่างฯ เดิมมันน้อยไปหรือว่ามันมากไป ตรงนี้เป็นประเด็นแรกที่ทำให้
ความคิดเห็นตรงนี้แตกต่างไป ผมอ่านใจคณะกรรมการ คณะกรรมการ
คงตั้งใจที่เห็นว่าตามบทบัญญัติหรือว่าตามร่างฯ ที่สภาฯรับหลักการไปแล้ว
มันเป็นบทลงโทษที่น้อยไป จึงมีความประสงค์ที่จะตัดสิทธิหรือว่าลงโทษ
ให้กว้างขวางมากขึ้น แต่จากการที่เขียนไว้เช่นนี้ก็เลยก่อให้เกิดความเข้าใจสับสน
สำหรับผู้ที่ยังไม่เข้าใจกฎหมายการเลือกตั้งต่าง ๆ เพียงพอ จริง ๆ แล้ว
การถูกเพิกถอนสิทธินั้นมีผลกระทบตามมาอีกหลายอย่าง อย่างที่คณะกรรมการ
ได้เคยแถลงว่าทำให้เสียสิทธิไปถึง ๑๑ ประการ ซึ่งกระผมจะไม่นำมาอ่าน
ให้ฟังว่าต้องเสียอะไรไปบ้าง ตรงนี้ก็ทำให้มากขึ้น จริง ๆ นำเห็นใจด้วยกัน
ทุกฝ่าย ไม่ว่าจะสมาชิกในสภาฯหรือที่เป็นคนที่เป็นกรรมการ เพราะว่า
เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่กำหนดให้สิทธิเป็นหน้าที่มันแฝงผิดธรรมดา
เราจะไปโทษอะไรอื่นไม่ได้เลย แต่จะไปว่ารัฐธรรมนูญไม่ดีในส่วนที่ดีก็มีเยอะ
แต่ในการกำหนดสิทธิให้เป็นหน้าที่บอกทุกคนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จริง ๆ แล้ว
สิทธิเป็นเรื่องที่จะทำได้ไม่ทำก็ได้ เราก็รู้กันอยู่มันเป็นสิทธิของเรา มันเป็น
สิทธิเฉพาะตัวบุคคล แต่ว่ารัฐธรรมนูญนี้กลัวคนจะไม่ไปเลือกตั้ง เหตุที่กลัวคน

ไม่ไปเลือกตั้งก็คงจะมาจากแนวความคิดที่บอกว่า ถ้าไปเลือกตั้งกันเยอะ ๆ แล้วคนจะซื้อเสียงไม่ได้ แต่ว่ามันก็ขัดกันอีกไปกำหนดให้เขตเลือกตั้งแคบให้เหลือคนเดียว อย่างกรณีผมยกตัวอย่างบอกว่า เขตเลือกตั้งในจังหวัดสิงห์บุรี แบ่งเป็น ๒ เขต เขตหนึ่งมีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งนะครับ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๘๐,๐๐๐ คน บอกว่าถ้าจะซื้อทั้ง ๘๐,๐๐๐ คนเลยได้ไหม ก็ทำได้เขตมันแคบคนเดียว แล้วที่เขตแคบ ๆ ยิ่งกว่านี้ยังมีอีกครับท่านประธาน นี่ละครับ ตรงนี้มันถึงจะเป็นปัญหา ที่นี้ในสิ่งที่เขียนไว้แล้วมีผลกระทบมากขึ้นไปอีก ผมคิดว่าอย่างไรก็แก้ปัญหาสำหรับผู้ที่ไม่มาใช้สิทธิไม่ได้ แต่ผมมีความเชื่อว่าการปฏิบัติหลังจากที่เลือกตั้งไปแล้ว ๕๐ วัน จะต้องมีการไปเรียกคนที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้มาชี้แจงนั่นแหละ ตรงนี้แหละครับจะช่วยเป็นบทลงโทษเป็นอย่างดี เพราะทุกคนกลัวที่จะต้องไปชี้แจงกับเจ้าพนักงาน กลัวจะต้องไปชี้แจงกับเจ้าหน้าที่ ทั้งเสียเวลาทำมาหากิน เพราะฉะนั้นทำตรงนี้ให้มันยิ่งเสียเวลามากเท่าไร ให้มาชี้แจงให้ยุ่งยากมากเท่าไรมันจะเกิดความเข็ดหลาบกันขึ้นเอง แต่อยู่ ๆ จะไปบังคับกันทันทีเลยคงไม่ได้ เพราะว่าคนไม่รู้หรือถ้ายังไม่ได้รับโทษยังไม่ได้ปฏิบัติ การที่ได้เขียนไว้ตามร่างฯ เดิม ผมก็เห็นว่าคืออยู่ -----

เพราะว่าคนไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะต้องเสียในสิ่งเหล่านี้ ซึ่งจริง ๆ มองดูแล้ว ก็เป็นเรื่องที่เขาไม่อยากจะปฏิบัติอยู่แล้ว เพราะคนเราลงไม่ไปเลือกตั้งแล้วก็ไปตัดเขาตามร่างฯ นี้ เขาก็ไม่อยากจะไปปฏิบัติ แต่ว่าผลจะต้องไปชี้แจงตอนหลังจากเลือกตั้งเสร็จแล้ว ๘๐ วัน คนที่ไม่ไปใช้สิทธิจะมีผลอยู่ตรงนี้ เพราะฉะนั้นใจผม ในความคิดของผม ผมไม่อยากจะให้ไปลงโทษอะไรกันมากมาย เพราะมันไม่ใช่ความผิดของใครทั้งสิ้น มันเป็นความผิดของคนที่ยื่นรัฐธรรมนูญแปลง ๆ อยู่ ๆ ไปเขียนบอกว่าผู้หญิงนี้คือผู้ชาย แต่จริง ๆ เป็นไม่ได้ สิทธิก็คือสิทธิ หน้าที่ก็คือหน้าที่ แล้วไปเขียนสิทธิให้เป็นหน้าที่ มันก็พิลึกกันอยู่ตั้งแต่ต้นแล้ว เพราะฉะนั้นกฎหมาย จึงต้องพิลึกกึกกือกันอยู่อย่างนี้ละครับ ผมเห็นว่าควรจะกลับไปใช้ร่างฯ เดิม นั้น จะเหมาะสมกว่าครับท่านประธาน นี้จะกราบเรียนเหตุผลให้ทราบครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านพินิจ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นผมอยากจะทำความเข้าใจกับคณะกรรมการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ การเลือกตั้ง มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๓ นั้นทำให้แก้ไขบทบัญญัติในครั้งนี้ เพื่อจะให้ คณะกรรมการได้ปรับปรุงแก้ไขในมาตรานี้เป็นสำคัญ กล่าวคือ เรื่องตัดสิทธิ ถ้าหากท่านจะดูในวรรคท้าย ให้ผู้นั้นเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ก็หมายความว่า สิทธิที่บุคคลต่าง ๆ จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐมีอะไรบ้าง เขาต้องการจะให้ เขียนไว้ในกฎหมายเลือกตั้ง แต่เมื่อผมมาดูคณะกรรมการแล้วนี่ท่านไปเขียนตรงนี้ บอกว่า ในข้อสังเกตของคณะกรรมการ มันไม่ใช่ในการเขียนกฎหมาย เป็นข้อสังเกตว่า ตามที่คณะกรรมการวิสามัญได้แก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ โดยกำหนดให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น มีผลทำให้ ผู้นั้นถูกตัดสิทธิต่าง ๆ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นสิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด และยังรวมถึงสิทธิต่าง ๆ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้มีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้ด้วย ซึ่งในขณะนี้ได้แก้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง สำหรับการตัดสิทธิในกรณีอื่น ๆ นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องแก้ไขในกฎหมายที่บัญญัติเรื่องนั้นไว้ โดยเฉพาะ ซึ่งอยู่นอกขอบเขตของร่างพระราชบัญญัตินี้ คำว่า กฎหมายอื่นบัญญัติไว้ นี้

๑๗

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ประกาลักษณ์ ๘/๒

ก็หมายถึงความช่วยเหลืออะไรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามที่บัญญัติไว้ และก็บอกว่า ถ้าในระยะต่อไปเห็นสมควรมีการตัดสิทธิในเรื่องอื่น ๆ ที่มีการบัญญัติอยู่ในกฎหมายต่าง ๆ เพิ่มเติม ก็อาจแก้ไขกฎหมายเฉพาะเรื่องเหล่านั้น โดยจำกัดสิทธิของผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมิให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายดังกล่าวได้อีก คือหมายความว่า กรรมการการนี้ปฏิเสธโดยสิ้นเชิงครับท่านประธาน ที่จะไม่เขียนเรื่องตัดสิทธิต่าง ๆ ที่เขาพึงได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ อันนี้เป็นประเด็นสำคัญ จึงอยากจะให้คณะกรรมการเขียนไว้ตรงนี้ว่า สิทธิที่ต้องเสียไปนั้นอะไร มันต้องเห็นเด่นชัด ต้องประกาศให้ประชาชนทราบโดยชัดเจน การออกกฎหมายออกไปอย่างนี้ไม่มีความชัดเจนเลย เราออกไปแล้วประชาชนเขาจะรู้ได้อย่างไรว่าเขาเสียสิทธิอะไรบ้าง ถ้าไม่มีการประกาศให้เป็นกฎหมายโดยชัดเจน โดยบอกว่าเดี๋ยวไปถึงกฎหมายอื่น กฎหมายเรื่องของการช่วยเหลือนักโทษ ในเรื่องผู้สูงอายุอะไรต่าง ๆ ที่จะต้องตัดสิทธิไปในอนาคตนั้นก็ไปเขียนไว้ในกฎหมายนั้น มันไม่ใช่กฎหมายเลือกตั้ง แต่คำว่า กฎหมายผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ต้องให้เด่นชัดอยู่ตรงนี้ คือกรรมการนี้บอกว่า เรื่องอื่น ๆ ก็ไปแก้ไขในกฎหมายนั้นก็แล้วกัน แต่ถ้าคนที่ไม่ไปเลือกตั้งจะไม่ช่วยเหลือในเรื่องนี้ ในกฎหมายนี้มันไม่ชัดเจนท่านประธานครับ ผมเข้าใจกรรมการที่เขียนไว้ในข้อสั่งการนี้ ท่านไปทำไว้อย่างนี้ ไม่ได้คิดทำอะไรเลย กรรมการส่งเข้าไปแล้วก็มีการแก้ไขใหม่ ตัดออกไปแล้วเพิ่มเติม ฉะนั้นแน่นอนครับ ๕ ปีไม่ต้องมาลงสิทธิในการเลือกตั้ง ผมไม่ไปลงคะแนนเลือกตั้ง ณ วันนี้ พันอีก ๕ ปี ผมไม่ได้เลือกตั้งไม่สำคัญ ผมก็ไม่ส่งเสริมให้คนไปเลือกตั้งอีกด้วยซ้ำไป ไม่ใช่วิธีการ -----

ท่านบอกอีก ๕ ปี แสดงว่าท่านไม่ส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
 ครั้งต่อไป มันไม่ใช่เจตนารมณ์ ท่านประธาน ก็หมายความว่า ถ้าคนไทยยอมเสียสิทธิ
 ในการไม่ลงคะแนนครั้งนี้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของประเทศคราวหน้าไม่ต้องหวังแล้วว่า
 คนจะไปลงคะแนนอีก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ คราวหน้าเหลือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์
 คนจะต้องไม่ลงอีก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ก็ได้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้สาระสำคัญ
 แห่งการแก้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่อยู่ตรงการไม่ให้ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง แต่เรามี
 ความประสงค์อยากให้คนไปทำการเลือกตั้งมากกว่า ไม่ใช่ใช้สิทธิ เพราะอะไร
 เราไม่ต้องการให้สิทธิในการที่รัฐให้ความช่วยเหลือตามกฎหมายเลือกตั้ง
 มาตรา ๒๓ เพราะฉะนั้นกฎหมายอยู่ตรงนี้ ถ้าปล่อยออกไปแจ้งครบ ขาหน้าไป
 ทั่วโลก ก็บอกว่า จะสนับสนุนการเลือกตั้งให้มีประชาธิปไตยให้คนมาเลือกตั้ง
 เยอะ ๆ กลับตัดสิทธิเขาอีกในอนาคต มันไม่ใช่ ท่านไปดูมาตรา ๒๓ สิทธิว่า
 ในท้ายนี้ตัดสิทธิในสิ่งที่รัฐจะให้ความช่วยเหลือ ไม่ได้พูดถึงว่า คุณต้อง
 ไม่ได้อะไรในการเลือกตั้ง คราวที่แล้วเราก็พูดกันบอกว่า สิทธิต่าง ๆ
 ที่พึงมีมีอะไรบ้างอันนี้เป็นสาระสำคัญ ถ้าออกไปอย่างนี้อาย เขาตายหมดเลย
 ท่านก็ไปเขียนไว้ในข้อสังเกตว่าอยู่ที่กฎหมายนั้น ๆ จะแก้ไขไม่ให้ ๆ
 แล้วประชาชนใครเขาจะตามไปดูว่าฉันได้อะไรบ้าง ก็ต้องไปให้คนมาเขียน
 รวบรวมอีก ท่านประธานครับ ถ้าท่านแก้ไขในกฎหมายอื่นใดก็หมายความว่า
 ผมเป็นนักค้นคว้านักรวบรวมผมได้เงินอีกแล้ว ผมพิมพ์แน่นอน พิมพ์ขาย
 จำหน่าย จำ แจกหมดว่าในกฎหมายสาธารณสุข กฎหมายอื่นใดที่เกี่ยวข้อง
 กฎหมายแรงงาน กฎหมายอะไรต่าง ๆ ที่พึงมี เงินสนับสนุนเงินสงเคราะห์
 อะไรต่าง ๆ ต้องเก็บรวบรวมมาให้ประชาชนทราบ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้
 เป็นเรื่องที่ไม่ใช่สาระสำคัญที่จะต้องเขียนอย่างนี้ เพราะฉะนั้นสาระสำคัญจริง ๆ
 เราต้องการให้คนมาลงคะแนนมาก แต่ถ้าอีก ๕ ปี อีก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เหลือ
 ๒๕ อย่างผมกราบเรียนท่านประธาน ปีหน้าเหลือ ๒๕ ต่อไปที่เกี่ยวข้องไปเลือกตั้ง
 ไม่ได้มีเสียอะไรสักอย่างเลย เรื่องข้อสังเกตไม่ใช่กฎหมายที่จะต้องไปทำ
 แล้วท่านไปส่งกฎหมายอื่น ท่านทำไม่ไม่ทำตรงนี้ ผมคิดว่าเอาไปทำแล้ว
 วันนั้นก็มีการพูดกัน เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ ถ้าในระยะต่อไปเห็นสมควร
 มีการตัดสิทธิในเรื่องอื่น ๆ ที่มีการบัญญัติอยู่ในกฎหมายต่าง ๆ เพิ่มเติม
 ก็อาจแก้ไขกฎหมายเฉพาะเรื่องเหล่านั้น โดยจำกัดสิทธิของผู้ถูกเพิกถอนสิทธิ
 เลือกตั้งมิให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายดังกล่าวได้อีก เป็นเงื่อนไขข้อสังเกต

มันต้องสังเกตของกฎหมายเรา กฎหมายที่เราพิจารณาขณะนี้ว่า มันจะเป็นอะไรในอนาคต ไม่ใช่ไปพูดถึงกฎหมายอื่นเขา ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ขอท่านอรรถสิทธิ์อีกสักท่านหนึ่งแล้วจะให้กรรมาธิการชี้แจง

นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานที่เคารพครับ ประเด็นที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลาย ๆ ท่านได้อภิปรายไปแล้ว กระผมจะไม่ซ้ำ เพียงแต่กระผมอยากจะถามกรรมาธิการว่า ในกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเราต้องยอมรับกันว่ามาตรา ๖๘ ที่กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เจตนารมณ์จริง ๆ นั้นเพื่อต้องการปฏิรูปการเมือง ซึ่งทางพรรคความหวังใหม่และมวลสมาชิกเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะเราอภิปรายกันมามากมายหลายครั้งในสภาแห่งนี้และมีการวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลภายนอกทั้งสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปว่า ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้นมีความไม่ชอบมาพากลในเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ฉะนั้นการที่รัฐธรรมนูญโดยสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญหรือ สสร. ได้ให้มีมาตราขึ้นมา สภาแห่งนี้เห็นด้วยครับท่านประธาน แน่หนอว่าที่เห็นด้วยนั้นเพราะ ๑. เราไม่มีสิทธิที่จะไปแก้ไขรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ สสร. ร่างขึ้นมา แต่เมื่อเห็นด้วยแล้ว เราก็เห็นว่าเจตนารมณ์มันดีนะครับ -----

แต่เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขกฎหมายซึ่งมีเหตุผลในการที่จะไปตัดสิทธิ ยิงไปสนับสนุนให้คนที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งกลับไม่ต้องไปใช้สิทธิเพิ่มขึ้นอีกตั้งที่มวลสมาชิกได้อภิปรายไปแล้ว ผมเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญอย่างแน่นอนครับ ถึงแม้ว่าในการไปเลือกตั้งอื่น ๆ ถึงแม้ว่าในการถอนสิทธินั้นจะเป็นการถอนตั้งแต่ไปเลือกตั้งครั้งนั้นที่ไม่ไป จนไปถึงการเลือกตั้งครั้งต่อไป แสดงว่าในการเลือกตั้งอื่น ๆ คุณไม่มีสิทธิที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งตรงนั้นเลย จนกว่าจะมีการเลือกตั้งครั้งใหม่ ถ้าคุณไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนั้นคุณจึงจะเกิดสิทธิขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็น อบต. กิ่ง ส.ท. กิ่ง ส.จ. กิ่ง หรือการเลือกตั้งใด ๆ ก็ตาม ตัดสิทธิเขาหมดเลย ซึ่งระยะเวลาเราก็ไม่รู้ว่ายาวนานแค่ไหนอย่างไร แต่แน่นอนครับผมเห็นว่าสิ้นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญไม่ได้ระบุไว้ว่าจะต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น หรือสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น ฉะนั้นก็อยากจะถามกรรมการว่า ท่านรอบคอบแล้วหรือตรงนี้ครับ ที่ร่างกฎหมายออกมาแล้วเป็นกฎหมายที่จะต้องตีความหรือเป็นกฎหมายที่ขัดกับรัฐธรรมนูญต่อไปนะครับ อันนี้ก็อยากจะกราบเรียนถามทางคณะกรรมการด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมการชี้แจงครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานนะครับว่า จากคำอภิปรายของท่านสมาชิกหลายท่านนั้น เป็นมุมมองข้อห่วงใยและข้อสังเกตที่มีความหลากหลายมาก และความจริงก็ค่อนข้างที่จะคล้ายคลึงกับการอภิปรายตั้งแต่การรับหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งคณะกรรมการในการพิจารณาก็ต้องกราบเรียนอย่างตรงไปตรงมาครับว่า พบว่ามีข้อจำกัดหลายประการเหลือเกินในการที่จะเขียนกฎหมายฉบับนี้ให้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นที่ยังพอใจของทุก ๆ ฝ่าย ยกตัวอย่างง่าย ๆ กราบเรียนก็คือ บางท่านก็เห็นว่าสิทธิที่เสนอมานวาระที่ ๑ ที่จะต้องเสียไปก็น้อยไป บางท่านก็ว่ามากไปอย่างนี้เป็นต้น ก็เป็นเรื่องที่มีความยากลำบาก บางท่านมองว่าสิทธิที่เสียก็ควรที่จะสัมพันธ์กับสิทธิทางการเมือง บางท่านก็มองว่าไม่ควรจะสัมพันธ์กับสิทธิทางการเมือง ซึ่งทุกฝ่ายมีเหตุมีผลด้วยกันทั้งสิ้น ผมอยากจะขออนุญาตใช้เวลากราบเรียนว่า

ที่คณะกรรมการได้ดำเนินการแก้ไขมานั้น ประการแรกมีผลอย่างไร และ
ประการที่ ๒ ทำไมเราจึงคิดว่าแนวทางนี้เป็นทางออกที่น่าจะเหมาะสมที่สุด

ในประการแรก การที่เราไปแก้ไขโดยใช้ข้อความว่า บุคคลผู้ที่ไม่ไป
ใช้สิทธิแล้วไม่ไปชี้แจงหรือว่าไปชี้แจงแต่ไม่มีเหตุอันควรจะต้องถูกเพิกถอน
สิทธิเลือกตั้งนั้น อาจจะกราบเรียนว่า ผลกระทบที่ตามมาคือบรรดาสิทธิ
ทั้งหลายซึ่งเคยอยู่ในร่างฯ เดิม คือร่างฯ ที่สภาฯรับหลักการนั้นก็ เป็นสิทธิที่บุคคล
เหล่านี้จะสูญเสียทันที เพราะว่าสิทธิของการเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายก็ดี
สิทธิเพื่อออกเสียงลงประชามติก็ดี สิทธิในการเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนบุคคล
ออกจากตำแหน่งก็ดี ติงต๊อง หรือสิทธิการร้องคัดค้านการเลือกตั้งก็ดี กฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องและรัฐธรรมนูญเขียนไว้ชัดเจนว่าเป็นสิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ฉะนั้น
ทันทีที่ใครก็ตามถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก็จะหมดสิทธิเหล่านี้ไปด้วย ฉะนั้น
ในบรรดาข้อความทั้งหลายซึ่งเคยปรากฏอยู่ในร่างฯ เดิม ร่างฯ ใหม่ครอบคลุม
ทุกประการ นอกเหนือจากสิทธิ ๔ ประการซึ่งเคยอยู่ในร่างฯ เดิมแล้วการเพิกถอน
สิทธิเลือกตั้งของผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิโดยไม่มีเหตุอันควร จะมีเพิ่มเติมดังต่อไปนี้
๑. ก็คือสิทธิในการได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ในการเลือกตั้งตามกฎหมาย
ว่าด้วยการเลือกตั้ง เนื่องจากบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ในการ
เลือกตั้งนั้นต้องเป็นบุคคลที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง ๒. ก็คือสิทธิในการจัดตั้ง
พรรคการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง ๓. ก็คือสิทธิเป็นสมาชิก
พรรคการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง เช่นเดียวกัน -----

๕. ก็คือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอันนี้ก็เช่นเดียวกันว่ารัฐธรรมนูญกำหนดว่า คนที่จะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ต้องเป็นผู้ที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง ต่อไปก็คือสิทธิที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ สิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้ง แล้วท้ายที่สุดก็คือสิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งท้องถิ่น รวมทั้งสิ้นกับสิทธิ ๕ ประการเดิม ซึ่งอยู่ในร่างฯ เดิมนั้น ๑๑ ประการที่จะเป็นการเสียสิทธิไป แต่สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาครั้งถัดไปนั้นจะไม่เสีย เนื่องจากว่า ในถ้อยคำที่ได้เขียนขึ้นมา นั้น การเพิกถอนสิทธิจะมีผลจนถึงวันก่อนวันเลือกตั้ง ครั้งต่อไป ฉะนั้นจึงไม่เป็นกรณีที่หายไปเลือกตั้งผู้แทนฯ แล้วหมดสิทธิเลือกตั้งผู้แทนฯ ครั้งต่อไป ไม่ใช่ครับ จะมีสิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนฯ ครั้งต่อไป เนื่องจากบทบัญญัติการเพิกถอนสิทธินั้นมีจนถึงวันก่อนวันเลือกตั้งครั้งถัดไป ที่จะเสียสิทธิในการเลือกตั้งจะเป็นกรณีของผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่านั้น เนื่องจากว่าอันนั้นเป็นเงื่อนไข ซึ่งคงจะเขียนเข้าไปได้ยากครับ ในการที่จะคืนสิทธิเหล่านี้กลับมา นี่คือข้อเท็จจริงว่า ร่างฯ ที่ปรากฏอยู่นั้นมันหมายความว่าอย่างไร ผมขออนุญาตกราบเรียนในประเด็นต่อไปว่า ทำไมคณะกรรมการได้พิจารณาว่า ทางออกนี้เป็นทางออกที่มีความเหมาะสม ประการแรก ขอรบกวนเรียนนะครับว่า กรรมการมีความห่วงใยเหมือนกัน เกี่ยวกับปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะต้องไม่ลืมนะครับว่า ที่เรามาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมในวันนี้ ก็เพราะฉบับเดิมที่สภาได้ผ่านออกไปนั้นขัดรัฐธรรมนูญ คำถามก็คือว่า สิทธิที่ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐธรรมนูญเหล่านี้ พระราชบัญญัติจะไปเพิกถอนได้หรือไม่ เป็นประเด็นที่มีการพิจารณากันครับ แต่ว่าเราพิจารณาจากรัฐธรรมนูญแล้ว สิทธิที่เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะ ๕ ประการที่อยู่ในร่างฯ เดิมนั้นเป็นสิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่ใช่สิทธิของบุคคลทั่วไป ซึ่งข้อความนี้จะแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเปรียบเทียบกับดูการเขียนถึงสิทธิเหล่านี้ กับสิทธิที่ปรากฏอยู่ในหมวดสิทธิเสรีภาพของรัฐธรรมนูญ ประการที่ ๒ ก็คือการที่เราใช้ช่องทางของการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ก็เพราะมาตรา ๑๐๖ (๕) ของรัฐธรรมนูญนั่นเอง กล่าวถึงกรณีที่บุคคลสามารถที่จะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งได้ ซึ่งแน่นอนที่สุดต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติครับ จะไปกระทำโดยวิธีการอื่นนั้น ก็นึกไม่ออกว่าจะไปทำที่ไหนอย่างไร เพียงแต่ว่าพอถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้ว

จะมีผลโดยอัตโนมัติ ในการที่จะไปเพิกถอนสิทธิหรือทำให้บุคคลที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสียสิทธิที่ตามมาจากการที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก็คือสิทธิที่กำหนดเอาไว้ ตามมาตรา ๑๗๐ หรือตามมาตรา ๒๑๕ หรือตามมาตรา ๓๐๕ ของรัฐธรรมนูญ นั้นเอง เราก็มองว่าตรงนี้เป็นประเด็นที่น่าจะชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะได้ ดำเนินการโดยอาศัยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไว้นั้นเอง กราบเรียนว่า ในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่สิทธิทางการเมือง แต่เป็นสิทธิที่เราพูด รวม ๆ ว่า เป็นสิทธิของการได้รับประโยชน์จากรัฐ หรือพูดถึงสวัสดิการต่าง ๆ หรือในกรณีของข้าราชการอาจจะมีกฎหมาย กฎ ระเบียบของราชการอยู่ ตรงนี้ กราบเรียนว่า มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญอยู่อย่างน้อย ๆ ๒ - ๓ ประการครับ ประการแรก ก็คือต้องยอมรับว่าในสภาพความเป็นจริงของสังคมไทยในปัจจุบัน เราไม่ใช่สังคมที่มีรัฐสวัสดิการที่กว้างขวางสมบูรณ์ ฉะนั้นเอาเข้าจริง ๆ ในลักษณะ ที่บุคคลทั่วไปที่อยู่ในข่ายที่จะมีสิทธิในการเลือกตั้งที่จะได้รับสิทธิเสมอกันจากรัฐ ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดนี้หาไม่ง่ายครับ แต่ว่าวันข้างหน้าตรงนี้จะเพิ่มเติมขึ้นอย่างไร ตามสภาพความเป็นจริงของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนั้น ผมคิดว่าตรงนั้น จะเปลี่ยนแปลงไป ประการที่ ๒ สิทธิใดก็ตาม ซึ่งเป็นสิทธิซึ่งรัฐพึงจะให้ ตามหมวด ๓ ของสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยในรัฐธรรมนูญ การจะไป จำกัดสิทธิที่ว่านั้น มาตรา ๒๙ ก็เขียนเอาไว้ด้วยว่าจะไปกระทบกระเทือน สำระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ ฉะนั้นก็มีความละเอียดอ่อนอยู่ครับ ว่าจะทำกันอย่างไร -----

และประการสุดท้าย ประการที่ ๓ ก็คือว่า กรณีของบางกลุ่มบางกรณี เช่น ผู้เสียภาษีอากร เช่น ข้าราชการ ก็อาจจะพิจารณาได้ครับ แต่ว่าจะมีข้อโต้แย้ง เช่นเดียวกันว่า อาจจะมีการถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติเกิดความไม่เสมอภาคชั้น ยกตัวอย่างเช่น ถ้าไปทำสิทธิที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร ถ้าฐานภาษียังคงอยู่ในปัจจุบันมันก็จะกระทบกับเฉพาะคนจำนวนไม่มากนักหรือถ้าในกรณีบอก ยกตัวอย่างเช่นครับว่า ไปบอกว่าเพิกถอนสิทธิไม่ให้รับราชการ อย่างนี้ หมายความว่าถ้าคนที่เป็นข้าราชการอยู่ไม่ไปเลือกตั้งต้องออกจากราชการ หรือไม่ ประเด็นเหล่านี้ยังเป็นปัญหาซึ่งหาข้อยุติได้ยาก แต่การที่เราได้เขียน กฎหมายฉบับนี้ โดยการไปอ้างอิงถึงการเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง นอกเหนือจาก จะแก้ปัญหาความชอบหรือไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแล้ว ยังมีประเด็นเพิ่มเติมว่า มันเป็นการเปิดช่องทางเอาไว้สำหรับอนาคตในการที่จะขยาย การที่จะเสียสิทธินี้ ตามรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมายนี้ได้ เพราะในวันข้างหน้าหากเรามีความมั่นใจว่า ผู้ไม่ไปเลือกตั้งนั้นควรจะเสียสิทธิอะไร เราก็สามารถจะไปกำหนดเพิ่มเติม ในอนาคตตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ให้สิทธิคนว่า เป็นเงื่อนไขว่าการจะได้รับสิทธิ เหล่านั้นต้องเป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง ถ้ากำหนดเงื่อนไขดังกล่าวลงไปแล้วก็ หมายความว่า ใครที่ไม่ไปเลือกตั้งถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายฉบับนี้ ก็จะเสียสิทธิตามกฎหมายเหล่านั้นไปโดยอัตโนมัติ กระผมกราบเรียนครับว่า ข้อความที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายที่เสนอต่อสภาในวันนี้ คงไม่ใช่ข้อความที่มีความสมบูรณ์ที่สุด แต่ผมค่อนข้างที่จะเห็นด้วยกับท่านสมาชิกที่ได้อภิปรายไปว่า ปัญหามันมีจากความขัดแย้งในตัวของการที่เราต้องยอมรับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดให้สิทธิเป็นหน้าที่พร้อม ๆ กันไป และเมื่อไม่ไปปฏิบัติหน้าที่รัฐธรรมนูญ ก็ไม่ได้เปิดโอกาสให้ไปลงโทษ แต่บอกให้ไปเสียสิทธิ ในขณะที่รัฐธรรมนูญเอง ก็ยืนยันเกี่ยวกับสิทธิตามรัฐธรรมนูญไว้หลายอย่างว่า จะต้องไม่ไปถูกจำกัด และถ้าไปจำกัดต้องไม่กระทบสาระสำคัญของสิทธิ สิ่งเหล่านี้เป็นข้อจำกัด อย่างยิ่งครับในการที่จะเขียนทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นไปตามความปรารถนาของท่านสมาชิกและความจริงก็ตรงกับความปรารถนาของกรรมาธิการว่า จะมีวิธีการอย่างไรที่จะสนับสนุนให้บุคคลไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันให้มากที่สุด ผมจึงขออนุญาตกราบเรียนข้อเท็จจริงและข้อสังเกตเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของสภาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากมาตรานี้มีผู้สงวนคำแปรญัตติคือ

ท่านนิพิฐ อินทรสมบัติ กับท่านเจอะอามิง โตตะตาทอง ๒ ท่านนะครับ
นอกนั้นไม่มีท่านผู้ใดสงวนคำแปรญัตติไว้ เมื่อท่านกรรมาธิการชี้แจงแล้ว
ขอเรียนถามทั้ง ๒ ท่าน ท่านนิพิฐกับท่านเจอะอามิงยังตั้งใจใหม่ครับ

นายนิพิฐ อินทรสมบัติ (พัทลุง) : ไม่ตั้งใจครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านเจอะอามิงตั้งใจใหม่ครับ

นายเจอะอามิง โตตะตาทอง (นราธิวาส) : ไม่ตั้งใจครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ไม่ตั้งใจก็ถือว่าผ่านนะครับ เป็นการจบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

นายเกษม รุ่งชนเกียรติ (สุรินทร์) : ท่านประธานครับ
มาตราแก้ไขนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : แก้ไข แต่ไม่มีท่านผู้ใดสงวนคำแปรญัตติครับ

นายเกษม รุ่งชนเกียรติ (สุรินทร์) : ก็ผมไม่สงวนคำแปรญัตติ
เพราะว่าผมเห็นตามร่างฯ เดิม แต่นี้กรรมาธิการไปแก้ไขครับ ถ้ากรรมาธิการ
แก้ไขแต่แรกผมก็จะสงวนคำแปรญัตติ แต่ที่นี้กรรมาธิการไม่ได้แก้ไข คือผมเห็นด้วย
กับร่างฯ ที่รับหลักการวาระที่ ๑ ส่งไปให้กรรมาธิการ กรรมาธิการเขาไปแก้ไข
ถ้าเกิดผมไม่เห็นด้วยกับร่างฯ วาระที่ ๑ ผมต้องสงวนคำแปรญัตติ แต่วันนี้
กรรมาธิการแก้ไข ผมไม่จำเป็นต้องสงวนคำแปรญัตตินี้ครับ ผมจะต้อง
ทำความเข้าใจกับกรรมาธิการเขา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านเกษมใจเย็น ๆ ครับ นั่งลงครับผมจะชี้แจง คือตามข้อบังคับ
เมื่อเข้าสู่วาระการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญให้สมาชิกมีท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย
ก็ไปสงวนคำแปรญัตติ เมื่อไม่มีท่านสงวนคำแปรญัตติ มีสงวนคำแปรญัตติ
เพียง ๒ ท่าน เมื่อท่านผู้สงวนคำแปรญัตติไม่ตั้งใจมันก็ต้องผ่าน

นายเกษม รุ่งชนเกียรติ (สุรินทร์) : นั้นมันแก้ไขครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกรรมาธิการชี้แจงต่อ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ประธานคณะกรรมาธิการ) :
กราบเรียนท่านประธานครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานนะครับว่า

เมื่อคณะกรรมการแก้ไขก็ต้องกลับมาขอความเห็นชอบจากสภานะครับว่า จะเห็นด้วยกับการแก้ไขหรือไม่ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ครับ คืออย่างนี้ครับ ผมขอเรียนนะครับว่าที่ท่านกรรมาธิการ ชี้แจง ท่านเกษมพุดถุกนะครับ ผมเรียนว่า ในความเห็นผมเมื่อทางกรรมาธิการ ได้ชี้แจงแล้ว ผู้สงวนคำแปรญัตติไม่ตั้งใจ ผมก็ถือว่าของท่านผู้ที่สงวนคำแปรญัตตินั้น ไม่ตั้งใจก็ผ่าน ทั้งนี้ผมจะกลับมาถามมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นตามที่กรรมาธิการ แก้ไขหรือไม่ครับ เราจะแก้ไขเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็เป็นมติที่จะต้อง เรียนถามว่า ถ้าหากที่ประชุมเห็นด้วยกับที่กรรมาธิการแก้ไข เพราะว่ามี บางท่านบอกขอให้ไปไปตามร่างฯ เดิม มติก็คือตรงนั้นว่าจะเอาตามร่างฯ เดิม หรือที่กรรมาธิการแก้ไข ทั้งนี้ท่านสมาชิกอภิปรายมาก็หลายท่านแล้วผมคิดว่า เมื่อกรรมาธิการชี้แจงแล้วผมก็จะถามมติที่ประชุมในการที่จะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยต่อไปนะครับ ถ้าท่านตั้งใจอภิปรายผมขออีกสัก ๓ ท่านนะครับ ขอท่านจาตุรนต์ ท่านเฉลิมพล และท่านอดิศร เชิญครับ

นายจาตุรนต์ ฉายแสง (ละ เชียงเทรา) : ท่านประธานที่เคารพ ผม จาตุรนต์ ฉายแสง พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดละ เชียงเทรา ความจริงผมได้หารือกันแล้ว เดิมตั้งใจว่าจะขอให้ท่านเฉลิมพลอภิปรายก่อนนะครับ เมื่อท่านประธานได้ให้ผมพูดก่อนแล้วก็ขออนุญาตที่จะอภิปราย คือ เรื่องนี้ค่อนข้างมีความสำคัญ ที่พิจารณาเราจะแสดงความคิดเห็นถึงในส่วนที่คณะกรรมการได้แก้ไขไป ซึ่งเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก คือ ได้ลบของร่างฯ เดิมออก แล้วเปลี่ยนใหม่เป็น การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ที่ไม่มาใช้สิทธินับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้ันั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจนถึงก่อนวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาครั้งถัดจากการเลือกตั้งครั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิ ที่ท่านประธาน คณะกรรมการได้ชี้แจงไปคือมีการตัดสิทธิของการเลือกตั้งอื่น ๆ ที่ไม่ใช้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา แต่ถ้าหากว่าจะดูร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๕ เกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผมอ่านดูแล้ว ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้พูดถึงการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แล้วก็ต้องประกาศก่อนเวลาเพื่อให้เป็นที่รู้ว่าใครมีสิทธิเลือกตั้งบ้าง ปัญหาว่า เวลาจะประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะประกาศอย่างไร เพราะว่าบุคคลที่ถูกเพิกถอนสิทธิยังไม่มีสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะไม่ได้บอกไว้ว่าเป็นการเพิกถอนสิทธิในการเลือกตั้งอื่น ๆ นอกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ที่ตีความได้อย่างนั้นว่าไม่ได้ตัดสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาก็เป็นเพราะว่าได้เขียนไว้ว่า ก่อนการเลือกตั้งครั้งถัดไป แต่ความก่อนหน้านั้นจะต้องหมายความว่า ในระหว่างนั้นก็ไม่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าอย่างนั้นก็ประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ได้ แต่ว่าถึงวันเลือกตั้ง เขาจะกลับมีสิทธิขึ้นมา เพราะกฎหมายบอกว่า ห้ามเฉพาะก่อนวันเลือกตั้งครั้งถัดไป พอถึงวันเลือกตั้ง เขามีสิทธิขึ้นมา มีสิทธิขึ้นมาแต่ว่าตอนประกาศบัญชีขณะที่ประกาศยังไม่มีสิทธิ จะมีสิทธิ ในทางปฏิบัติจริง ๆ ก็คือถึงวันเลือกตั้ง เขาจะไม่มีสิทธิ เพราะว่า ในบัญชีรายชื่อ เขาไม่มี เขาจะไปโต้แย้งว่า ต้องให้ใส่ในบัญชีรายชื่อไว้ด้วย ก็ไม่รู้จะโต้แย้งอย่างไร เพราะสิทธิเขายังไม่เกิด ตรงนี้ก็จะมผลเท่ากับว่า ได้ตัดสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาครั้งถัดไป อยู่นั่นเอง แต่ตรงนี้ก็ เป็นปัญหาในเชิงเทคนิคเท่านั้น ท่านอาจจะไปหาทางแก้ไขกันได้

หรือแม้แต่จะอธิบายกล่อม ๆ แกล้ม ๆ กันไปก็อาจจะเป็นไปได้ แต่นั่นยังไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่สุด ประเด็นสำคัญที่สุดที่เราเป็นห่วงอยู่ตรงที่ว่า รัฐธรรมนูญบัญญัติเรื่องการเสียสิทธินี้ไว้ เจตนาคือ นอกจากว่ากำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่แล้วต้องการที่จะให้มีบทบังคับหรือรัฐธรรมนูญมีการบัญญัติไว้เพื่อส่งเสริมหรือมีมาตรการในเชิงลงโทษเพื่อให้คนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง -----

แต่ว่าบทบัญญัติที่ได้เขียนขึ้นมาที่คณะกรรมการได้แก้และใส่เข้าไปนี่กลับเป็นตรงกันข้าม ตรงกันข้ามคือแทนที่จะไปตัดสิทธิอื่น ๆ เพื่อให้คนเกรงกลัวว่าถ้าไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็จะถูกตัดสิทธิอื่น ๆ ไป กลายเป็นบอกว่าถ้าไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะเสียสิทธิในการเลือกตั้ง ซึ่งขณะนี้ถ้าอย่างที่ผมอภิปรายไปก็คืออาจจะเสียทั้งสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกต่าง ๆ สมาชิกองค์กรปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาด้วย เนื่องจากปัญหาทางเทคนิค เพราะไม่รู้จะประกาศรายชื่อกันอย่างไร ตรงนี้จะตีความต่างกันได้ แต่เฉพาะสิทธิในการเลือกตั้งอื่น ๆ อบต. เทศบาล อบจ. หรือการเลือกตั้งอื่นใดก็ตามที่เป็นการเลือกตั้งของรัฐ ก็เป็นสิ่งที่ไม่พึงกระทำในการที่จะไปตัดสิทธิ เพราะว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญคือต้องการให้คนไปลงคะแนน แต่ถ้าใครไม่ไปลงคะแนนครั้งหนึ่งกลับไปบอกว่าจะไม่มีสิทธิในการเลือกตั้งอีกหลาย ๆ ครั้งก่อนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นี่อย่างต่ำที่สุดเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มากกว่านั้นผมกำลังสงสัยกันว่าจะ เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่งหรือไม่ ที่ว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญก็คือบุคคลที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งหนึ่งนั้นตามรัฐธรรมนูญ เขาก็ยังมีหน้าที่ต้องไปเลือกตั้ง เลือกตั้งต่าง ๆ เขามีหน้าที่ ท่านเอาอำนาจตามพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งไปตัดสิทธิเขาเสียทั้งหมด ตรงนี้จะทำได้จริงหรือผมยังเชื่อว่าไม่น่าจะทำได้ เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ว่า บุคคลมีหน้าที่ต้องไปเลือกตั้ง ท่านกลับเอาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งเล็กกว่ารัฐธรรมนูญมาตัดหน้าที่ของเขา ไม่ใช่ตัดสิทธิเท่านั้นด้วย ท่านบอกท่านมีสิทธิเพิกถอน ผมก็อาจจะพอฟังว่ามีสิทธิเพิกถอน ในกฎหมายบางฉบับก็เพิกถอนกันได้ ในกรณีที่มีคนไปทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง อาจจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง แต่นี่ท่านกำลังขัดต่อรัฐธรรมนูญอย่างจังในเรื่องของหน้าที่ เพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เป็นหน้าที่ แต่บุคคลนั้นจะไม่สามารถไปทำหน้าที่ได้อีกต่อไป เนื่องจากท่านบอกว่าไม่มีสิทธิไปลงคะแนนเสียแล้ว เขาจะไม่สามารถทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งในเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่กว่า ใหญ่กว่ารัฐธรรมนูญว่าด้วยเรื่องหน้าที่ เป็นเรื่องใหญ่กว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแน่นอน เพราะฉะนั้นที่เราได้อภิปรายและขอเวลาท่านประธานเพื่อได้พูดกันให้ชัดเจน ก็เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่มาก คือขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มาออกกฎหมายประกอบไปส่ง เสริมให้คนไปลงคะแนน

แต่ถ้าจะทำกันอย่างนี้จะกลายเป็นว่าครั้งนี้เป็นอย่างที่ท่านสมาชิกจากพรรคชาติพัฒนาพูด มีประเด็นมาก ครั้งนี้ไม่ไปลงคะแนน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ คราวหน้า ๕๐ เปอร์เซ็นต์นี้อาจจะยังไม่ได้ไปลงคะแนน และคนไม่ลงคะแนนจะยิ่งมากขึ้น แต่ที่สำคัญที่สุดคือการเขียนมาอย่างนี้น่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ ข้อเสนอของเราเมื่ออย่างไรก็เสนอว่าขอให้คณะกรรมการถาวรเรื่องนี้ไป และไปพิจารณาใหม่เลย ไปเขียนกันมาใหม่เลยว่าจะให้เสียสิทธิอะไร เสียสิทธิอะไรเหมาะสมที่สุด ไปคิดกันมาใหม่เลย จะดีกว่านั้นต้องปลอดภัยในแง่ว่าไปถึงวุฒิสภาก็ดี หรือเรื่องถ้าต้องไปถึงศาลรัฐธรรมนูญอีกครั้งก็จะเสียหายกันอีกว่ารัฐสภาพิจารณากันอย่างไรไปตกที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องไปถูกวินิจฉัยว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่อย่างน้อยก็จะถูกวิพากษ์วิจารณ์มากกว่า เป็นการคิดวิธีการที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมการชี้แจงก่อนครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอชี้แจงเฉพาะประเด็นเทคนิคครับ เพราะว่าประเด็นอื่นเข้าใจว่าท่านอื่นคงจะมีการอภิปรายต่อเนื่อง ในแง่ของการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รายชื่อที่ประกาศจะต้องยึดถือเอาผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้ง ผมยกตัวอย่างเช่น สมมุติว่ามีการเลือกตั้งในเดือนมกราคม แต่ว่าต้องประกาศรายชื่อตั้งแต่เดือนธันวาคม ใครที่ยังอายุไม่ถึง ๑๘ ปีในปีนั้นก็ต้องประกาศ ถ้าเขาจะอายุครบ ๑๘ ปีในปีต่อไป ฉะนั้นในเชิงเทคนิคครั้งนี้ไม่ได้แตกต่างกับคุณสมบัติข้ออื่น ๆ ที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ ส่วนประเด็นในเรื่องของการเสียสิทธิในการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้น ผมกราบเรียนว่าเป็นประเด็นที่คณะกรรมการก็ได้มีการพิจารณาเหมือนกัน แต่อยากจะได้รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกท่านอื่น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขออนุญาตเรียนหรืออย่างนี้ครับ ถ้าหากท่านใดไม่เห็นด้วยกับที่กรรมการแก้ไข ถ้าท่านมีข้อความใดจะกรุณาเสนอแนะ ถ้าเพื่อกรรมการยอมรับ เราก็จะได้พิจารณารวมกันไปด้วยง่ายดายโดยสะดวก เพราะฉะนั้นอยากจะขอให้จับประเด็นและเวลาจับประเด็นตามจะได้ตามได้ถูกต้อง อย่างบางท่านบอกว่าไม่เห็นด้วยกับกรรมการ เห็นด้วยกับตามร่างฯ เดิม เวลาประเด็นตามจะได้ตามได้ชัดเจน เชิญท่านเฉลิมพลครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ กระผม เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดอุดรธานี ก็จะทำให้ตรงตามเจตนารมณ์หรือความต้องการของท่านประธานนะครับ ประการแรกก็คือว่า ผมไม่เห็นด้วยกับที่คณะกรรมการมาแก้ไขใหม่ แล้วก็ตามก็ยิ่งเห็นว่าคณะกรรมการนั้นกระทำไม่ได้ด้วย เพราะน่าจะต้องขัดกับรัฐธรรมนูญอย่างแน่นอน ท่านไปเขียนกฎหมายเลือกหรือพระราชบัญญัติใดไปขัดกับรัฐธรรมนูญกระทำมิได้ แล้วก็กลายเป็นว่าต่อไปนี้คณะกรรมการทุกขณะที่เราได้มอบหมายโดยเลือกตั้งเข้าไปนั้นก็กระทำผิดโดยอาศัยตรงนี้ เป็นเปรียบเสมือนฎีกา ผมอยากจะอ่านให้ท่านประธานและขอผ่านไปทางท่านกรรมการด้วยนะครับว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ บัญญัติไว้ว่า บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตรงนี้มีทั้งสิทธิ แต่รัฐธรรมนูญบังคับว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สิทธิอย่างอื่นในดุลยพินิจของผู้มีสิทธิจะเรียกร้องหรือไม่เรียกร้องก็ได้ แต่สิทธิในการเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญโดย สสร. เขียนไว้

๓๒

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

เบญจกุล ๑๕/๒

บัญญัติซึ่งเราต้องยอมรับว่าเป็นหน้าที่ เมื่อเป็นหน้าที่ต้องไปปฏิบัติถ้าไม่ปฏิบัติ ต้องถูกลงโทษ ตรงนี้ครับท่านประธาน จึงได้มีการได้วิพากษ์วิจารณ์กันเป็น นอกรอบว่าเขียนอย่างนี้สร้างปัญหาุ่นวาย คนอยู่ในต่างประเทศคนอยู่ในแดนไกล ทำอย่างไร เพราะฉะนั้นจึงต้องกลับเข้ามาว่าสภาพนี้จะมาแก้ไขอย่างไร แต่จะไปปลงล้างรัฐธรรมนูญที่ว่าเป็นหน้าที่นั้นไม่ได้ ตรงนี้ผมชี้ให้ท่านประธาน และกรรมการได้เห็น ที่นี้ในร่างฯ แรกนั้นก็ยังถูกวิพากษ์วิจารณ์เลยว่า คำว่า เป็นหน้าที่แล้วจะต้องถูกลงโทษถ้าไม่ปฏิบัติ ยกตัวอย่าง คนมีหน้าที่เสียภาษี ตามกฎหมาย เสรีแล้วไม่ไปต้องถูกลงโทษ ลงโทษคืออะไร โทษที่ถูกลงนั้น ก็มีโทษอาญา มีโทษแพ่ง แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่อนผันลงมาว่า โทษเสียสิทธิ ท่านประธานเข้าใจนะครับ เพราะฉะนั้นการลงโทษมีอยู่ก็คือ ๑. โทษอาญา ๒. โทษทางแพ่งปรับไหม ส่วนโทษที่ ๓ เป็นโทษที่บรรเทาลงมาก็คือโทษ ในการจำกัดสิทธิ เสียสิทธิที่บุคคลพึงมี เพราะฉะนั้นท่านกรรมการ ท่านประธาน คณะกรรมการได้ชี้แจง ผมจะชี้ให้เห็นว่าท่านกรรมการท่านสับสนุนอยู่ตรงนี้ คือเกรงไปว่าผู้มีสิทธินั้นยังจะมีสิทธิเลือกตั้งต่อไปถ้าไม่บัญญัติไว้ แล้วก็มีเงื่อนไข อยู่ชนิดเดียวกันหรือหลังวันเลือกตั้งอะไร ผมเรียนว่าตรงนี้ท่านจะไปจำกัด สิทธิเขาก็ไม่ได้อีก เพราะรัฐธรรมนูญเขียนว่าเป็นหน้าที่ ในร่างฯ เดิม เขาจึงยกเว้นในเรื่องของการจำกัดสิทธิ ในเรื่องของการไม่ให้สิทธิไปเลือกตั้ง เขาจึงตัดออก ท่านมองเห็นไหมครับ เพราะเป็นหน้าที่เขาจึงไปจำกัดสิทธิ ในกรณีอื่น ซึ่งผมเองก็บอกว่าสิทธิที่ไปจำกัดเขาหรือไปตัดสิทธิเขา ท่านประธาน พึงนะครับ ถ้าผลเป็นว่าต้องการให้คนไปใช้สิทธิ แต่ท่านกลับไปตัดสิทธิในสิ่งซึ่งเขา ไม่ต้องการอีกด้วยซ้ำ ผู้ซึ่งไม่ใช้สิทธิที่ผ่านมา ไม่ต้องไปทำโพลล์ (Poll) ทำอะไรหรอกครับ เราเข้าใจเอาได้เลยว่าที่เขาไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ทุกระดับเพราะอะไร แล้วส่วนใหญ่ทำไมอยู่ในเมือง ก็เพราะว่าพวกในเมืองนั้น เขามีภาระหน้าที่ เขาประกอบธุรกิจการงานแล้วซ้ำเบื้อหน้าด้วย เบื้อหลังระบบด้วย แล้วก็ไม่มีไป-----

ที่นี้เจตนาของท่านก็คือว่าท่านจะลงโทษเขาอย่างไรจึงจะให้เขาไปใช้สิทธิ
ตรงนี้เองผมก็บอกแล้วว่าในครั้งแรกการไปตัดสิทธิเขาในสิ่งซึ่งเขาไม่ต้องการ
ก็เป็นโทษสิทธิรับ ใช้ไหมครับ อย่างท่านประธานไม่อยากจะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
แล้วท่านประธานถูกตัดสิทธิท่านเดือดร้อนไหม เปล่าไม่เดือดร้อน มาอ่านสิครับ
แม้กระทั่งในร่างฯ เดิมนี้ไม่เดือดร้อน ที่นี้ท่านจะให้คนผู้ซึ่งมีภูมิปัญญาหรือว่าคนค้าขาย
ซึ่งไม่ไปใช้สิทธิอยู่นั้นจะไปมีสิทธิในการถอดถอน มีสิทธิในการที่จะไปดำเนินการ
ทุกอย่าง เขาไม่ได้สนใจ เขาก็ยิ้มสิครับ เพราะฉะนั้นเขาก็ยิ่งจะได้สิทธิอีก
ถ้าสมมุติว่าท่านไปตัดสิทธิไม่ให้เขาใช้สิทธิในกรณีที่เขาไม่ไปใช้สิทธิในครั้งแรก
แล้วถูกตัดสิทธิไป ๓ ปี ๕ ปีก็แล้วแต่ เขาก็ยิ้มสบายสิครับ เพราะเขาจะไม่มีความคิด
แล้วเขาไม่ต้องไปชี้แจงอีก อย่างร่างฯ เดิมอีก ๕ ปีเขาไม่ได้ใช้สิทธิ ถ้าสมมุติว่า
ทำเป็นปี ๆ ผมยังจะต้องชี้แจงด้วยซ้ำไปว่าปีนี้ผมไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
ตามที่บังคับผมไว้ ที่นี้ผมยิ่งได้ใช้สิทธิเลยคือ ๕ ปีผมไม่มีสิทธิ ผมก็ไม่ต้องไปเดือดร้อน
ท่านประธานเห็นไหมครับว่า การเขียนกฎหมายอย่างนี้ส่งเสริมหรือไม่ส่งเสริม
ผมเชื่อครับว่า กรรมการพยายามเหลือเกิน แต่จะด้วยดีโดยภูมิปัญญาหรือคิดมากไป
อย่างไร ผมไม่เข้าใจ จึงไปออกมาในลักษณะยิงหนักเข้าไปอีก เพราะฉะนั้น
ผมก็ไม่อยากจะให้เสียเวลามากไปนัก ผมก็อยากจะขอความกรุณาไม่ใช่เรื่องแพ้
เรื่องชนะอะไร แต่เป็นเรื่องที่เรามาปรึกษาหารือกันว่าเราผิดเราพลาดไป
เราแก้ไขได้ เพราะฉะนั้นผมจึงอยากจะขอสรุปย้ำประเด็นว่า การแก้ไขอย่างนี้
ท่านผิดรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖๘ อย่างแน่นอน ถ้าเราเห็นร่วมกันอย่างนั้น
ไม่มีใครเสียหน้า ได้หน้า ผมว่าลองกลับไปพิจารณาใหม่ แล้วก็อยากจะฝากว่า
สิทธิที่ท่านจะต้องตัดเขา ถ้าท่านไม่ลงโทษในทางอาญาและแพ่งแล้วท่านจะต้อง
ตัดสิทธิในสิ่งซึ่งเขาเสีย^{หาย} ไม่ใช่ไปตัดสิทธิในสิ่งซึ่งเขาอยากไม่ใช้สิทธิ .
ถ้าไม่เช่นนั้นความหวังที่จะให้เขาถ้าไม่ไปเลือกตั้งครั้งนี้แล้วเขาจะเสียสิทธิ
สิ่งซึ่งเขาต้องการ เขาก็ต้องไปใช้ไหมครับท่านประธาน แต่ที่นี้ท่านไปตัดสิทธิ
ในสิ่งซึ่งเขาไม่ต้องการอีก มันเป็นการส่งเสริมการไม่ไปใช้สิทธิต่างหาก
เพราะฉะนั้นเจตนารมณ์เราเหมือนกัน แต่เขียนออกมาแล้วผลไม่เหมือนกัน
ผมฝากด้วยว่าถ้าท่านกลับคืนไป จงได้ไปแก้การลงโทษโดยการจำกัดสิทธิ
ในสิ่งซึ่งเขาต้องการ เช่น ในประเทศสิงคโปร์เขาบอกว่า ถ้าใครมีลูก ๑ คน
มีสิทธิที่จะได้ลดค่าภาษี มีสิทธิที่จะได้ไปซื้อคอนโดมิเนียม อย่างนี้เขาต้องการ
เพราะฉะนั้นเขาจึงไปใช้สิทธิกัน แต่ที่นี้ท่านไปเขียนจำกัดสิทธิในสิ่งซึ่งเขา

ไม่ต้องการอยู่แล้ว แล้วบอกว่าอยากจะส่งเสริมหรืออยากจะปฏิรูปการเมือง
เพื่อให้ประชาชนไหน ๆ ให้สิทธิแล้วไม่ไป จึงเขียนเป็นหน้าที่เพื่อที่จะให้ลงโทษ
เสร็จแล้วท่านมาทำอย่างนี้ ผมฝากท่านอภิสิทธิ์ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญ
ขอโทษที่ออกชื่อ ท่านผู้นี้จะเป็นผู้ยิ่งใหญ่ไปข้างหน้า แต่ไม่อยากจะให้
มาถูกตำหนิในตรงนี้ได้ยิววิสัยทัศน์จะแคบไปหน่อย ขอขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอดีตรครับ

นายอดีตร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ
ผม อดีตร เพียงเกษ พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดขอนแก่น การที่
คณะกรรมการวิสามัญได้ไปแก้ไขในสาระสำคัญอย่างยิ่งในมาตรา ๓
ผมเห็นว่า เป็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อชาติบ้านเมืองในอนาคต แล้วจะฝากเรื่องนี้
ไปให้กับบุคคลอีกคนหนึ่ง คณะหนึ่งเป็นคนวินิจฉัย คนที่จะวินิจฉัยก็คือ ศาลรัฐธรรมนูญ
ซึ่งปัจจุบันนี้โดยความเป็นจริงแล้วไม่ต้องพูดถึงว่าการทำงานของเขาได้รับความ
ความเชื่อถือจากพี่น้องประชาชนหรือไม่ -----

ท่านประธานครับ เราจะไปฝากปลาย่างกับแมวอย่างนั้นหรือครับ ผมไม่แน่ใจ เพราะผมเคยแลกเปลี่ยนกับกรรมาธิการวิสามัญหลายท่าน ท่านยอมรับว่า ไม่มีหนทางที่จะร่างกฎหมายอันใดเลย ร่างแบบ ก ก็ไม่ถูก ร่างแบบ ข ก็ไม่ถูก ร่างแบบ ค ก็ไม่ถูก ร่างแบบ ง ก็ไม่ถูก ผมก็ไม่เคยคิดว่าสภาผู้แทนราษฎร จะเข้าตาจนเหมือนอย่างนี้ เราเคยโยนภาระหน้าที่ไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง เขาก็ยื่นให้ศาลรัฐธรรมนูญ บอกว่าไม่ใช่หน้าที่ของผมเป็นหน้าที่ของผู้แทนฯ ยอมรับกันใหม่ว่าเรื่องนี้สาเหตุจริง ๆ คือการเลือกตั้งเป็นสิทธิ เป็นการบรรลอรหัสพันต์ โสตาบันของ สสร. ต่างหากที่ทำเรื่องยุ่งยากให้เราอย่างนี้ ต้องยอมรับกันครับ ผมถามกรรมาธิการหลายท่านบอกว่าร่างอย่างนี้ไปก่อน มีเรื่องเมื่อไรค่อยยื่นให้ ศาลรัฐธรรมนูญตีความ อย่างนี้เป็นนักร่างกฎหมายไม่ถูกต้องครับ ไม่ดี ถ้าคะแนนเต็ม ๑๐ ตีตกทุกคน เมื่อท่านก็ไม่แน่ใจสิ่งที่ผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกามา เดิมเสียสิทธิ ๑ ๒ ๓ ๔ เสียสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้รัฐสภาพิจารณากฎหมาย เสียสิทธิออกเสียง ประชามติ เสียสิทธิร้องถอดถอน เสียสิทธิคัดค้านการเลือกตั้ง สิ่งนี้คณะกรรมการ กฤษฎีกามีกฎหมายของเมืองไทยก็คิดมาแล้ว มาถึงวันนี้ก็เปลี่ยนอีก จะเชื่อถือ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้อย่างไร มาตรานี้แหละทำให้วงการกฎหมายคิดมาก ต้องยอมรับกับพี่น้องประชาชนว่า เราไม่มีปัญหาร่างกฎหมายฉบับนี้ เราไม่ร่างได้ใหม่ ผมถามว่ากฎหมายหลายฉบับตามรัฐธรรมนูญตามที่กฎหมายบัญญัติเราก็ไม่เห็นร่างกัน ไม่ร่างกันก็ได้ ท่านประธานครับ นี่คือการคิดของท่านประกิจ พลเดช ลองเปิดดู หลาย ๆ มาตราตามที่กฎหมายบัญญัติก็ไม่ได้บังคับว่ากฎหมายฉบับนี้ต้องบัญญัติภายใน ๒ ปี ภายใน ๕ ปี ไม่มีครับ เพราะฉะนั้นใจเย็น ๆ ลึกหน่อยไหมครับ ผมปรึกษา ทางพรรคความหวังใหม่หลายท่าน โฆษกพรรคผมก็เป็นกรรมาธิการ รองประธานวิปผม ก็เป็นกรรมาธิการวิสามัญ ลองเอาทุกฝ่ายมารวมกันออกไปปรึกษากันอีกสักอาทิตย์ได้ไหม เพราะว่าวันนี้ผมงดออกเสียงแน่นอน และผมไม่ทราบที่ท่านจะลงเสียงอย่างไร เพราะว่าที่คณะกรรมการกฤษฎีการ่างมาผิดถูกก็ไม่ว่า ที่คณะกรรมการแก้ไขผิดถูก ก็ไม่ว่า รอให้ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งไม่มีความเชื่อถือ สัมละลายทางความเชื่อถือในทาง สังคมแล้ว ท่านประธานควรวินิจฉัยนี้ผมขออนุญาตแล้วครับพูดกันตรงไปตรงมา ผมจึงขอเอาอย่างนี้ได้ไหมท่านประธานคณะกรรมการครับ ออกไปอีกสักครั้งหนึ่ง ไปทำประชามติอีกสักครั้งหนึ่งทั่วประเทศไทยจะเอากันอย่างไร ลองเสียเงิน งบประมาณอีกสักนิดหนึ่งว่า กรุงเทพฯ เห็นอย่างนี้ จังหวัดขอนแก่นเห็นอย่างนี้

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเห็นอย่างนี้ จังหวัดมหาสารคามเห็นอย่างนี้สักครั้งได้ไหม
 เพื่อจะได้มาช่วยคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการกฤษฎีกาก็เข้าตาจนเหมือนกัน
 คณะกรรมการกฤษฎีกาที่นั่งใกล้ท่านรัฐมนตรีนั้นแหละครับ เป็นคนร่างกฎหมายมา
 ในวาระแรกไปตัดสิทธิ ๔ ประการ แล้วไหนไปเห็นด้วยกับอย่างนี้ละครับ
 สิ่งที่ท่านร่างมาท่านไม่เชื่อถือหรือ ไม่มีใครฟังพาอะไรกันได้ครับท่านประธาน
 เรื่องนี้เป็นกฎหมายที่จำกัดความคิดของมนุษย์อย่างพวกเราทั้งนั้นเลยร่างไม่ได้
 เพราะท่านประธานเองผมก็อยากถามว่าท่านก็คิดว่าร่างไม่ออกเหมือนกัน
 เมื่อมาสู่ปัญหาทางตันอย่างนี้ผมไม่อยากจะใช้วิธีโหวต โหวตแน่นอนว่า
 พรรคความหวังใหม่คงออกเสียง เสียงข้างมากอาจจะไปทางท่าน เห็นด้วยกับท่าน
 ไม่มีเสียงก็กลายเป็นไปสู่วุฒิสมาชิก วุฒิสมาชิกมีปัญหาอีกครั้ง เพราะฉะนั้น
 มีทางเลือก คือ ๑. ถอนออกไป เพื่อจะไปพูดคุยกันอีกครั้งหนึ่งแบบฉันทันที
 ๒. ไม่มีใครผิดใครถูก ไม่มีใครชนะไม่มีใครแพ้ อย่างนี้จะดีไหมครับท่านประธาน
 ปรีक्षाท่านประธานด้วยความเคารพอย่างยิ่ง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : ท่านอดีตรครับ ผมปรีक्षाท่านสักนิดหนึ่ง เมื่อสักครู่นี้ท่านอภิปราย
 ถึงศาลรัฐธรรมนูญที่ขาดความเชื่อถือ ผมอยากจะหารือท่านว่าคำที่ว่า
 ศาลรัฐธรรมนูญขาดความเชื่อถือ ท่านจะกรุณาถอนได้ไหมครับ

นายอดีตร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ ผมพูดว่า
 ล้มละลายทางความเชื่อถือ ถ้าเพื่อขัดข้องผมขอถอนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ผมขออนุญาตกรรมาธิการ ให้ท่านพิธีพันธุสักท่านหนึ่ง
 แล้วจะให้กรรมาธิการชี้แจง เชิญท่านพิธีพันธุ

๓๗

สผ ๕/๒๕๕๒ (ส. นิติบัญญัติ)

อารีรัตน์ ๑๘/๑

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : ขอบคุณ
ท่านประธานครับ ผม พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์
ผมฟังท่านสมาชิกและท่านกรรมาธิการได้อภิปรายหารื้อกันในช่วงพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง เรื่องการเสียสิทธิเลือกสมาชิกสภาผู้แทนฯ
และวุฒิสมาชิก ผมจับประเด็นได้ว่าบางท่านคิดว่าการที่ทางกรรมาธิการไปกำหนดว่า
ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนี้ขัดรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นอาจจะทำให้ร่างฯ
ขัดรัฐธรรมนูญไปด้วย ผมก็เกรงว่าจะเข้าใจกันผิดนะครับ เพราะว่าบางครั้ง
ถ้าดูแต่ในมาตรา ๖๘ ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างนั้น เพราะในมาตรา ๖๘
ความจริงแล้วเป็นการขยายหลักในรัฐธรรมนูญฉบับเก่าที่เราเคยใช้อยู่เมื่อก่อน
รัฐธรรมนูญฉบับนั้นบอกว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นสิทธิ การเลือกตั้งเป็นสิทธิ
แต่ว่าฉบับใหม่เราไปขยายว่าเป็นหน้าที่ด้วย เพราะฉะนั้นมีสิทธิและต้องมีหน้าที่ด้วย
เพราะฉะนั้นในมาตรา ๖๘ พรรคแรกก็เลยไปบอกว่า บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
ก็แปลว่าขอมารับครับว่าคนมีสิทธิเลือกตั้ง แต่ว่าในวันเลือกตั้งคุณมีหน้าที่ไปใช้สิทธิ
ที่นี้ก็เกิดปัญหาว่าในมาตรา ๓ ไปแก้เป็นว่า ให้ไปเพิกถอนสิทธิ ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่
ผมคิดว่ากรรมาธิการต้องพูดให้ชัดเจนสักนิดครับว่า นอกจากเพิกถอนแล้ว สิทธิที่
เคยเขียนไว้ ๑ ๒ ๓ ๔ ตัดทิ้งไป ผลของการเพิกถอนสิทธิตรงนี้มีผลพวงอะไรมา
เพราะว่าเมื่อผมมานั่งฟังถ้าจำไม่ผิดมันมีผลพวงในกฎหมายรัฐธรรมนูญว่า การที่
คนเราเสียสิทธิเลือกตั้งมันจะเสียอะไรออกไปอีก เพราะฉะนั้น ๔ ประการนั้น
จริง ๆ แล้วมันมีมากกว่า ๔ ประการหรือไม่ แต่ประเด็นที่สำคัญที่สุดต้องพิจารณ
กันครับ เพราะว่าเดี๋ยวจะไปกันใหญ่ก็คือว่า การกำหนดให้สิทธิเลือกตั้งเพิกถอน
ได้หรือไม่ ขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ตรงนี้ผมขอกราบเรียนท่านประธานครับว่า
ผมคิดว่ากรรมาธิการได้กำหนดมาแบบนี้ไม่ขัดรัฐธรรมนูญครับ ที่ผมพูดเช่นนี้เพราะ
ถ้าท่านประธานลองเปิดรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๖
เขาเขียนไว้ชัดเจนว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้งเป็นบุคคล
ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ใน (๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๔) ยืนยันว่าสิทธิเลือกตั้งถูกเพิกถอนได้ครับ
ถึงได้กำหนดไว้ครับว่า ณ วันเลือกตั้งถ้าคนใดถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่มีสิทธิ
ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งครับ ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๖ เพราะฉะนั้น
ในมาตรา ๑๐๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญนี้ก็เป็นที่ยืนยันว่าการเพิกถอนสิทธิ
เลือกตั้งนั้นทำได้ไม่ขัดรัฐธรรมนูญ เพราะว่ารัฐธรรมนูญยืนยันไว้เองว่าคนไหน
ถูกเพิกถอนนั้นไม่มีสิทธิ ประเด็นต่อไปว่าถ้าเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้วจะเป็น

การทำให้คนไม่ไปใช้สิทธิมากไหม ถ้าหากเราเพิกถอนเฉย ๆ เป็นไปได้ แต่ผมเห็นร่างฯ ที่กรรมาธิการได้เขียนมาบอกว่าการเพิกถอนสิทธิมีผลไปถึงแค่ก่อนวันเลือกตั้งครั้งหน้า เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าการเลือกตั้งครั้งหน้าเกิดขึ้น ผลของการเพิกถอนสิทธิตามมาตรา ๓ ก็จะเป็นอันถูกเพิกถอนในตัวของมันเองไปโดยปริยาย เพราะฉะนั้นสิทธิในการเลือกตั้งของผู้ที่ถูกเพิกถอนไปก็กลับคืนมาในวันเลือกตั้งครั้งหน้า เพราะฉะนั้นเมื่อถึงวันเลือกตั้งครั้งหน้าปี เขาก็ไม่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๖ ก็ต้องไปทำหน้าที่ของตัวเองตามมาตรา ๖๕ อีกครั้งหนึ่งคือไปใช้สิทธิ แต่พอถึงวันนั้นเขาไม่ไปก็เกิดปัญหาถ้ากลับมาซ้ำรอยเดิมก็จะเสียสิทธิใหม่ ประเด็นจึงคิดว่าอย่างนี้ ท่านประธานครับ ในความเห็นส่วนตัวที่ผมดูรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ ประกอบมาตรา ๑๐๖ ซึ่งมาตรา ๑๐๖ ยืนยันว่าสิทธิการเลือกตั้งเพิกถอนได้นั้น ผมจึงเห็นว่า การที่กรรมาธิการกำหนดให้การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ตัดรัฐธรรมนูญ แล้วก็ไม่ใช่เป็นการทำให้ไม่มีการไปใช้สิทธิ เพราะการเพิกถอนนั้น จะกลับมาก่อนวันเลือกตั้งครั้งต่อไป ขอพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมาธิการชี้แจงครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ประธานคณะกรรมการ ขออนุญาตกราบเรียน
อีกครั้งหนึ่งว่า ความจริงได้แจกแจงไปแล้วนะครับว่าผลของการเขียนเช่นนี้
จะทำให้เกิดการเสียสิทธิอย่างไรบ้าง ซึ่งครอบคลุม ๔ ประการเดิม ซึ่งอยู่ในร่างฯ
เดิมบวกกับอีก ๓ ประการ ซึ่งได้กราบเรียนในรายละเอียดต่อท่านประธานไปแล้ว
ขอกราบเรียนสั้น ๆ ก่อนนะครับประเด็นที่ท่านประธานวิปฝ่ายค้าน ขอประทานโทษ
เอ่ยนามท่านนะครับ ท่านอดิศร บอกว่าเราไม่ทำกฎหมายฉบับนี้ได้ไหม ขออนุญาต
กราบเรียนว่า มาตรา ๓๓๕ ของรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ชัดว่าเราจะต้องทำเรื่องนี้
ให้เสร็จภายใน ๒ ปีนับแต่วันที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นคงไม่ทำ
ไม่ได้ครับ และความจริงเมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ชัดว่าอย่างไรก็ต้องดำเนินการ
ตามนั้นนะครับ

อาจจะกราบเรียนเพิ่มเติมอย่างนั้นนะครับว่า สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง
 ท้องถิ่นเป็นสิทธิซึ่งโดนกำหนดขึ้นโดยกฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งจะ
 ไม่เหมือนกับสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
 ซึ่งกำหนดโดยรัฐธรรมนูญ แต่ว่าที่ท่านสมาชิก ขอประทานโทษเอ่ยนาม
 คุณจาตุรนต์ได้พูดถึงมาตรา ๖๘ นั้นก็ถูกต้อง ว่าบังเอิญเฉพาะมาตรานั้น
 ที่เขียนถึงการไปใช้สิทธิเลือกตั้งว่าเป็นหน้าที่ ไม่ได้ระบุให้ชัดว่าหมายถึง
 การเลือกตั้งอะไร แต่อย่างไรก็ตามผลของการที่จะไปเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง
 ท้องถิ่นไม่ได้เกิดขึ้นโดยตัวร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่จริง ๆ แล้ว
 ไปเกิดขึ้นเพราะกฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่นในปัจจุบันไปโยงกฎหมายสิทธิในการ
 เลือกตั้งท้องถิ่นกับการถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งทั่วไป แต่อาจจะกราบเรียนว่า
 กฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่นทุกประเภทกำลังมีการปรับปรุง เพราะในกฎหมาย
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เขียนไว้ชัดเจนว่า กรรมการ
 การเลือกตั้งต้องเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวมาให้คณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งปี
 ซึ่งครบกำหนดไปเมื่อต้นเดือนที่แล้ว และได้ส่งมาแล้ว คณะรัฐมนตรีได้รับหลักการแล้ว
 แล้วก็ส่งไปที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉะนั้นในการดำเนินการตรากฎหมาย
 เลือกตั้งท้องถิ่นตรงนั้น ผมเชื่อว่าเราสามารถที่จะกำหนดเกี่ยวกับสิทธิของ
 การเลือกตั้งท้องถิ่นโดยไม่ต้องโยงกับสิทธิการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 และสมาชิกวุฒิสภาก็ย่อมกระทำได้ ถ้าเห็นว่าเป็นความเหมาะสม แล้วถ้าเห็นว่าเป็น
 ประเด็นจะไปกระทบต่อการที่ไปตัดสิทธิซึ่งพึงจะเป็นหน้าที่ ฉะนั้นก็อาจจะ
 กราบเรียนนะครับว่า เฉพาะประเด็นเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้นมีข้อพิจารณา
 เกี่ยวกับการไปเขียนกฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งกำลังมีการปรับปรุงกันอยู่
 ให้ดำเนินการสอดคล้องกับแนวคิดของท่านสมาชิกได้ ส่วนสิทธิอื่น ๆ ที่จะเสียไป
 ๑๐ ประการนอกเหนือจากตรงนั้นแล้ว ผมมองว่าเป็นความเหมาะสม แล้วก็
 การที่เราเขียนอย่างนี้สามารถที่จะขยายต่อไปได้ในวันข้างหน้า ผมขออนุญาต
 กราบเรียนนะครับ สิทธิที่ท่านสมาชิกขอประทานโทษเอ่ยนาม คุณเฉลิมพล
 พูดถึงว่า ทำอย่างไรให้เขาเสียสิทธิที่เขาเสียตาย อันนี้ก็อาจจะกราบเรียนว่า
 เบื้องต้นไปกำหนดเป็นโทษไม่ได้นะครับ เพราะรัฐธรรมนูญเขียนว่า ให้เสียสิทธิ
 ไม่ได้ให้ไปกำหนดโทษ ซึ่งมีนัยที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน มีการพูดถึงค่าปรับ
 แต่ก็เกรงว่าจะมีปัญหาตรงนี้ ขณะเดียวกันสิทธิที่จะไปซื้อทรัพย์สิน เสรีภาพ
 ในการเดินทางอะไรต่าง ๆ มีการหยิบยกขึ้นมาทั้งสิ้น แต่ก็อีกเช่นกันที่น่าคิดว่า
 ตรงนั้นเป็นสาระสำคัญของสิทธิตามบทบัญญัติว่าด้วยรัฐธรรมนูญในหมวดสิทธิ

และเสรีภาพของชนชาวไทยหรือไม่ เพราะถ้าไม่ไปกระทบก็ทำไม่ได้อีก เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ บัญญัติเอาไว้ว่าทำไม่ได้ ขณะเดียวกันอย่างที่ผมได้กราบเรียนแล้วว่า เรื่องภาษีอากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าจะเจาะจงไปที่บุคคลก็จะต้องเป็นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีปัญหา เพราะว่าฐานภาษีของเราในเรื่องนี้ค่อนข้างแคบ และก็ไม่ได้ครอบคลุมถึงประชาชนทั่วไป ในวงกว้างก็มีปัญหาว่าจะดำเนินการแล้วมีคำตอบในเรื่องของความเป็นธรรม ได้มากน้อยเพียงไร เช่นเดียวกับสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการรับสวัสดิการต่าง ๆ ซึ่งก็ต้องยอมรับเช่นเดียวกันว่า ถ้าไปกำหนดผูกโยงกับสิทธิเหล่านั้นก็จะกระทบกับผู้ที่มีรายได้น้อยค่อนข้างมาก ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้ปานกลางหรือรายได้ดี ซึ่งความจริงแล้วมักจะอาศัยอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีการไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยนั้นก็แทบไม่มีผลกระทบอะไรเช่นเดียวกัน ก็เป็นปัญหาที่ตามมา ก็อยากจะกราบเรียนว่า แนวทางนี้คณะกรรมการยืนยันว่าเป็นแนวทางซึ่งจะเปิดทางออกนะครับ กับปัญหาที่เป็นข้อจำกัดทั้งหลาย ซึ่งดูเหมือนว่าสมาชิกหลายท่านได้ยอมรับ

ผมมีข้อสังเกตประการสุดท้ายครับ ความจริงในคณะกรรมการก็มีอดีตสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ได้มาช่วยในการพิจารณาเรื่องนี้ เพื่อที่จะดูแลยืนยันว่าไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในครั้งแรกเลยที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งฯ ต่อสภานิติบัญญัติเป็นการร่างขึ้นโดย สสร. สรร. กำหนดว่าการเสียสิทธินั้นให้เป็นการเสียสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป ซึ่งก็อาจจะเป็นการสะท้อนว่าอย่างน้อยที่สุดในบรรดาผู้ร่างรัฐธรรมนูญด้วยกันเองไม่ได้มองว่าการไปตัดสิทธิเช่นนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านทิวา

นายทิวา เงินยวง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ท่านสมาชิกครับ ผม ทิวา เงินยวง กรุงเทพมหานคร ในฐานะกรรมาธิการ
ผมอยากกราบเรียน ๒ ประเด็นที่เราเป็นห่วงมากในชั้นกรรมาธิการ ที่จริง
ประเด็นปัญหาเรื่องนี้ ปัญหามาตรา ๒๓ นั้นต่อเนื่องมาตั้งแต่ครั้งแรกที่เรา
ร่างกฎหมายฉบับนี้ว่าจะให้เสียสิทธิอะไร ประเด็นที่เราห่วงมากและก็เปิด
รับฟังความคิดเห็นมาเป็นเวลาเป็นปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อเสนอว่าควรจะให้
เสียสิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ นั้นสิทธิอะไรบ้าง ในชั้นสภาผู้แทนราษฎร
ในชั้นวุฒิสภา ในชั้นกรรมาธิการร่วมกันที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็ได้มี
การถกเถียงและแยกแยะกลุ่มต่าง ๆ ในการเสียสิทธิ สิ่งที่เราได้ตรวจสอบ
และพบเห็นร่วมกันในชั้นกรรมาธิการเกือบทุกระดับในการร่างกฎหมายฉบับนี้
ก็คือ สิทธิทั้งหลายที่จะให้เสียและมีกฎหมายรองรับนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นสิทธิ
ของคนยากคนจน ของพี่น้องที่ประสบปัญหาที่ควรจะได้รับบริการช่วยเหลือจากรัฐ
ผมยกตัวอย่าง เช่น สิทธิในการได้รับค่าเลี้ยงดูบุตร สิทธิที่ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ
ตามกฎหมายต่าง ๆ เพราะการตัดสิทธินั้นต้องเป็นการตัดสิทธิตามที่มีกฎหมาย
ให้สิทธิไว้ ในประเด็นนั้นก็มีการพิจารณากันว่า กรณีการกำหนดให้สิทธิบางประการ
ต้องเสียไปตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นเป็นการตัดสิทธิเฉพาะคนบางกลุ่ม
บางประเภท บางจำพวก ในชั้นกรรมาธิการทุกครั้งที่ผมได้เป็นกรรมาธิการ
ในการร่างกฎหมายฉบับนี้ก็ไม่เห็นด้วย มีความเห็นร่วมกัน

ประการที่ ๒ ที่เราเป็นห่วงกันมากเหมือนท่านประธานวิปฝ่ายค้าน
ได้กล่าวสักครู่ว่า กฎหมายฉบับนี้ควรจะทำประชาพิจารณ์อีกใหม่ ควรจะรับฟัง
ความคิดเห็นอีกใหม่ ที่จริงได้มีการปรึกษาหารือและก็รับฟังความคิดเห็นมา
ระยะเวลาเป็นปี เรามีข้อสรุปได้ว่าประเด็นที่น่าเป็นห่วงประเด็นที่ ๒ ก็คือ
กฎหมายฉบับนี้ร่างขึ้นมาแล้วจะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ผมยกตัวอย่าง เช่น
สมาชิกผู้ทรงเกียรติได้เสนอว่า การออกพระราชบัญญัติไปตัดสิทธิตามรัฐธรรมนูญนั้น
น่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ ประเด็นนี้ผมเรียนได้ว่าในคณะกรรมการชุดนี้เป็นห่วง
เป็นประการแรกเลย เพราะสิ่งที่เราจะต้องนำมาพิจารณาในสภาแห่งนี้
อีกครั้งหนึ่ง ด้วยเหตุผลที่ทั้งรัฐสภาเลยได้ผ่านร่างกฎหมายไปว่า ให้เสียสิทธิ
ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ก็สงสัยในตัวเองว่ามีอำนาจใหม่ ก็ถามศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญก็ชี้ว่า

มาตรา ๒๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ประเด็นขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้นเราให้ความกังวล และเป็นห่วงมาก โดยเฉพาะที่ผ่านมาเคยมีการเสนอว่าให้เสียสิทธิ ๒ ประการ คือ เสียสิทธิ ๕๐,๐๐๐ คนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย กับเสียสิทธิ ๕๐,๐๐๐ คน เข้าชื่อถอดถอนนักการเมืองหรือบุคคลต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ตรงนั้นผมจำได้ว่าได้มีการอภิปรายในชั้นกรรมาธิการวิสามัญครั้งแรกของสภาผู้แทนราษฎรว่า สิทธิเหล่านี้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญน่าจะ เป็นกรณีการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งนำมาสู่การอภิปรายในวาระ ๒ วาระ ๓ ในสภาผู้แทนราษฎร กรณีที่จะมองว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น ถามว่า มาตรา ๖๘ ที่บอกว่า บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ กับมาตรา ๑๐๖ ที่บอกว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ (๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เรามาตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญว่า ในขณะที่มาตรา ๖๘ นั้นบอกให้มึหน้าที่และไปใช้สิทธิและให้เสียสิทธิ ในขณะที่มาตรา ๑๐๖ (๔) บอกว่า บุคคลที่ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียงนั้นคือคนที่ถูกเพิกถอนสิทธิ ถามว่าการถูกเพิกถอนสิทธินั้น เราจำเป็นจะต้องเขียนไว้ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญในฐานะเป็นกรอบแม่บทในการปกครองประเทศใหม่ เป็นกฎหมายหลักใหม่ ไม่จำเป็นครับ การถูกเพิกถอนสิทธิถ้าทำผ่านร่างกฎหมายเลือกตั้งมาตราอื่น ๆ ไป ท่านจะเห็นได้ว่าผู้ที่ทุจริตถูกลงโทษอะไรครับ เสียสิทธิในการเลือกตั้งเป็นเวลา ๕ ปี เพราะฉะนั้นประเด็นนี้เมื่อทางรัฐบาลได้เสนอร่างฯ เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร เราพิจารณาประเด็นการเสียสิทธิ ๔ ประการ สิทธิในการคัดค้านการเลือกตั้งก็เสียเป็น ๑ ใน ๔ ประเด็น จะเห็นได้ว่าสิทธิทั้ง ๔ ประการนั้นเป็นสิทธิของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ประการที่ ๓ สิ่งที่กรรมการกังวลมากคือเจตนารมณ์ของ
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องการให้พลเมืองมีส่วนร่วมทางการเมือง เราตกเถียงกัน
 มากกว่าการตัดสิทธิในการมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเท่ากับพลักคนออกจาก
 การเมือง เราไม่เห็นด้วย เราตกเถียงมาทุกชั้นในกรรมการทั้งกรรมการ
 ร่วมกัน ในร่างฯ ที่เสนอมมาแล้วสภาแห่งนี้ได้รับหลักการไปในวาระสุดท้าย
 การเสียสิทธิตามวาระหนึ่งให้มีกำหนดห้าปี นับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้นั้นไป
 ไม่ใช้สิทธิเลือกตั้ง ท่านคณะกรรมาธิการหลายท่านที่บอกว่า
 คราวนี้มาลง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ คราวหน้าเหลือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ใน ๕ ปีถัดไป
 สมมติว่าสภาเราอยู่ ๔ ปีนะครับ เลือกตั้งวันนี้ ๔ ปีข้างหน้าเลือกตั้งครั้งที่ ๒
 เขาไม่สามารถมาลงคะแนนเสียงได้ สมมติครั้งนี้มาลง ๕๐ เปอร์เซ็นต์
 เหลือเพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ที่จะลงใน ๔ ปีข้างหน้า และ ณ วันที่ ๔ ปีข้างหน้า
 มาลงอีกเพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็จะเหลือเพียง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ นั่นคือข้อกังวล
 ของเพื่อนสมาชิก เพราะฉะนั้นที่กรรมการคำนึงถึงตรงนี้ว่า ทำไมเราถึง
 ตัดสิทธิตั้งแต่วันไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจนถึงวันก่อนมีการเลือกตั้งทั่วไป
 ในครั้งถัดไปไม่ว่าจะเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. ก็ด้วยเหตุผลที่ว่า นอกจากเราจะ
 พิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแล้ว เรายังพิจารณาว่าโดยเจตนารมณ์ของ
 รัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ สสร. ได้ร่างมานั้น เราไม่สามารถแก้ไขได้นั้น เราได้
 ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ด้วยคือให้บุคคลเหล่านี้ถึงแม้ว่าจะถูกเพิกถอนสิทธิ
 ก็ยังสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองระดับชาติคือการเลือกตั้งสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาในครั้งต่อไปได้ นี่คือ ๒ ประเด็นที่
 เรามีความกังวลและความเป็นห่วง ในประเด็นที่ ๒ ที่ผมบอกว่าคุณชอบด้วย
 รัฐธรรมนูญที่เราเป็นกังวลนั้น เราจะดำเนินการอย่างไร ถ้าเรามองจากสิทธิ
 ทั้ง ๔ ประการที่หลายท่านบอกว่า เห็นด้วยกับร่างฯ เดิม ความชอบด้วย
 รัฐธรรมนูญทั้ง ๔ ประการนั้นเป็นสิทธิที่บัญญัติไว้ในหมวดอื่น ๆ ไม่ได้อยู่ใน
 หมวด ๓ ในมาตรา ๑๗๐ ก็ดี มาตรา ๒๑๔ ก็ดี เพราะฉะนั้นสิทธิเหล่านี้
 ก็อาจจะถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาว่าขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐
 หรือมาตรา ๒๑๔ ได้อีก นี่คือนั่นที่จะเกิดขึ้นได้ เราไม่ใช่ไม่คำนึงครับ เราคำนึง
 แต่เราคำนึงว่าทั้ง ๔ ประการนี้เมื่อเป็นเรื่องของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
 และสามารถถูกเพิกถอนได้ตามมาตรา ๑๐๖ (๔) เราก็มองว่า ถ้าเราเขียนเฉพาะ
 ๔ ประการนี้ อาจจะถูกต้องแย้งไปสู่ศาลรัฐธรรมนูญได้ แต่ถ้าเราเขียนโดยอาศัย

กรอบของรัฐธรรมนูญที่ สสร. ได้บัญญัติให้เราเอง คือในมาตรา ๑๐๖ (๔) ที่เปิดโอกาสให้มีการเพิกถอนสิทธิได้ ข้อโต้แย้งตรงนี้ก็อาจจะตกไปได้ แต่อย่างไรก็ตาม ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นปัญหาที่ได้หยิบยกขึ้นมาวันนี้ ทางคณะกรรมการพร้อมที่จะรับฟัง และในประเด็นที่ท่านหยิบยกนั้น เราได้รับฟังมาแล้วจริง ๆ หลาย ๆ ฝ่าย แต่สิ่งที่เราต้องการแสดงให้เห็นก็คือ กฎหมายฉบับนี้จำเป็นต้องร่าง และต้องร่างให้เสร็จด้วยในสมัยของเรา และที่สำคัญที่สุดคือต้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ประการที่ ๑ และต้องสมกับ เจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ทั้ง ๒ ประการที่ผมได้กราบเรียน และที่พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นทุกอย่าง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านจตุรนต์ครับ

นายจตุรนต์ ฉายแสง (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธานที่เคารพ ผม จตุรนต์ ฉายแสง พรอคความหวังใหม่ จากฉะเชิงเทรา กระผมขออภิปราย อีกเล็กน้อยเท่านั้น มาตรา ๑๐๖ ของรัฐธรรมนูญที่ท่านกรรมาธิการอ้าง หลายครั้งแล้ว ใน (๔) ที่บอกว่า อยู่ระหว่างเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และท่านก็ได้ นำมาอธิบายว่า เพราะฉะนั้นแสดงว่ารัฐธรรมนูญนี้ก็รับรองการถอนสิทธิเลือกตั้ง เป็นสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น เพราะว่ามาตรา ๑๐๖ อยู่ใน ส่วนที่ ๒ ที่ขึ้นต้นว่า สภาผู้แทนราษฎร แต่ที่ท่านได้ไปเพิกถอนสิทธิครั้งนี้ มันไม่ได้เขียนว่า สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในความ ที่เขียนไว้ก็ชัดเจนว่าท่านไม่ได้ตัดสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อยู่แล้ว เพราะว่าตัดเฉพาะก่อนถึงวันเลือกตั้งคราวหน้า ก็คือไม่ตัดสิทธิ ในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แปลเป็นภาษาชาวบ้านก็คือ ใครไม่ไปเลือก ผู้แทนฯ ในครั้งนี้ ก็ไม่ให้เลือกตั้งท่านั้น ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. สมาชิก สภาเทศบาล สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทุกประเภทไปจนกว่าจะถึง วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคราวต่อไป แล้วแต่อันไหน จะเกิดขึ้นก่อน -----

ในทางเจตนาและหลักเหตุผลก็ไม่เป็นเหตุเป็นผลอยู่แล้ว คือใครไม่ไปเลือกผู้แทนฯ แทนที่ท่านจะบอกว่าต้องส่งเสริมว่าหลังจากนั้นต้องให้รู้จักไปเลือก ส.ท. ไปเลือกสมาชิก อบต. ไปเลือกกำนัน ไปเลือกผู้ใหญ่บ้าน ให้ไปใช้สิทธิ แล้วก็ให้ไปทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ท่านเกิดออกกฎหมายมาบอกว่า ใครไม่ไปเลือกผู้แทนฯ ต่อไปห้ามไปเลือก ส.จ. เลือก ส.ท. เลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อะไรหมดเลย จนกว่าจะถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งหน้า และให้ไปเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งหน้าได้ คนเหล่านี้อาจจะไม่ยอมเลือกผู้แทนฯ แล้วเขาอาจจะเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เลือกสมาชิกสภาเทศบาล เลือกผู้ว่า กทม. กลายเป็นไปตัดเขา สำคัญว่าสิ่งที่ไปตัดนั้นไม่ใช่สิทธิอย่างเดียว ไปทำให้เขาทำหน้าที่ไม่ได้ และที่ท่านอ้างมาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๖ ก็เป็นเรื่องของสภาผู้แทนราษฎร ไม่ได้พูดถึงองค์กรปกครองท้องถิ่นเลย ท่านแน่ใจแค่ไหนว่าถ้าเขียนอย่างนี้ เขาบอกว่าเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้แทนฯ แล้วก็ใช้หลักเดียวกันไปเพิกถอนสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกองค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดทุกประเภทรวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ไม่ใช่องค์กรปกครองท้องถิ่น แล้วจะไปขัดเจตนา มาตรา ๖๘ บอกว่า บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ได้พูดว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคือสมาชิกทุกประเภท อะไรก็แล้วแต่ที่จำเป็นจะต้องเลือกตั้งที่เป็นของรัฐ รัฐธรรมนูญบอกว่ามีหน้าที่ท่านไปเอากฎหมายฉบับหนึ่งซึ่งคนผิดกฎหมายผิดเรื่องไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งท่านกำลังทำกฎหมายฉบับว่าด้วยสภาผู้แทนราษฎร แต่ไปตัดสิทธิและไปทำให้เขาไม่สามารถไปทำหน้าที่ได้ ในการเลือกตั้งอื่น ๆ ซึ่งมีกฎหมายอื่น ๆ กำกับอยู่นั้นก็ไม่ถูกอีก เพราะฉะนั้นผมยังคิดว่าไม่เป็นเหตุเป็นผล ไม่ส่งเสริมให้คนไปเลือกตั้งลงคะแนน ทำให้คนไม่สามารถทำหน้าที่ใช้สิทธิเลือกตั้งอีกหลาย ๆ ประเภทได้ ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญชัดเจน จะขัดรัฐธรรมนูญถึงขั้นว่าให้ศาลวินิจฉัยกันชัดหรือไม่ชัด นั้นเป็นเรื่องหนึ่ง แต่มันขัดเจตนารมณ์ชัดเจน เพราะฉะนั้นอย่าได้ทำต่อไปเลย ยอมหน่อยคือว่ายอมถอนออกไป ไปแก้กันใหม่ให้รอบคอบไม่ได้เสียหน้าอะไร เพราะว่าคนเสียหน้ากว่าท่านมีกันมาแล้วคือรัฐสภาทั้ง ๒ สภา ทำผิดมาด้วยกันทั้งหมดทุกคน คืออาจจะมีคนที่เขาเคยโต้แย้งไว้ แต่ว่าโดยองค์กรแล้วเราต้องยอมรับว่าเราผิดไปแล้ว จนกระทั่งศาลรัฐธรรมนูญเขาวินิจฉัยว่าผู้ขัดรัฐธรรมนูญจะเสียหน้าอีกหน่อยถอยออกไปปรับใหม่ผมว่าไม่น่าเสียหายอะไรเลย ไปคิดมาให้รอบคอบจะให้เสียสิทธิอะไรที่ตีที่สุดที่ก้าวหน้าที่สุดและส่งเสริมให้คน

ไปใช้สิทธิกันมากขึ้นในโอกาสต่อ ๆ ไป ผมว่าคิดกันอย่างนี้ดีกว่า แล้วถอน
ออกไปเราจะไม่ตำหนิอะไรท่านเลย จะชื่นชมด้วยซ้ำว่าท่านฟังเสียงในเรื่อง
ที่ควรจะฟังและไปหาทางแก้ไขให้สุดความสามารถเสียก่อน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ขอออกเตอร์ลลิตาอีกสักท่านหนึ่งครับ

นางลลิตา ฤกษ์สำราญ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธาน
ที่เคารพ ดิฉัน ลลิตา ฤกษ์สำราญ พรรคประชาธิปัตย์ กรุงเทพมหานคร
ได้ฟังคำอธิบายของเพื่อนสมาชิกหลายท่านที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขของ
กรรมาธิการและได้ฟังคำชี้แจงของกรรมาธิการแล้ว ตัวดิฉันเองอยากจะ
สนับสนุนสมาชิกหลายท่านที่ขอให้กรรมาธิการได้ถอนร่างฯ นี้กลับไปพิจารณาใหม่
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของมาตรา ๓ ท่านประธานที่เคารพ ดิฉันอยากจะ
กราบเรียนข้อเท็จจริงอย่างนี้ว่า การเลือกตั้งของประชาชนในต่างจังหวัด
กับกรุงเทพมหานคร ทิศนคติต่อการเลือกตั้งถ้าเราไปดูสถิติเราจะเห็นว่า
ประชากรในกรุงเทพมหานครใช้สิทธิในการเลือกตั้งน้อยกว่าคนในต่างจังหวัด
มากมาย ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งในต่างจังหวัดมีสื่อ
หรือมีปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่จูงใจให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง
แต่ในกรุงเทพมหานครดิฉันอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า การเขียน
กฎหมายซึ่งจริง ๆ แล้วตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเขียนเอาไว้ชัดเจนว่า

เราต้องการส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนที่มีสิทธิเลือกตั้งนั้น ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนฯ ในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับจังหวัด นั่นคือเจตนารมณ์ที่ชัดเจนของรัฐธรรมนูญ ดิฉันเองจะไม่พูดว่าขัดหรือไม่ขัด เพราะว่ามันกฎหมายหลายท่านก็ออกมาพูดแล้วว่าไม่ขัด ดิฉันจะไม่พูดในแง่ของกฎหมาย แต่ดิฉันจะพูดถึงในแง่ของเจตนาว่า เราต้องการส่งเสริมให้คนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดิฉันอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า ดิฉันได้เคยคุยกับประชาชนในเขตพื้นที่ของดิฉันเอง เคยไปขอคะแนนเสียงที่บ้านก็จะพูดออกมาทุกครั้งเลยว่า ผมไม่ไปเลือกหรอก แต่ผมจะให้เด็ก ๆ ในบ้านไปเลือก เพราะฉะนั้นเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนดออกมาบอกว่า อยากให้คนไปเลือกตั้งก็บอกว่า คราวนี้จะไปเลือก แต่ปรากฏว่าพอเวลาเรามาแก้แล้วกลายเป็นบอกว่า ถ้าไม่ไปเลือกแล้วคราวต่อไปไม่ให้เลือกอีก ก็เลยเป็นที่สออารมณ์ของผู้ที่ไม่ต้องการออกไปใช้สิทธิ ดิฉันเองก็เลยไม่เข้าใจว่า คณะกรรมการที่ยกร่างฯ อันนี้ออกมา เราจะช่วยส่งเสริมให้คนออกไปใช้สิทธิ หรือยิ่งทำให้คนที่เขาต้องการนอนหลับสบายที่มีความสบายใจมากขึ้น ดิฉันเองอยากจะเรียนว่าในสิ่งที่คณะกรรมการได้แก้ไขหรือที่มีผู้สงวนคำแปรญัตติโดยขอว่า ตัดสิทธิไม่ให้ไปสมัครเข้าทำงานหรืออะไร ดิฉันคิดว่าการแปรญัตติทั้งหมดเลยที่เสนอเข้ามาเนี่ย ยังไม่น่าจะสมกับสิ่งที่รัฐธรรมนูญต้องการส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดิฉันอยากจะมองในแง่ที่ว่า กรณีถ้าคนเขาไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เราน่าจะมีกระบวนการอะไรที่เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เขาออกไปใช้สิทธิ และตัวแรงจูงใจตรงนั้นถ้าไปกระทบกับสิทธิของเขาแล้วทำให้เขาเสียสิทธิอะไรบางอย่าง ที่น่าจะเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกในการที่ให้เขาออกไปใช้สิทธิ โดยเอาตัวแรงจูงใจตัวนั้นเป็นตัวดึงให้เขาออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น ดิฉันจึงอยากจะกราบเรียนท่านประธานฝากไปยังคณะกรรมการว่า สิ่งที่ท่านได้แก้ไขมานี้ ดิฉันเห็นด้วยกับเพื่อนสมาชิกหลายท่าน และถ้าจะนำกลับไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น ดิฉันคิดว่าท่านกรรมการน่าจะได้รับฟังเหตุผลนี้ ขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเฉลิมพลครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ กระผมคิดว่าคำอภิปรายในช่วงแรกของกระผมก็น่าจะชัดเจนในส่วนหนึ่ง แล้วคุณจาตุรนต์และรวมทั้งท่านดอกเตอร์ลลิตาได้พูดไปก็จะเป็นความเห็น

ในสภาของเรานั้น ได้ร่วมใจกันเพื่อที่จะออกกฎหมายไปเพื่อจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ผมอยากจะเรียนท่านประธานว่า สิ่งหนึ่งที่พวกเราทั้งหลายได้เห็นร่วมกันกับรัฐธรรมนูญออกโดย สสร. อยู่ประการหนึ่งก็คือว่า ต้องการให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกระดับให้มากที่สุด และโดยเจตนารมณ์และความหวังอันนี้เองจะได้พัฒนาการเมือง แล้วเป็นเจตนารมณ์อันนี้เองจึงได้มีบัญญัติไว้ว่าให้ เป็นหน้าที่ และเมื่อบัญญัติให้ เป็นหน้าที่แล้วก็จะก่อให้เกิดว่าต้องมีบทลงโทษ แต่จริง ๆ แล้วในเรื่องของการที่จะส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการเมือง หรือพัฒนาใด ๆ ตามเป้าหมายของรัฐบาล รัฐบาลมีนโยบายจะส่งเสริมอะไร พูดไว้เฉย ๆ ก็อาจจะยาก เพราะฉะนั้นจึงมีทางออกอยู่ ๒ ทาง ทางที่ ๑ ก็คือให้สิทธิเขาเพิ่มขึ้นในกรณีว่าดำเนินการสิ่งนั้นสิ่งนี้แล้วจะได้รับประโยชน์อันใด หรือจะได้รับการสรรเสริญอันใด ประการที่ ๒ จะออกเป็นในลักษณะของบทลงโทษที่นี้ในเรื่องของเจตนารมณ์อยากจะพัฒนาการเมือง เป็นเจตนาร่วมกันไม่ว่า สสร. ไม่ว่าสภาของเราหรือรัฐบาล ก็คือเป็นเจตนาต้องการให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิ จึงได้ออกมาเป็นเรื่องของบทลงโทษ ที่นี้บทลงโทษก็เคียงกันได้ ท่านกรรมาธิการหรือท่านสมาชิกก็มาอ้างถึงมาตรา ๑๐๖ (๔) ว่า อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง -----

ผมเองก็ไม่เข้าใจเหมือนกันหรือไม่ทราบเหมือนกันว่า บัญญัติ (๔) ของมาตรา ๑๐๖ ของท่าน สสร. นั้น ท่านมีเจตนาว่า ไปลงโทษไปตัดสิทธิผู้ซึ่งไม่ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง โดยให้สิทธิท่านไม่ต้องเลือก มันแปลว่าอย่างนั้นนะครับ มันก็ขัดกันครับ ท่านประธาน เพราะถ้าบทลงโทษว่าถ้าไม่ไปใช้สิทธิแล้วนี่จะต้องถูกลงโทษในสถานอื่น เพื่อที่จะให้เป็นการหลาบจำใช้ใหม่ครับ คำว่า ลงโทษ ก็คือ ให้หลาบจำ แต่ผมไม่อยากจะไป ท่านประธาน และท่านก็มาตัดสิทธิผมบอกว่า ก็ไม่ต้องไปอีกว่าอย่างนั้น ความหมายให้ภาษาชาวบ้านฟังมันเป็นอย่างนั้น ผมจึงอยากจะเรียนว่า เจตนาเราาร่วมกันละครับคือ อยากให้เขาไปและอยากจะทำร้าย อยากจะลงโทษแต่กลับไปส่งเสริม ผมคิดว่าร่างฯ ของเรา ถ้าผ่านสภาผู้แทนราษฎรไป ผมไม่แน่ใจว่าวุฒิสภาท่านจะวิพากษ์วิจารณ์ไปอย่างไรอีก แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะให้ท่านประธานและท่านสมาชิกในสภาของเราได้รับทราบ จะบันทึกไว้เลยก็ได้ว่า วันที่วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๒ เราออกกฎหมายไป เจตนามุ่งหวังให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไปใช้สิทธิ แต่กฎหมายออกไปเขียนแล้วอ่านความได้ว่า ส่งเสริมให้ไม่ไปใช้สิทธิตามกำหนดเวลาหรืออันใดก็ตาม นี่มันขัดกับเจตนารมณ์ของเรา ความจริงอยากจะขอความกรุณาครับ พวกเราก็ทำงานด้วยกัน ด้วยเจตนาและหวังดี ลองคิดอีกทีได้ไหมครับว่า ถ้าท่านประธาน โทษเมื่อไรผมแน่ใจว่า ถึงแม้ว่าทางซีกรัฐบาลนั้นไม่เห็นด้วย แต่โดยภาวะจำยอมก็จะผ่านอีก แล้วมันจะเกิดอะไรขึ้นต่อไปข้างหน้า ถ้าเพียงแต่ว่าท่านคณะกรรมการมันมีหลายร่างฯ แล้วครับ อย่างผมเคยขอให้ร่างฯ ปกครองที่เอาออกไปก่อน ท่านก็ยังเอาออกไปแล้วก็แก้ไขใหม่กลับมา อันนี้ก็เช่นเดียวกัน ขอได้รับทราบด้วยว่า ที่ผมยื่นพูด นายเฉลิมพลกำลังพูดอยู่นี้ ไม่ได้มีเจตนาเป็นอย่างอื่นคือ เราจะได้ร่วมกันออกกฎหมาย ออกไปแล้วไม่มีผลที่จะเข้าไปตีความหรือไปสร้างปัญหาให้แก่ผู้ปฏิบัติข้างนอกและรวมทั้งพี่น้องประชาชนด้วย ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขออนุญาตประเด็นที่อภิปรายกันก็มีท่านเป็นห่วงว่าขัดกับรัฐธรรมนูญ ท่านคณะกรรมการและสมาชิกหลายท่านก็บอกว่าไม่ขัด บางท่านขอให้ถอนออกไปก่อน ผมคิดว่าเราอภิปรายกันพอสมควรแล้ว ผมจะให้ท่านคณะกรรมการชี้แจงอีกท่านหนึ่ง จะขอความกรุณาจากที่ประชุมขอมติว่าจะเห็นชอบกับร่างฯ ฉบับนี้หรือไม่ เชิญท่านบรรคักดี

ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
 ท่านประธานที่เคารพ กระผม บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ในฐานะกรรมาธิการ
 ขอประทานกราบเรียนชี้แจงเจตนาของมาตรา ๖๘ ว่า ในตอนบัญญัติให้บุคคล
 มีหน้าที่ไปเลือกตั้งนั้นประสงค์ที่จะให้การใช้สิทธิเลือกตั้ง ทำให้มีผู้ไปเลือกตั้ง
 เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายเงินในการเลือกตั้งมีบทบาทน้อยลง
 แต่ได้พูดกันชัดแจ้งในสภาร่างรัฐธรรมนูญหลายครั้งหลายคราวว่า ไม่ประสงค์
 จะให้เป็นการกำหนดโทษตั้งที่ปรากฏในหลายประเทศ ซึ่งมีโทษปรับบ้าง
 โทษอาญา ลหุโทษบ้าง ก็เลยกำหนดไว้ในมาตรา ๖๘ วรรคสอง บอกว่า
 ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ เพราะฉะนั้นการเสียสิทธินี้โดยนัยหนึ่งก็คือ
 ไม่ได้สิ่งที่ควรจะได้ แต่ไม่ใช่โทษในความหมายของกฎหมายอาญา ในการ
 ร่างกฎหมายเลือกตั้งของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เสนอมาให้สภานี้พิจารณา
 แต่รัฐบาลในเวลานั้นก็ส่งร่างฯ ของสภาร่างรัฐธรรมนูญมาสู่การพิจารณาของสภานี้
 ก็กำหนดให้มีการตัดสิทธิคือ เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เช่นเดียวกัน ท่านประธานครับ
 หลังจากที่มีการออกกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ
 สมาชิกวุฒิสภาไปแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญก็วินิจฉัยว่า การให้คณะกรรมการ
 การเลือกตั้งประกาศกำหนดการเสียสิทธินั้นขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๖๘ วรรคสอง -----

ก็เป็นเหตุให้จะต้องมาพิจารณาพระราชบัญญัตินี้กันใหม่โดยคณะรัฐมนตรี ก็ตั้งคณะกรรมการขึ้นมา แล้วก็มีการถกเถียงกัน คิดกันทุกรูปแบบล่ะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ตั้งแต่การจะให้เสียสิทธิในการออกหนังสือเดินทาง การให้เสียสิทธิในการเข้าสมัครรับราชการ การเสียสิทธิในการได้รับการลดหย่อนภาษีอากร การเสียสิทธิในการรับลดค่าธรรมเนียมบัตรประชาชน และอะไรต่ออะไรอีกมากมาย แต่ประเด็นสำคัญที่สุด ท่านประธานที่เคารพครับ สิ่งที่คณะกรรมการธิการต้องมาลงตรงมาตรา ๓ นี้ ก็โดยข้อติดขัดอยู่ ๒ ประการครับ

ประการที่ ๑ การไปให้เสียสิทธิบางประการ ซึ่งเป็นสิทธิคนบางกลุ่มเท่านั้น จะเสียประโยชน์ในความเป็นจริง จะสร้างความไม่เสมอภาคให้เกิดขึ้นในการใช้กฎหมายขอประทานอนุญาตยกตัวอย่างเช่น ให้เสียสิทธิเข้ารับราชการ การให้เสียสิทธิเข้ารับราชการนั้น เฉพาะคนที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะรับราชการเท่านั้นจึงจะเสียสิทธินั้น แต่คนที่อย่างไร ๆ ก็ไม่รับราชการอยู่แล้วก็จะไม่เสียสิทธิ ก็แสดงว่าคน ๒ กลุ่มนี้ไม่ได้รับการปฏิบัติที่เสมอกันในกฎหมายหรือการเสียสิทธิลดหย่อนภาษีอากรเหมือนกัน ถ้าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นคนที่ยื่นเสียภาษีเงินได้อยู่แล้วนี่ อย่างไม่รู้ อย่างไม่เคยเสียอยู่แล้วเพราะรายได้ไม่ถึง การไม่ไปเลือกตั้งและทำให้เขาเสียสิทธิลดหย่อนเท่ากับเขาไม่ได้เสียอะไรเลย จะมีแต่คนซึ่งเสียภาษีเงินได้จำนวนหนึ่งเท่านั้นที่เสียสิทธิ ประการนี้ ดังนั้นการจะกำหนดให้เสียสิทธิอะไรก็ตาม จึงพึงเป็นการกำหนดให้เสียสิทธิในลักษณะที่ผู้ไม่ไปทำหน้าที่เลือกตั้ง ต้องรับการเสียสิทธินั้นโดยเสมอกัน ทว่ากันทุกตัวคน การให้เพิกถอนการเลือกตั้งนี้ ให้เพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง จึงเป็นวิธีเดียวครับ ท่านประธานครับ ที่คิดได้ในเวลานี้ ว่าไม่ว่าคนจะไปสมัครรับราชการหรือไม่ จะไปเสียภาษีหรือไม่ จะเข้าทำงานที่ไหนหรือไม่ ถ้าเขามีสิทธิเลือกตั้งแล้วเขาถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าเขาจะยากดีมีจนหรืออย่างไรก็ตามแต่ เขาจะถูกเพิกถอนสิทธิเช่นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นคนจนหรือคนรวย เพราะฉะนั้นการบัญญัติมาตรา ๓ นี้ จึงทำให้การเสียสิทธิตามมาตรา ๖๘ วรรคสอง เป็นการเสียโดยเสมอภาค

ประการต่อไปท่านประธานครับ ที่ท่านสมาชิกหลายท่านกังวลว่า จะเป็นการขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น ขอประทานกราบเรียนว่าการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งอยู่ในมาตรา ๑๐๖ (๔) เป็นสิ่งที่รัฐธรรมนูญให้กระทำได้ แล้วความจริงก็ให้กระทำได้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และการ

๕๒

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

เสวาลักษณ์ ๒๕/๒

เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนั้น ก็จะมีการเพิกถอนโดยกฎหมาย โดยกฎหมายที่ออก
โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญนั้นเอง จึงไม่มีทางที่จะขัดต่อรัฐธรรมนูญได้
ส่วนเมื่อเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งแล้ว มลทินอันเกิดจากการถูกเพิกถอนสิทธิ
เลือกตั้งจะไปเสียสิทธิอะไรอื่นอีก ก็ไม่ใช่ตัวกฎหมายที่เพิกถอนนั้นเอง
เป็นคนกำหนด แต่เป็นกฎหมายอื่น ๆ หรือแม้รัฐธรรมนูญเองเป็นคนกำหนดครับ
ท่านประธานครับ ขอประทานอนุญาตยกตัวอย่างกรณีของมาตรา ๑๗๐ ถ้าหากว่า
ผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เขาก็จะถูกเพิกถอนสิทธิโดยผลของกฎหมายฉบับที่
กำลังพิจารณาอยู่นี้ จนถึงวันก่อนวันที่จะมีการเลือกตั้งครั้งต่อไปที่เป็นการเลือกตั้ง
ทั่วไป -----

ถามว่าเขาจะเสียสิทธิในการเข้าชื่อกันเสนอกฎหมายตามมาตรา ๑๗๐ หรือไม่ก็ตอบว่า ร่างกฎหมายที่ท่านสมาชิกกำลังพิจารณาอยู่นี้ไม่ได้ไปเพิกถอนตรงนั้นเขา แต่ที่เขาเสียสิทธิก็เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญบอกว่าคนที่จะมีสิทธิเสนอกฎหมายตามมาตรา ๑๗๐ นั้นต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมื่อเขาไม่ได้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสียแล้วโดยบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๐๖ (๔) ของรัฐธรรมนูญนั่นเอง เขาก็ไม่มีสิทธิเสนอกฎหมาย ผมจึงไม่เรียกว่าเป็นการไม่ใช้ผลโดยตรง แต่เป็นผลที่สืบโดยผลของกฎหมาย คือโดยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่น ซึ่งเมื่อเป็นดังนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ ก็มาถึงประเด็นที่ ๓ ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติพูดถึงการที่เมื่อเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วจะไปทำให้ผู้นั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่นต่อไปด้วย ก็ขอประทานกราบเรียนว่า อันนี้ไม่ได้อยู่ในกฎหมายที่กำลังพิจารณาอยู่ และก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎหมายฉบับนี้ด้วย แต่จะขึ้นอยู่กับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละฉบับ ขอประทานอนุญาตยกตัวอย่าง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งกำลังจะเข้าสู่การพิจารณาของสภาแห่งนี้ ในมาตรา ๔ ถ้าบัญญัติข้อความอย่างนี้ นะครับว่า (๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและก็ไปใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งไม่ได้ และท่านสมาชิกเกรงว่าจะเป็นการตัดสิทธิมากเกินไป ถ้อยคำในมาตรานี้ก็แก้ได้ครับท่านประธาน ในกฎหมายเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นนี้ก็เขียนเสียให้ชัดว่า อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ถ้าเป็นดังนั้น บทบัญญัติของมาตรา ๓ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็จะไม่ไปกระทบกระเทือนสิทธิในการเลือกตั้งของผู้ว่าราชการ กทม. หรือสมาชิกสภา กทม. กล่าวโดยสรุปก็คือว่า การที่จะเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นได้หรือไม่นั้น เป็นเรื่องกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งถ้าเขียนไว้สั้น ๆ ว่าอยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก็อาจจะถูกเสียสิทธิไป แต่ถ้าสภาแห่งนี้เห็นว่าเขาไม่ควรจะเสียสิทธิ ก็เขียนเสียให้ชัดว่าอยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ว่าฯ กทม. หรือของสมาชิกสภา กทม. หรือของ อบจ. ก็แล้วแต่ เขาก็จะไม่เสียสิทธิ

ประการสุดท้ายครับท่านประธาน ในมาตรา ๓ กำหนดเอาไว้ว่า การถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งที่ว่านี้ จะมีผลไปจนกระทั่งถึงวันก่อน วันที่ มีการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งหมายความว่า ในระหว่างนั้นถ้ามีการเลือกตั้งซ่อม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเลือกตั้งซ่อมสมาชิกวุฒิสภา บุคคลผู้ไม่ไปใช้ สิทธิเลือกตั้งในครั้งที่แล้ว นอกจากไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ก็ไม่มีสิทธิ ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซ่อม แต่ว่าถ้าเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งถัดไป ครั้งใดมีขึ้นก่อน สิทธิเขาจะมีขึ้นทันที ซึ่งก็จะไม่ทำให้สิ่งที่ท่านสมาชิกสภาสตรี ที่กังวลว่า เหตุใดผู้ไม่ไปใช้สิทธิแล้วกลับถูกตัดสิทธิซึ่งก็สมประโยชน์ โดยร่างฯ นี้ในมาตรา ๓ จะไม่ก่อให้เกิดสภาวะนั้นขึ้น ทั้งหมดที่ได้ประธาน กราบเรียนมานี้ ขอประธานกราบเรียนอีกครั้งหนึ่งครับว่า หลักความเสมอภาค แห่งการใช้กฎหมายเป็นหลักสำคัญ ถ้าไม่เขียนให้มีการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง แล้วไปตัดสิทธิอื่น ๆ ก็จะมีปัญหาทันทีว่า คนที่ไม่ใช้สิทธิอื่น ๆ หรือไม่มีสิทธิอื่น ๆ นั้น จะไม่ได้รับผลร้ายจากการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเลย ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายโสภณ เพชรสว่าง
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้
นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง
ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : เชิญท่านจตุรนต์ครับ

นายจตุรนต์ ฉายแสง (ฉะเชิงเทรา) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผม จตุรนต์ ฉายแสง พรรคความหวังใหม่จากจังหวัดฉะเชิงเทรา
ผมจำเป็นต้องขออภิปรายอีกครั้งหนึ่ง ความจริงคิดว่าจะสิ้นสุดไปตั้งแต่
ครั้งที่แล้วแล้ว บังเอิญท่านกรรมาธิการขึ้นมาชี้แจง แล้วก็เป็นอย่างที่
ผมเข้าใจว่าที่ชี้แจงกันมาก่อนหน้านี้ ผู้ชี้แจงอาจจะเข้าใจเหมือนกับ
ท่านวรศักดิ์ก็ได้ แต่ว่าไม่ได้พูดในลักษณะเดียวกัน ซึ่งก็ทำให้เราเข้าใจกันไป
แตกต่างจากท่านชี้แจงมาก ผมไม่ได้กำลังบอกว่าเห็นด้วยหรือเห็นว่า
ที่ท่านชี้แจงนั้นถูกแล้ว เพียงแต่ว่ามันต่างกันมาก ก็คือมาเขียนว่า เพิกถอน
สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งสมาชิกหลายท่านได้ดูรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ แล้วก็บอกว่า
คำว่า เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง อย่างนี้มันครอบคลุมไปถึงเลือกตั้งอะไรต่าง ๆ
อีกมากมายแน่นอน จะใช้ดุลยพินิจของท่านเองมาบอกว่านี่หมายถึงสิทธิเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นได้อย่างไร ถ้าจะหมายถึงเฉพาะผู้แทนราษฎร
แล้ววุฒิสภาทำไมไม่เขียนอย่างนั้นลงไป เพราะว่ากรณีที่รัฐธรรมนูญพูดถึง
หน้าที่ในการใช้สิทธิเลือกตั้งไม่ได้บอกว่าสิทธิเลือกตั้งอะไร คำในมาตรา ๒๓
ที่ท่านแก้ก็ไม่ได้ใช้ว่าเลือกตั้งอะไร ที่ผมได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้คือบอกว่า
ถ้าเขียนอย่างนี้ก็หมายถึงการตัดสิทธิเลือกตั้งท่าน ผู้ใหญ่บ้าน อบจ. อบต.
ท่านก็บอกว่าไม่ใช่ ซึ่งไม่ทราบว่าจะดีความไปเองเท่านั้นด้วยความมั่นใจ
ไปได้อย่างไร ตรงนี้จะเป็นปัญหาอยู่ว่า หมายความว่าอย่างไรจริงหรือไม่
ท่านได้อธิบาย เท่ากับอาจจะเรียกว่าได้เปิดเผยว่าจริง ๆ แล้วเจตนา
ของท่านนอกจากตัดสิทธิเลือกตั้งแล้ว ท่านต้องการให้มีผลต่อ ๔ ข้อนั้นนั่นเอง
๔ ข้อที่ตัดไป ความจริงไม่ใช่การตัดไป เพราะว่า ๔ ข้อนั้นจะมีสิทธิเหล่านั้นได้
ก็ต่อเมื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ เมื่อตัดสิทธิเลือกตั้ง
ออกไปก็ตัด ๔ ข้อ แสดงว่าหลักเหตุผลของท่านนั้นนอกจากตัด ๔ ข้อนั้นแล้ว
ยังต้องการตัดสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งในความหมายถ้าพูดอย่างนี้คือเจตนาของท่าน

ต้องการเพียงว่าให้กลายเป็นผู้อยู่ระหว่างเฟิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา แต่เราตีความว่า นี่คือการตัดสิทธิองค์กรต่าง ๆ เต็มไปหมด การเลือกตั้งองค์กรต่าง ๆ เต็มไปหมด นั่นปัญหาหนึ่งปัญหาหนึ่งคือการที่ไปโยงว่าให้เฟิกถอนสิทธิเลือกตั้ง อยู่ระหว่างการเป็นผู้ถูกเฟิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา เพราะฉะนั้นเลยขาดคุณสมบัติก็คือเท่ากับถูกตัดสิทธิ ๔ ข้อตามร่างฯ เดิมนั้นก็เป็นหลักเหตุผลที่ไม่ใช่หลักเหตุผลในการส่งเสริมให้คนไปใช้สิทธิประชาธิปไตย หลัก ๔ ข้อนี้ ท่านประธานที่เคารพ มันเป็นเรื่องของการที่จะรอนสิทธิ เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองมากกว่าประชาชน ผู้ปกครองชอบแบบนี้ ถ้าประชาชนไม่มาใช้สิทธิเรื่องหนึ่งก็ให้ตัดสิทธิเสียที่จะมาถอดถอนกันได้ ที่จะมาถอดถอนผู้ปกครอง เพราะฉะนั้นถ้าจะให้มันเป็นไปตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญมันควรจะเป็นว่า ถ้าใครไม่มาใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งหนึ่ง ต้องหาวิธีจูงใจหรือกดดันให้เขาต้องมาใช้สิทธิของเขา มาก ๆ ขึ้น ไม่ใช่ไปลดสิทธิโดยเฉพาสิทธิในการที่เขาจะมา เป็นฝ่ายควบคุมฝ่ายรัฐ นี่เป็นการใช้หลักเหตุผลในลักษณะที่เอื้อต่อฝ่ายปกครองฝ่ายรัฐเท่านั้น น่าผิดหวังสำหรับการอธิบายของผู้ที่น่าจะส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมารู้จักควบคุมรัฐ มาเป็นฝ่ายกำกับกำกับการดำเนินงานการบริหารของรัฐ แต่กลายเป็นตรงกันข้ามหมด ผมคิดว่ายิ่งอธิบายครั้งหลังนี้ยิ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่มีหลักเหตุผลในทางประชาธิปไตยหนักเข้าไปทุกที แต่ว่าผมก็อยากจะเพียงว่าให้ยืนยันชัด ๆ คว้าว่านี่ไม่ใช่เป็นการรอนสิทธิในการเลือกตั้งหลาย ๆ ประเภท และตอบอีกหน่อยเดียวว่าทำไมไม่เขียนเสียให้ชัดว่าคำว่า เฟิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เฟิกถอนสิทธิเลือกตั้งอะไร เขียนลงไปให้ชัดเลยทำไมไม่เขียน แต่ว่าจะเขียนหรือไม่ก็ตามนะครับ ผมยังมีความเห็นอยู่อย่างเดิมว่าน่าจะถอนร่างฯ นี้ออกไป และไปทำใหม่ ไปพิจารณากันใหม่ ยอมเสียเถิด ผมยังคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่ากันมาก การขึ้นมาอธิบายโดยใช้ตรรก ใช้วิธีพูด ไม่เป็นประโยชน์ในระยะยาวเลย ผมกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เราใช้เวลาามากนะครับ ผมขออนุญาตให้ท่านสุดท้ายก่อนที่จะให้กรรมการได้ชี้แจง ท่านเฉลิมพลครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ ผมจำเป็นต้องขออนุญาตท่านประธานขึ้นมาพูดอีกสั้น ๆ คือผมพยายามที่จะให้เกิดความเข้าใจร่วมกับท่านกรรมการ ท่านกรรมการก็น่าจะยกย่องด้วยการออกกฎหมายนั้นท่านพยายามที่จะไม่ไปจำกัดสิทธิของคนอื่นใด ๆ ทั้งสิ้นอะไร เพื่อให้เสมอภาคกัน ผมฟังได้ว่าเป็นอย่างนั้น ท่านสุดท้ายที่ขึ้นมาพูด ผมกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า พระราชบัญญัติหลายฉบับที่เราออกไป คำว่า บทลงโทษมันอาจจำเป็นนะครับที่ผมได้เรียนแล้วว่า ลงโทษมันมีอาญามีแพ่ง แล้วมาจำกัดคือสิทธิรอนสิทธิ หรือรอนสิทธิ หรือตัดสิทธิมันเอง ที่นี้มันคงเป็นไปไม่ได้หรอกครับ ท่านประธานว่า ออกกฎหมายลงโทษใครแล้วบอกว่าจะไปตัดสิทธิเขาแล้วมันจะผิดแล้วมันจะไม่เสมอภาค เมื่อลงโทษก็คือลงโทษ เราลงโทษเฉพาะคนไม่ปฏิบัติหน้าที่ เพราะฉะนั้นความเป็นห่วงของท่านนั้นผมเห็นใจ แต่ถ้าอย่างนี้มันจะปกครองบริหารบ้านเมืองอย่างไร แล้วเราจะสนับสนุนหรือจะมีนโยบายที่จะส่งเสริมอะไรอย่างไร แล้วถ้าเราไม่ไปลงโทษโดยการจำกัดสิทธิหรือรอนสิทธิมันเป็นโทษสถานสุดท้ายหรือเบาที่สุดแล้ว แล้วท่านก็มาห่วงตรงนี้ด้วยความเห็นใจ แต่ถ้าถามว่า กฎหมายที่ท่านออกมาต่าง ๆ นั้น ท่านให้สิทธิหรือไม่ไปตัดสิทธิไปลงโทษไปจริงหรือ ก็ไม่ใช่ เพราะฉะนั้นมาตรา ๓ หรือมาตรา ๔ ของแต่ละพระราชบัญญัติ จึงจำเป็นต้องเขียนไว้ในกรณีที่จะต้องตัดสิทธิ ท่านก็เขียนสิทธิครับว่า ในกรณีอย่างนี้เราก็ไปตัดสิทธิได้โดยที่จะไม่ให้ขัดกับรัฐธรรมนูญหลายพระราชบัญญัติที่เราออกไป บังคับโดยมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญ ใช่ไหมครับว่า เราจะไปตัดสิทธิ รอนสิทธิอะไรเขาไม่ได้ แต่ก็มาใช้ออกกฎหมายนั้นตามรัฐธรรมนูญอีกว่าให้สิทธิในการออกกฎหมายที่จะไปจำกัดสิทธิได้เหมือนกัน ท่านประธาน ตรงนี้ผมว่ามองกันคนละจุด เวลาเขียนออกมามันเหมือนคนละอย่าง แต่เจตนาคือต้องการส่งเสริมให้ประชาชนไปใช้สิทธิมันจะเป็นการพัฒนา ที่นี้ถ้าสมมุติว่าเราจะไปให้สิทธิเขาก็ได้ คือเช่น อย่างพวกเสียภาษีหรืออะไรต่าง ๆ ของท่านที่แปรญัตติไว้ว่า จะตัดสิทธิในการรับราชการหรืออะไรแบบนั้น ผมมองแล้วมันหนักเหมือนกัน แต่มันจำเป็นก็ต้องทำ คนที่จะไปรับราชการแล้วไม่ไปใช้สิทธิและจะให้สิทธิทำไม ถ้าเรามองอย่างนี้เราก็บริหารบ้านเมืองได้ เพราะฉะนั้น

ตรงนี้เอง ด้วยความที่ท่านกรรมาธิการเป็นห่วงว่าจะไม่มีความเสมอภาคนั้น ผมว่าท่านก็บัญญัติขึ้นมา มาตรา ๓ หรือมาตรา ๔ โดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ ก็ได้ แต่ผมเรียนว่า อุดส่าห์แก้ไขรัฐธรรมนูญกันมาเกือบจะฆ่า กันตายด้วยซ้ำไป มีธงเขียว ธงเหลืองอะไรก็ไม่ทราบ มี ๒ ผัก ๓ ฝ่าย ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาการเมือง เพื่อที่จะให้ประชาชนไปใช้สิทธิ แต่เสร็จแล้วบทลงโทษ ของท่านกรรมาธิการที่ออกมาแทนที่จะไปลงโทษผู้ไม่ไปใช้สิทธิ เขาไม่ยอมไป อยู่แล้ว แล้วท่านไปตัดสิทธิเขาไม่ให้ต้องไปใช้สิทธิ มันอย่างไรครับ มันส่งเสริม หรือว่ามันเป็นการที่จะลงโทษกันแน่ -----

เพราะฉะนั้นเจตนาธรรม์ตรงนี้ผมเห็นร่วมด้วยกับท่าน สสร. ที่มีญัตติออกมา แต่กรรมวิธีการสภาของเรากลับไปส่ง เสริมไม่ให้คนไปใช้สิทธิมันอย่างไร ครับท่านประธาน เจตนาธรรม์ตรงนี้เองผมอยากจะให้เห็นร่วมกัน ผมถึงได้กราบเรียนว่าไม่ใช่เรื่องแพ้หรือชนะ แต่เราเห็นร่วมกันใช้ใหม่ครับว่าเราประสงค์ว่าจะให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นไปใช้สิทธิ เมื่อเขาไม่ไปก็จะต้องมีบทลงโทษ ซึ่งไม่ใช่บทลงโทษที่ไปตัดสิทธิเลือกตั้งเขา ถ้าอย่างนั้นผมก็เลยบอกว่ายิ่งไปให้โชคเขาสิเขาไม่ไปแล้วก็ไปตัดสิทธิที่เขาไม่ไป มันก็เป็นการส่งเสริมเขา นี่ผมพยายามที่จะพูดภาษาชาวบ้านให้เข้าใจง่าย ๆ นะครับ ผมกราบเรียนว่า ถ้าออกไปผมว่าจะเกิดปัญหาอีก แล้วโดยเฉพาอย่างยิ่งจะเป็นปัญหาในเรื่องปฏิบัติ แล้วไม่รู้ใครจะไปตีความอะไรอย่างไรอีก อย่างที่ท่านจาตุรนต์ พูดขึ้นมามันก็มีเหตุผลที่จะฟังได้ แต่ท่านก็ไปแย้งว่า นี่มันพระราชบัญญัติ สภาผู้แทนราษฎรนะ ไม่ใช่พระราชบัญญัติว่าด้วย กทม. หรือเทศบาล หรือ สภาท้องถิ่นอะไร ท่านก็แย้งออกมาตรงนี้ แต่จริง ๆ แล้วในวันนี้ท่านประธานครับ ท่านกรรมการครับ เราจะเห็นได้ว่าแม้กระทั่งคุณสมบัติของความเป็น ส.ส. คนเป็นรัฐมนตรี ศาลรัฐธรรมนูญก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์กันมากมาย มีอันเดียวที่เข้าไปแล้วก็ถูกวิจารณ์ ท่านเคยเห็นไหมครับว่าศาลธรรมดา ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกาตัดสินแล้วมีใครวิจารณ์ใหม่ ไม่มีครับ เขาเชื่อใจในผู้พิพากษา แต่วันนี้ศาลรัฐธรรมนูญสูงกว่าทั้ง ๓ ศาลด้วยซ้ำ แต่กลับถูกวิพากษ์วิจารณ์กันมากมาย เพราะอะไรครับ ก็เพราะว่าเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญเพราะเราปฏิบัติตามกรอบของท่าน สสร. ที่เขียนไว้ วันนี้เราทุกคนในเวลานี้ไม่ว่าฝ่ายการเมืองหรือฝ่ายรัฐบาล หรือประชาชนเหมือนกันถดถองรัฐธรรมนูญ ปัญหาทั้งหมดเราจะโทษ สสร. ก็ไม่ได้แล้ว เราเนี่ยแหละครับมารวมกันเถอะครับ ว่าถ้าอะไรที่เป็นปัญหาคาใจกันอยู่ มันไม่ใช่เรื่องแพ้ชนะที่ผมขี้ๆแล้วขี้ๆอีกนะครับว่า ลองคิดอีกที่ได้ไหมครับ ขอประทานโทษ ที่ต้องออกชื่อท่านคืออาจารย์บรรศักดิ์ ผมนับถือ เป็นอาจารย์เพราะว่าลูกศิษย์ลูกหาอะไรก็เรียกท่านเป็นอาจารย์ ท่านก็อยากจะให้มันไปคัฟเวอร์ (Cover) คือจะไม่รอนสิทธิใคร และท่านก็เป็นห่วงตรงนี้ผมถึงชมชอบท่าน แต่ในนโยบายการบริหารบ้านเมืองมันย่อมกระทำได้ รัฐธรรมนูญเขาเปิดทางให้ว่าถ้าจะไปรอนสิทธิเขาก็ไปใช้มาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญมาบัญญัติไว้ในมาตรา ๓ หรือมาตรา ๔ ของพระราชบัญญัตินั้น ว่าจำเป็นต้องรอนนะก็ไม่ผิดอีก ก็เหมือนท่านยกตัวอย่างมาตรา ๑๐๖

มาตรา ๑๐๖ เขียนใน (๔) บอกว่า บุคคลซึ่งจะต้องถูกตัดสิทธิก็คือผู้ซึ่งกำลังถูกเพิกถอน ก็เขียนไว้อย่างนี้มันก็หมดท่านก็ไม่ผิดใช่ไหมครับ และใครก็ไม่ผิด เพราะฉะนั้นตรงนี้เองเจตนาที่ผมเห็นด้วยว่ามันน่าจะจะต้องมีวิธีใดวิธีหนึ่งที่จะให้คนออกไปใช้สิทธิให้มากที่สุดมันก็มี ๒ ประการ ประการหนึ่งก็คือตัดสิทธิที่เขาได้อยู่หรือมีบทธงโทษ บางประเทศเขายังปรับด้วยซ้ำไปใช่ไหมครับ จำคุกยังมีเลยครับ แต่ของเราเอาแค่ตัดสิทธิท่านห่วงอะไรนักหนาตัดสิทธิและตัดสิทธิบังเอิญที่มันต้องตัดใจก็คือว่าท่านไปตัดสิทธิในการไม่ให้เขาไปใช้สิทธิ ผมต้องย้ำแล้วย้ำอีกนะครับว่าท่านอยากจะส่งเสริม ส่งเสริมคนที่ไม่ไปและบอกว่าคุณไม่ต้องไปอีกนะอย่างนี้มันก็ถูกใจเขาสิครับ เท่านี้เองที่ผมกำลังว่าเราแก้ไขใหม่ได้ไหม ท่านประธานครับ สมมุติว่าจะมีการยืนยันว่าท่านต้องโหวตปกติแล้วผมก็ไม่ค่อยจะขอเรื่องอะไรมากมายนัก กรณีอย่างนี้จะเกิดปัญหาผมขอเรื่องได้ไหมครับว่าท่านลองนำไปพิจารณาใหม่ หลายกฎหมายก็ยังขอกันได้ อันนี้ก็ เป็นเรื่องที่ผมเข้าใจว่ามันจะไม่สมเจตจำนงเจตนารมณ์ของการพัฒนาระบบการเมืองของบ้านเรา ผมก็ขอฝากเท่านี้ละครับ ถ้าโหวตอย่างไรผมก็คิดว่าทางฝ่ายผมทั้ง ๆ ที่ ขออนุญาตใช้คำว่า ฝ่ายรัฐบาล เห็นร่วมด้วยนะครับ แต่จ่ายอมจะต้องโหวตให้ เพราะถือเป็นประเพณีกัน คำว่า ประเพณี นี้แหละในบางอย่างมันไม่ดีก็อาจจะยกเลิก สิ่งไหนที่มันน่าจะพัฒนาเราก็อาจจะกระทำกัน ผมไม่อยากจะใช้คำว่า หมู่มากลากไป หรือ ทำดาบฝึกถั่ว ผมขอความกรุณาเถอะครับ ท่านกรรมาธิการครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เชิญท่านอดีตรับ

นายอดีตร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ ผม อดีตร เพียงเกษ พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดขอนแก่น ผมขอเรียนต่อท่านประธานว่า การทำงานในสภาผู้แทนราษฎรของเรา เราได้ประสานงานกันเป็นอย่างดีระหว่างทางฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลเพื่อที่จะพัฒนางานสภาให้เป็นที่ศรัทธาของพี่น้องประชาชน ท่านประธานครับ วันนี้พรรคความหวังใหม่ได้ลุกขึ้นแสดงเหตุผลจริง ๆ ครับ ด้วยความบริสุทธิ์ใจมีเหตุผลมากตั้งแต่เลขาธิการพรรค ตั้งแต่อดีตรองประธานสภา เพื่อต้องการชี้ให้พี่น้องประชาชนในบ้านนี้เรากำลังทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากเป็นในอดีตนะครับ วันนี้เรานับองค์ประชุมนะครับ วันนี้เรานับองค์ประชุมอย่างแน่นอน เพราะท่านให้เหตุผลมาทั้งปวงนั้น ไม่มีเหตุผลที่จะให้ผ่านไปได้เลย ท่านประธานครับจริง ๆ ครับ ท่านประธานครับ จึงขอเรียนท่านประธานและพี่น้องประชาชนให้ทราบว่า วันนี้เราขอร้องท่านให้ถอนออกไป ท่านไม่ถอนก็ไม่ใช่ไรครับ ก็ลองดูสิครับว่า วุฒิสภาเขาจะว่าอย่างไร แล้วกลับมาสภาแห่งนี้อีกครั้งหนึ่งจะว่าอย่างไร ใครจะเป็นบุคคลที่ได้รับความถูกต้องจากสภาแห่งนี้ก็เป็นเวลาครับ ผมจึงขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า เราอยากให้การพิจารณาวันนี้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ดูฉบับต่อ ๆ ไปครับ เราจะไม่ใช่เวลากันมากมายจริง ๆ ฉบับนี้เรามีความจำเป็นที่จะต้องลุกขึ้นอภิปรายหลายครั้ง เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้าก็อุทธรณ์มาพูดนะครับ ท่านก็พยายามลั่นโหมของ ท่านเพราะเป็น สสร. เก่า ผมก็ไม่เชื่อครับ ท่านประธาน สิ่งที่ท่านทำนี่คือการขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ผมขอบคุณท่านรัฐมนตรีอภิสิทธิ์ครับ ที่กรุณาได้เดือนสติผมว่า กฎหมายฉบับนี้ต้องออก ๒ ปี ผมไปดูแล้วจริงของท่าน จริง ๆ ครับ อย่างนี้เราก็ยอมรับได้ สิ่งไหนที่จำได้ สิ่งไหนจำไม่ได้ก็มายอมรับต่อสภาแห่งนี้ สิ่งนี้ขัดต่อกฎหมายท่านยังบอกไม่ชัด ไม่ชัดก็แล้วแต่ครับ ท่านประธาน ถ้าเป็นในอดีตนับองค์ประชุมไปแล้วครับ แต่วันนี้จริง ๆ ครับ เราไม่นับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ เชิญประธานคณะกรรมการมาธิการครับ

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (ประธานคณะกรรมการ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในฐานะประธานคณะกรรมการขออนุญาตกราบเรียนในเบื้องต้นเลยนะครับว่า กระผมและกรรมการที่หนึ่ง

อยู่บนนี้ก็ไม่ได้คิดเป็นอื่นครับ เคารพในเหตุผลในความคิดเห็นของท่านสมาชิกไม่ว่าจะเป็นฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลที่มีการท้วงติงในสิ่งเหล่านี้ขึ้นมา แต่ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานอีกครั้งว่า ข้อจำกัดในการจัดทำกฎหมายฉบับนี้มีมืออย่างที่กระผมได้กราบเรียนไปแล้ว และบรรดาข้อท้วงติง ข้อห่วงใยของท่านสมาชิกที่ได้หยิบยกขึ้นมา นั้น ขอยืนยันว่า ล้วนแล้วแต่เป็นข้อพิจารณาที่ได้มีการผ่านกระบวนการต่าง ๆ มาหลายครั้ง ไม่เพียงเฉพาะแต่ในคณะกรรมการกฤษฎีกาขณะนี้ แต่ว่าในขั้นตอนของรัฐบาลหรือหน่วยงานราชการหรือ สสร. หรือแม้กระทั่งรัฐสภาในครั้งที่แล้วที่มีการพิจารณากฎหมายฉบับนี้ ขออนุญาตกราบเรียนเพื่อความชัดเจนอีกครั้งนะครับ ในประเด็นหลัง ๆ ที่ยังเป็นข้อสงสัยข้อกังวลอยู่ประเด็นแรก การดำเนินการในเรื่องนี้ต้องเป็นเรื่องของการกำหนดให้มีการเสียสิทธิไม่ใช่เป็นการลงโทษ อันนี้ชัดเจนและมีการยืนยันจากการดำเนินการของ สสร. ที่มีการอภิปรายในเรื่องนี้ ในวันที่มีการร่างมาตรา ๖๘ ประการที่ ๒ ประเด็นที่ท่านกรรมาธิการ ประธานโทษที่เอ่ยนาม ท่านอาจารย์บรรศักดิ์พูดถึงการบังคับใช้โดยเสมอภาคนั้น คงไม่ใช่ประเด็นที่มีการไปรอนสิทธิอะไรแล้วที่มันมีผลกระทบ คงไม่ใช่ประเด็นเพียงเท่านั้นครับ แต่ประเด็นว่ามันมีความเป็นธรรมหรือไม่ ยกตัวอย่างให้เห็นเป็นรูปธรรม ๒ ตัวอย่างครับ ตัวอย่างแรกสมมุติว่าไปบัญญัติเกี่ยวกับการเสียสิทธิ เรื่องการลดหย่อนภาษีอากร ประเด็นก็คือว่ามีคนจำนวนมาก และส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เสียเงินได้บุคคลธรรมดา ก็เท่ากับว่าบุคคลเหล่านี้ไม่ได้เสียสิทธิอะไรเลย ในขณะที่คนจำนวนหนึ่งเท่านั้นที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมีสิทธิในการได้รับการลดหย่อนที่จะเสียสิทธิไป ถ้าไปบัญญัติเช่นนั้น ก็จึงมีปัญหว่าเสมอภาคหรือไม่ในเมื่อมีคนที่อยู่ในข่ายจะต้องดำเนินการถูกเพิกถอนสิทธิจำนวนมาก แต่สัดส่วนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่จะได้รับผลกระทบหรืออีกกรณีหนึ่งว่า ถ้าบัญญัติว่าบุคคลทั่วไปไม่ไปเลือกตั้งไม่มีเหตุอันควรแล้วเสียสิทธิในการที่จะเข้ารับราชการ ค่าถามก็คือว่า แล้วเราจะทำอย่างไรกับบุคคลซึ่งรับราชการอยู่ก่อนแล้ว ต้องให้เขาออกจากราชการหรือไม่ครับ ถึงจะเกิดความเสมอภาคกัน สิ่งเหล่านี้ครับมันเป็นปัญหา

ประการที่ ๓ ก็คือว่า แนวคิดมันมี ๒ แนวคิดตั้งแต่ต้น มีคนจำนวนมากที่มองว่าการเสียสิทธิต้องเป็นการเสียสิทธิในลักษณะที่ว่า คือผลประโยชน์บางประการที่ได้รับจากรัฐ แต่อีกด้านหนึ่งก็มีคนบอกว่า เมื่อไม่ไปใช้สิทธิทางการเมือง การเสียสิทธิก็น่าจะโยงกันคือเป็นการเสียสิทธิทางการเมือง กระผมกราบเรียนด้วยความเคารพว่า ผู้ที่แปรญัตติที่ได้สงวนคำแปรญัตติไว้ก็พอใจแล้ว ไม่มีท่านใดมาแปรญัตติ ข้อเสนอเดิม ร่างฯ เดิมที่สภาฯรับหลักการนั้นเป็นแนวทางของการเสียสิทธิทางการเมือง ความจริงต้องกราบเรียนว่าท่านผู้ทำหน้าที่ประธานก่อนหน้านี้ก่อนที่สมาชิกหลายท่านจะอภิปราย ได้ยืนยันว่าความจริงผู้แปรญัตติพอใจแล้ว แต่ว่ามีสมาชิกที่สงวนสิทธิในการที่จะแสดงความคิดเห็น บอกว่าร่างฯ เดิมดีกว่า แต่ด้วยความเคารพนะครับ ขอประทานโทษเอ่ยนามท่านจตุรนต์ได้พูดว่าแนวทาง การเสียสิทธิ ๔ ประการที่เป็นสิทธิทางการเมืองไม่ส่งเสริมประชาธิปไตย แต่นั่นคือร่างฯ เดิม ทางเลือกของสภาคือร่างฯ เดิม หรือตามที่แก้ไข และไม่ได้มีการทักท้วง ไม่ได้มีการแปรญัตติมา ก็กราบเรียนว่ากรรมวิธีการก็ฟังความเห็น ทั้ง ๒ ฝ่าย ผมได้กราบเรียนไปแล้ว แต่เสียงส่วนใหญ่ก็ยืนยันว่าคงจะต้องดูสิทธิทางการเมือง

ประการสุดท้าย คำอธิบายของท่านอาจารย์วรศักดิ์และคำอธิบายของผมตรงกันทุกประการเลยครับ เมื่อที่นั่งปรึกษากันก็ยังไม่ออกว่ามีตรงไหนที่แตกต่างกัน ประเด็นว่าสิทธิการเลือกตั้งอื่นที่ไม่ใช่การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาถูกกระทบหรือไม่ สิ่งที่เราได้อธิบายตรงกันก็คือขึ้นอยู่กับว่ากฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้นเขียนอย่างไร ถ้าไม่ประสงค์จะให้กระทบ ถ้าไม่ประสงค์จะให้ผูกโยงกัน ทางที่ถูกต้องก็คือเขียนในกฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่นให้ชัด ว่าสิทธิในการเลือกตั้งท้องถิ่นนั้นจะไม่มาโยงกับการถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้งตามกฎหมายฉบับนี้ แต่กฎหมายฉบับนี้ต้องเขียนอย่างนี้ เพราะบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญและ เพราะ เป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาก็ย่อมหมายถึงสิทธิการเลือกตั้งที่เกี่ยวข้องตรงนี้ ไม่ได้มีอะไรขัดแย้งกันครับ ผมเองโดยส่วนตัวขอกราบเรียนว่า ผมค่อนข้างจะเห็นด้วยว่าไม่อยากจะไปกระทบกับการเลือกตั้งอื่น ๆ และผมก็คิดว่าเรากำลังจะทำกฎหมายการเลือกตั้งท้องถิ่นที่เป็นกฎหมายกลางก็น่าที่จะแยกกันเสียไม่ให้เกิดผูกโยงกัน เพราะการเสียสิทธิที่ว่าในปัจจุบันมันเป็นผลมาจากกฎหมายเหล่านั้นที่บังเอิญมาโยงอยู่กับถ้อยคำที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง ฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่า กระผม
รับฟังและ เคารพเหตุผลของท่านสมาชิกทุกท่าน บางประเด็นโดยส่วนตัวเข้าใจ
และมีแนวโน้มว่าเห็นด้วยอยู่บ้าง แต่ว่าประเด็นเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเหตุผล
ที่คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาด้วยความรอบคอบหลายครั้ง และเสียง
ส่วนใหญ่ก็ยืนยันว่าแนวทางนี้เป็นแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมและสามารถดำเนินการ
ได้ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับที่ท่านต้องการให้กระผมและกรรมการ
เคารพและรับฟังเหตุผลของท่าน กระผมก็ประสงค์จะให้ผู้ที่แสดงความคิดเห็น
ได้รับฟังและ เคารพเหตุผลของคณะกรรมการเช่นเดียวกัน ไม่ได้มีความคิด
ในเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับการจะมาหักล้างหรืออะไรทั้งสิ้น แต่มองว่าหลังจากที่ได้
สัมผัสกับปัญหานี้มาเป็นระยะเวลาอันที่เดียว แล้วปัญหานี้ได้ย้อนกลับมาที่สภา
หลายรอบ ขอยืนยันว่าจนถึงวันนี้ด้วยเหตุผลทั้งหลายข้อพิจารณาทั้งหลายที่แสดงมา
คณะกรรมการก็ยังไม่เคยได้รับข้อเสนออะไรที่ดูว่าจะ เป็นทางออกที่เหมาะสม
ไปกว่านี้ จึงขอกราบเรียนยืนยันในร่างฯ ที่ได้เสนอมารับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : ผมขอมติเลยนะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : เชิญสมาชิกข้างนอกด้วยนะครับ ท่านสมาชิกครับ ผมจะขอมติ
ในมาตรา ๓ นะครับว่า จะเห็นด้วยกับที่กรรมาธิการเสียงข้างมากได้แก้ไข
หรือไม่ ใช้สิทธิลงคะแนนได้เลยครับ

(สมาชิกทำการเสียงบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : ปิดการลงคะแนนครับ มตินะครับ เห็นด้วย ๑๕๕ คน
ไม่เห็นด้วย ไม่มีนะครับ งดออกเสียง ๔๘ คน ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบ
ตามที่กรรมาธิการได้แก้ไขนะครับ จบการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ต่อไปเป็นการพิจารณาทั้งร่างฯ เป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับ
ข้อ ๑๐๗ นะครับ มีสมาชิกท่านใดจะแก้ไขถ้อยคำหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไข)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : ไม่มี ถือว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ นะครับ ผมขอมติ
ในวาระที่ ๓ เลยนะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : ผมจะขอมติในวาระที่ ๓ นะครับ ว่าจะเห็นชอบกับ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ครับ ใช้สิทธิได้เลยครับ เชิญครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : ปิดการลงคะแนนครับ มตินะครับ เห็นด้วย ๑๘๓ คน
ไม่เห็นด้วย ๓๑ คน งดออกเสียง ๑๔ คน ไม่ลงคะแนน ๒ คน ถือว่าที่ประชุม
มีมติเห็นชอบนะครับ

๒๗

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

วัชร (๒) ๓๒/๓

คณะกรรมการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการ เพื่อให้สภาพิจารณาว่าจะเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการหรือไม่ครับ เชิญท่านเลขาธิการฯ ครับ

นางศิริลักษณ์ บันบัวรุ่งกิจ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... แล้ว มีความเห็นว่าควรตั้งข้อสังเกต เสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

ตามที่คณะกรรมการมาธิการวิสามัญได้แก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยกำหนดให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น มีผลทำให้ผู้ถูกตัดสิทธิต่าง ๆ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ เป็นสิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด และยังรวมถึงสิทธิต่าง ๆ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้มีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้ด้วย ซึ่งในขณะนี้ได้แก่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง สำหรับการตัดสิทธิในกรณีอื่น ๆ นั้น เป็นเรื่องที่จะต้องแก้ไขในกฎหมายที่บัญญัติเรื่องนั้นไว้โดยเฉพาะ ซึ่งอยู่นอกขอบเขตของร่างพระราชบัญญัตินี้ ฉะนั้นถ้าในระยะต่อไปเห็นสมควรมีการตัดสิทธิในเรื่องอื่น ๆ ที่มีการบัญญัติอยู่ในกฎหมายต่าง ๆ เพิ่มเติม ก็อาจแก้ไขกฎหมายเฉพาะเรื่องเหล่านั้นโดยจำกัดสิทธิของผู้ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมิให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายดังกล่าวได้อีก

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ขอมติที่ประชุมนะครับ จะเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการหรือไม่ครับ ใช้สิทธิลงคะแนนได้เลขครับ เชิญครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ปิดการลงคะแนนครับ มติเห็นด้วย ๑๙๖ ครับ ไม่เห็นด้วย ๒๕ ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการมาธิการนะครับ ขอขอบคุณคณะกรรมการครับ

สผ ๕/๒๕๕๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ศิริรัตน์ ๓๓/๒

ต่อไประเบียบวาระที่ ๕.๒ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วนะครับ

๗๐

สผ ๕/๒๕๕๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ศิริรัตน์ ๓๓/๓

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : กรรมการธิการถ้าพร้อมเชิญกลงได้เลขนะครับ

นายถวิล ไพรสณฑ์ (ประธานคณะกรรมการ) :

กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ถวิล ไพรสณฑ์ จังหวัด

กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะประธานคณะกรรมการ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณานั้น คณะกรรมการ

ได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใดทั้งสิ้น จึงเรียนมา

เพื่อโปรดพิจารณาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : เชิญท่านเลขาธิการฯ ครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข ค่าปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑

มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มาตรา ๖

มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ไม่มีการแก้ไข

๗๑

สผ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตិบัญญัติ)

ศิริวารณ ๓๔/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : จบการพิจารณานะครับ ต่อไปเป็นการพิจารณาทั้งร่างฯ เป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งครับ มีท่านใดจะขอแก้ไขถ้อยคำหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไข)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ไม่มี ถือว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ นะครับ ผมขอมติในวาระที่ ๓ เลยครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ผมขอมติในวาระที่ ๓ ว่า จะเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ครับ เชิญใช้สิทธิลงคะแนนได้เลยครับ เชิญครับ

(สมาชิกทำการเสียบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ปิดการลงคะแนนครับ มตินะครับ เห็นด้วย ๒๑๑ คน ไม่เห็นด้วย ไม่มีนะครับ มีท่านใดจะใช้สิทธิเพิ่มไหมครับ ไม่มีนะครับ ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

คณะกรรมการธิการได้ตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาครั้ง เพื่อให้สภาได้พิจารณา
เชิญท่านเลขาธิการฯ ครั้น

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ข้อสังเกตของ
คณะกรรมการวิสามัญ

๑. การเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
และผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ยังไม่ครอบคลุมและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ
เช่น กรณีที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ถูกราชกรผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่ง หรือกรณีที่วุฒิสภา
มีมติตามมาตรา ๓๐๗ ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา ๓๐๓ ออกจากตำแหน่ง
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบุคคลทั้ง ๒ กรณีอาจใช้สิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครได้ เนื่องจากในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ไม่มีบทบัญญัติให้ต้องเป็นบุคคลต้องห้าม
หรือในกรณีบุคคลหูหนวกและเป็นใบ้ก็ยังคงเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ มิได้แก้ไขให้สอดคล้องกับ
รัฐธรรมนูญซึ่งเปิดกว้าง ไม่มีบทบัญญัติให้เป็นบุคคลต้องห้าม เป็นต้น

๒. สมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครในทุกส่วนให้มีความเหมาะสม
และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไปด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : ท่านสรชาติ มีอะไรเชิญครับ

ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ กระผม สรชาติ สุวรรณพรหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดหนองบัวลำภู พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานที่เคารพ ผมเอง
คงไม่ขัดข้องกับข้อสังเกตของกรรมาธิการในฐานะกรรมาธิการท่านหนึ่งครับ
แต่อยากจะเพิ่มเติมข้อสังเกตเข้าไปอีกในฐานะซึ่งกรุงเทพมหานครนั้น

๗๓

สผ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ศิริวรรณ ๓๕/๓

เป็นการปกครองรูปแบบพิเศษนะครับ ซึ่งทั้งจังหวัดเป็นการปกครองท้องถิ่นทั้งหมดนั้น ในเมื่อกฎหมายเดิมนั้นเราร่างมาก่อนมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดขึ้นอีกหลาย ๆ ส่วนนั้นไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่เกิดขึ้น จึงอยากเห็นรัฐบาลนั้นได้เสนอร่างฯ เข้ามาโดยเร็ว ในการแก้ไขโดยทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีความสอดคล้อง เพราะอย่างน้อยที่สุดในขณะนี้นั้นเรามีกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นซึ่งจะครอบคลุมทั้งกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ กฎหมายว่าด้วยการบริหารบุคคลท้องถิ่นกลาง ซึ่งกรุงเทพมหานครก็คือส่วนหนึ่งของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้น -----

ดังนั้นในส่วนของกรุงเทพมหานครเอง ในส่วนของระเบียบข้าราชการ กรุงเทพมหานครเอง จะไปขัดแย้งกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารบุคคลท้องถิ่นกลางหรือของทั้งมวล ซึ่งกำลังจะออกมาในขณะนี้มันไม่ได้ ดังนั้นกรอบหลักก็คือรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๗ ซึ่งกรุงเทพมหานครออกมาก่อนรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะออกไป มาตราเหล่านี้ที่อ่านโดยรวมนั้น กรุงเทพมหานครยังมีข้อบกพร่อง ไม่สอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญในมาตราเหล่านี้ ซึ่งไปลงท้องถิ่นโดยตรง ดังนั้นจึงอยากเสนอให้รัฐบาลนั้น ได้นำเสนอร่างระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครเข้ามาแก้ไขในส่วนซึ่งจะปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องมาตรา ๗๗ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๖ โดยเร็ว เพื่อจะให้การดำเนินการนั้นของกรุงเทพมหานคร เป็นรูปแบบ เป็นตัวอย่างของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่นต่อไปในอนาคต ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เป็นเรื่องฝากนะครับ ผมขอมติเลยนะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ผมขอมติที่ประชุมจะเห็นด้วยกับข้อสั่งเกตของคณะกรรมการหรือไม่ครับ ใช้สิทธิได้เลยครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ปิดการลงคะแนนครับ มติครับ เห็นด้วย ๒๐๐ เสียง ไม่เห็นด้วย ไม่มีครับ ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับข้อสั่งเกตของคณะกรรมการ ขอขอบคุณคณะกรรมการครับ

๗๕

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

ครุณี ๓๕/๒

ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๔.๓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วนะครับ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เชิญกรรมการแถลงได้เลยครับ

นายถวิล ไพรสมถ์ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ถวิล ไพรสมถ์ จากจังหวัดกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะกรรมการ ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เชิญท่านเลขาธิการฯ ครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ และ มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : จบการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรานะครับ มีท่านใดจะแก้ไขถ้อยคำหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไข)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ไม่มี ถือว่าจบการพิจารณาในวาระที่ ๒ นะครับ ผมขอมติในวาระที่ ๓ เลยนะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ผมขอมติในวาระที่ ๓ ครับ จะเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ครับ เชิญสมาชิกใช้สิทธิได้เลยครับ

๗๗

สพ. ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ครุณี ๓๕/๔

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ปิดการลงคะแนนครับ มติเห็นด้วย ๑๙๘ เสียง ไม่เห็นด้วย ไม่มีนะครับ ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ครับ ขอขอบคุณคณะกรรมการครับ

- ๓๖/๑

๗๘

สผ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สายชล ๓๖/๑

ต่อไประเบียบวาระที่ ๔.๔ ร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาเสร็จแล้ว

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)
 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่สอง) : พร้อมแล้วเชิญกรรมการแถลงได้เลยนะครับ
 นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
 ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการ
 กระทรวงการคลัง ในฐานะประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
 หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ขอเรียนว่า ตามที่
 ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์
 และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ
 และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญ
 ได้พิจารณาแล้ว มีการแก้ไขบางมาตรา กรรมการได้จัดทำรายละเอียด
 และได้แจกให้ท่านสมาชิกไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งขอกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา
 ให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ด้วย ขอขอบคุณยิ่งครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่สอง) : เชิญท่านเลขาธิการฯ ครับ

นายศิริชัย ไชยจิรย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์
 และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข
 คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔
 ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๕ มีการแก้ไข มาตรา ๖ มีการแก้ไข มาตรา ๗
 ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘ มีการแก้ไข มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และ
 มาตรา ๑๑ ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่สอง) : จบการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา มีท่านใดจะแก้ไขถ้อยคำ
 หรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไข)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่สอง) : ไม่มี สือว่าจะมีการพิจารณาในวาระที่ ๒ สมขอมติวาระ ๓ เลยนะ ครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ผมขอมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ เชิญใช้สิทธิได้เลยครับ เชิญครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกคปุมลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ปิดการลงคะแนนครับ มติเนครับ เห็นด้วย ๓๙๗ คน ไม่เห็นด้วย ไม่มี ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบครับ ขอบคุณท่านคณะกรรมการมาธิการครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่สอง) : ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๔.๕ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาเสร็จแล้วครับ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : กรรมการธิการถ้าพร้อมเชิญแถลงได้เลยนะครับ

นายสุทัศน์ เงินหมื่น (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุทัศน์ เงินหมื่น จังหวัดอำนาจเจริญ พรรคประชาธิปัตย์ ประธานคณะกรรมการ ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๒ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. . . . . ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณากำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วันนั้น บัดนี้ได้ดำเนินการเสร็จแล้ว และร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผู้เสนอคำแปรญัตติจำนวน ๑ ท่าน อนึ่ง เนื่องจากได้มีความผิดพลาดในเรื่องการพิมพ์ของเจ้าหน้าที่ กระผมจึงขออนุญาตถือโอกาสนี้ขอแก้ไขคำผิด ดังต่อไปนี้

หน้า ๑๐ บรรทัดที่ ๑๕ จากคำว่า ระดับ ๖ ขึ้นไป เป็น ระดับ ๔ ขึ้นไป และในมาตรา ๒๑ (๑) บรรทัดที่ ๓ ซึ่งพิมพ์คำว่า ยั้งยั้ง ซึ่งเป็นการพิมพ์ผิด ขอแก้ไข มีอำนาจยับยั้ง จึงเรียนเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ไม่มีท่านใดขัดข้องนะครับ เชิญท่านเลขาธิการฯ ครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. . . . . ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ มีการแก้ไข มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๔ มีการแก้ไข

มาตรา ๕ มีการแก้ไข มีกรรมการธิการขอสงวนความเห็น

นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน กระผม นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ กระผมได้สงวนความเห็นไว้ในมาตรา ๕ มาตรา ๖ ซึ่งขอให้คงร่างฯ เดิม ความจริง ๒ มาตรานี้เกี่ยวพันกันประเด็นสำคัญของมาตรา ๕ และมาตรา ๖ เป็นเรื่องที่เดิมร่างฯ ของรัฐบาลที่เสนอต่อสภานี้ในวาระแรกนะครับ ได้กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรม

๘๓

สผ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตិบัญญัติ)

วาสนา ๓๗/๓

มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของศาลยุติธรรม งานส่งเสริมงานตุลาการ งานวิชาการ งานคุมประพฤติ งานบังคับคดีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งในร่างฯ เดิม ผลโดยสรุปก็คือว่า งานของสำนักงานศาลยุติธรรม จะมีงานคุมประพฤติ งานบังคับคดีและงานสถานพินิจที่อยู่กับสำนักงานศาลยุติธรรม ต่อมาทางคณะกรรมการทางเสียงข้างมาก ได้พิจารณาแล้วเห็นว่างานทั้ง ๓ งานนี้ ควรจะอยู่กับกระทรวงยุติธรรมครับ เพราะเห็นว่าเป็นงานทางด้านบริหาร กระทบ ซึ่งเป็นกรรมการเสียงข้างน้อย จึงจะต้องขอทราบเรียนท่านประธานว่า ขออภิปรายทั้ง ๒ มาตรการนี้ติดต่อกัน ไม่ทราบจะได้หรือเปล่าครับ เพราะว่ามันเป็น สาระเกี่ยวเนื่องกันครับ

- ๓๘/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ครับ ขออนุญาตที่ประชุมพิจารณาในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ควบคู่ไปเลยนะครับ

(ไม่มีสมาชิกขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : ไม่มีท่านใดขัดข้องนะครับ ถือว่าที่ประชุมอนุญาตครับ เชิญครับ

นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ (กรรมาธิการ) : กระผมขอกราบเรียนชี้แจงเพื่อความชัดเจน ประเด็นก็คงจะไม่ยุ่งยากก็คือว่าคงจะพิจารณากันแต่เพียงว่างานบังคับคดี งานคุมประพฤติและงานของสถานพินิจ ควรจะอยู่กับสำนักงานศาลยุติธรรมที่แยกออกไปเป็นอิสระ หรือควรจะคงอยู่กับกระทรวงยุติธรรมตามเดิม ซึ่งในข้อนี้กระผมขอสงวนให้คงร่างฯ เดิม คือให้อยู่กับศาลยุติธรรมที่จะแยกออกไป เหตุผลเป็นดังนี้

คืองานของศาลยุติธรรมมิได้จำกัดเฉพาะในเรื่องของการพิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงงานอื่นเพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมได้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็ว เทียบธรรม มีประสิทธิภาพ ดังนั้นที่กล่าวกันว่างานศาลยุติธรรมคือการพิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น จึงค่อนข้างจะคลาดเคลื่อนและไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะฉะนั้นผมขอสรุปว่างานของศาลยุติธรรมจะแยกออกเป็น ๒ ลักษณะใหญ่ ๆ คืองานที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีและก็มีเจ้าหน้าที่ธุรการ เช่น เจ้าหน้าที่รับฟ้องหน้าบัลลังก์ต่าง ๆ ที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือ อีกร่างหนึ่งของศาลยุติธรรมก็คืองานที่เป็นส่วนประกอบให้ศาลยุติธรรมสามารถพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปโดยเที่ยงธรรม ถูกต้อง มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว งานดังกล่าวกระผมขอกราบเรียนอย่างนี้ เช่น งานส่งเสริมงานตุลาการ ซึ่งมีในร่างฯ นี้ งานบังคับคดี งานคุมประพฤติและงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก เหตุผลเป็นดังนี้อีกประการหนึ่งครับ ถ้าท่านประธานได้สังเกตเห็นพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ปี ๒๕๓๔ ในมาตรา ๒๑ เขียนหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมไว้ชัดเจนว่า กระทรวงยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศาลยุติธรรม คำว่า การศาลยุติธรรม ก็คืองานของศาลยุติธรรม เพราะฉะนั้นงานของกระทรวงยุติธรรมจริง ๆ แล้วที่ปฏิบัติอยู่ก็คือเป็นงานของศาลยุติธรรม โดยเหตุผลอันนี้งานของสำนักงาน

ศาลยุติธรรมที่จะเข้ามาแทนที่ในงานธุรการต่าง ๆ จึงควรจะครอบคลุมงานต่าง ๆ ของศาลยุติธรรมดังที่ผมได้กราบเรียน

นอกจากนั้นในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีกระผมขอกราบเรียนว่า ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรมที่เรากร่างฯ มาตั้ง ๔๐ - ๕๐ ปีแล้วนี้ ก็วางหลักการไว้ในมาตรา ๒ ว่า การดำเนินการพิจารณาคดีรวมตลอดถึงการที่จะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาบังคับคดีให้เสร็จเด็ดขาดไปนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของศาลโดยเฉพาะ ตามบทบัญญัติอย่างนี้ชัดเจนอีกเช่นกัน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ดังที่ผมได้กราบเรียนมาแล้วว่า งานบังคับคดีเป็นงานของศาล

อีกประการหนึ่ง ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ และมาตรา ๓๐๒ เขียนไว้ชัดเจนอีกเช่นกันว่าการบังคับคดีนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาล เพราะฉะนั้นงานในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีเมื่อเป็นงานในหน้าที่ของศาลแล้ว เจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับงานช่วงนี้ก็ควรที่จะอยู่ในสังกัดของสำนักงานศาลยุติธรรม

อีกส่วนหนึ่งก็คือว่า กระผมขอกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับงานคุมประพฤติ งานคุมประพฤติก็คืองานที่จะช่วยสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล เป็นงานของศาล เหตุใดครับ งานคุมประพฤติแยกเป็น ๒ ลักษณะครับ

ประการแรกก็คือ การสืบเสาะและพินิจก่อนมีคำพิพากษาของศาลก็คือเมื่อมีการฟ้องคดีขึ้นมา แล้วมีการพิจารณาคดี ฟังได้ว่าจำเลยมีความผิด ศาลนี้ก็จะมอบให้พนักงานคุมประพฤติไปสืบเสาะข้อเท็จจริงแล้วก็เสนอศาลเพื่อประกอบดุลยพินิจในการพิจารณาว่าควรจะลงโทษหนักเบาเพียงใด แล้วควรจะรอกการลงโทษหรือไม่ และเมื่อศาลเห็นสมควรจะรอกการลงโทษ อาจจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติ จะเห็นว่ามาตรการต่าง ๆ ใน ๒ วิธีการนั้นเป็นอำนาจของศาลที่จะสั่งการ -----

แล้วก็ตามที่สำคัญที่สุดก็คือจะต้องอาศัยความไว้วางใจของเจ้าหน้าที่ซึ่งถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของศาลในการที่จะดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริงมาเสนอศาลและในการคุมประพฤติ เพราะมิฉะนั้นแล้วถ้าศาลไม่ไว้วางใจเป็นบุคลากรต่างองค์กรขึ้นมาแล้วปัญหาจะเกิดขึ้นทันที ก็คือถ้าเมื่อมีความไม่ไว้วางใจแล้ว การที่จะใช้งานคุมประพฤติก็คงจะไม่ใช้เพราะขาดความไว้วางใจ

อีกประการหนึ่งในต่างประเทศครับ ในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีการแยกศาลเป็นอิสระ เช่นเดียวกับที่เรากำลังดำเนินการอยู่ในวันนี้ะครับ ได้นำพนักงานคุมประพฤติและในการสืบเสาะข้อเท็จจริงก่อนพิพากษาสังกัดอยู่กับศาลยุติธรรมครับ

ในประการสุดท้ายก็คือ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก งานในส่วนนี้กระผมขอกราบเรียนว่าในกฎหมายนี้ค่อนข้างชัดเจนคือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๒๐ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้ท่านอธิบดีศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้รับผิดชอบสถานพินิจและเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจทุกคน เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ชัดเจนอีกเช่นกันครับว่ากฎหมายดังกล่าวได้ผ่านสภานี้และได้ยอมรับสถานะของอธิบดีศาลคดีเด็กว่าเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบต่องานดังกล่าว จึงถือได้ว่างานดังกล่าวนี้เป็นงานของศาลยุติธรรมโดยแท้ กระผมจึงต้องสงวนคำแปรญัตติเพื่อให้งานทั้ง ๓ งานนี้กลับไปสู่ศาลยุติธรรมในสถานที่ที่ถูกต้องครับ

อีกเหตุผลหนึ่งเหตุผลสุดท้ายที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือในร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองที่ผ่านวุฒิสภาและผ่านสภานี้ไปแล้วและคงจะกลับมาพิจารณาว่าจะตั้งคณะกรรมการร่วมกันหรือไม่ ได้กำหนดให้สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำบังคับของศาลปกครองด้วย ซึ่งอันนี้ถ้าไม่ให้ศาลยุติธรรมหรือสำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับศาลปกครอง ก็คงจะตอบปัญหาไม่ได้เหมือนกันว่าทำไมศาลทั้ง ๒ ซึ่งเป็นศาลเหมือนกัน แต่ว่าการบังคับคดีจึงแตกต่างกันในคนละระบบนะครับ กระผมขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมว่างานของศาลดังกล่าวน่าจะต้องอยู่กับทางศาลยุติธรรมที่จะดำเนินการต่อไป ส่วนทางฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติควรเป็นองค์กรที่ให้การสนับสนุนงานของศาลได้ดำเนินการไปโดยเรียบร้อยครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เชิญอาจารย์ปรีชาครับ กรรมการท่านครับ

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม นายปรีชา สุวรรณทัต ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างมากครับ ขอกราบเรียน
เหตุผลว่าเหตุใดกรรมาธิการเสียงข้างมากจึงได้ตัดงานเกี่ยวกับการบังคับคดี
งานคุมประพฤติและงานของสถานพินิจออกไปจากงานของศาลยุติธรรม ด้วยหลักการ
เหตุผลตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่จะมีการแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวง
ยุติธรรม โดยหลักการและเหตุผลดังกล่าวนี้ก็จะ มีศาลยุติธรรมที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง
เฉพาะการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยเฉพาะ อันนี้เป็นงานส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ
เป็นงานที่มีความเป็นอิสระ อีกส่วนหนึ่งได้แก่งานของกระทรวงยุติธรรม กระทรวง
ยุติธรรมที่จะมีขึ้นตามบทบัญญัติใหม่ของรัฐธรรมนูญก็เป็นกระทรวงยุติธรรมในด้าน
งานยุติธรรมเช่นเดียวกัน -----

แต่เป็นงานยุติธรรมในด้านของการบริหารการยุติธรรม การบริหาร
 การยุติธรรมนั้นต่างกับการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ซึ่งเป็นอำนาจของศาล
 โดยเฉพาะ และกรรมาธิการเสียงข้างมากก็เห็นถึงความสำคัญในหลักประกัน
 ดังกล่าว งานบังคับคดี งานคุมประพฤติ งานของสถานพินิจ เป็นงานบริหารงาน
 ยุติธรรมที่มีบทบาทที่สำคัญหลังจากที่ศาลได้พิจารณาพิพากษาอรรถคดีเสร็จแล้ว
 เป็นงานภายหลังการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เป็นงานส่งเสริมที่จะให้การ
 พิจารณาพิพากษาของศาลดำเนินการต่อไปด้วยความเรียบร้อย แต่งานอะไร
 ก็แล้วแต่ที่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยเฉพาะ
 เช่น งานส่งเสริมงานตุลาการ ท่านประธานจะเห็นได้ว่า อันนี้ก็เป็นการ
 ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษา งานส่งเสริมตัวผู้พิพากษา งานด้าน
 วิชาการ กรรมาธิการเห็นด้วย งานนี้ควรอยู่กับศาลยุติธรรมตามร่าง ฯ
 ที่กรรมาธิการไม่ได้ตัดออกไปแต่ประการใดเลย แต่งานอะไรก็แล้วแต่
 เป็นงานด้านการบริหารการยุติธรรมที่ผมกราบเรียนแล้ว จะเป็นงานที่อยู่ใน
 กระทรวงยุติธรรม คงไม่ใช่มีงานอย่างนี้เพียงเท่านั้นครับ อาจจะมีงาน
 อยู่อื่นตามมา แต่เป็นงานสายการบริหารการยุติธรรมอย่างนั้น งานนั้น
 ควรจะอยู่กับกระทรวงยุติธรรมครับ ด้วยเหตุผลสำคัญตามที่กราบเรียนมานี้ครับ
 กรรมาธิการจึงได้ตัดงานนั้นออกไป ได้แก่ งานบังคับคดี งานคุมประพฤติ
 และงานสถานพินิจครับ ด้วยเหตุผลที่จะได้มีการแยกศาลยุติธรรมออกจาก
 กระทรวงยุติธรรมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่สอง) : เชิญครับ

นายวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผม นายวิชา มหาคุณ กรรมาธิการ ได้ขอสงวนความเห็น
 ในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ในฐานะกรรมาธิการเสียงข้างน้อยครับ
 ทั้งนี้โดยขอให้ทั้ง ๒ มาตรานี้เป็นไปตามร่างฯ เดิมของรัฐบาล กระผม
 ขอกราบเรียนเหตุผลนะครับ นอกเหนือจากที่ท่านกรรมาธิการอรุณนิติ
 ได้ให้ความเห็นไปแล้ว กระผมขอกราบเรียนว่าสำนักงานศาลยุติธรรม
 มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของศาลยุติธรรม ซึ่งรวมทั้งงาน
 ส่งเสริมงานตุลาการ งานวิชาการ งานคุมประพฤติ งานบังคับคดี
 และงานของสถานพินิจด้วย ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

ในการบังคับความยุติธรรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ให้ประชาชนได้รับความรวดเร็ว และเป็นไปตามคำพิพากษาของศาลทั้งชั้นทั้งปวง ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าทางศาลยุติธรรมจะสงวนไว้ซึ่งอำนาจอย่างที่มีเสียง ต่ำหนิ กระผมมีความเห็นว่างานต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นงาน ในกิจการของศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นมาตั้งแต่ตั้งเดิมทั้งสิ้น ถ้าเราย้อนหลังไป ประวัติศาสตร์ในการจัดตั้งกระทรวงยุติธรรมเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๕ นั้น ซึ่งเราคงไม่ลืมว่าพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรง ปฏิรูประบบการศาลยุติธรรม ท่านเล็งเห็นว่าศาลยุติธรรมนั้นได้กระจัดกระจาย อยู่ตามที่ต่าง ๆ จึงได้มารวมอยู่ในที่แห่งเดียวกัน และท่านบอกว่าเป็นที่รวม ของกระทรวงศาล เหตุที่ว่าเป็นที่รวมแห่งกระทรวงศาลก็คือว่า เพื่อให้ คดีความต่าง ๆ ที่แยกย้ายออกไปอยู่ตามกระทรวง และตุลาการ ในกระทรวงศาลทั้งปวง กระทรวงอื่น ๆ ยังมารวมยังศาลสถิตยุติธรรม ใช้บังคับคดีทั้งปวงเป็นแห่งเดียวกัน และเราจะเห็นได้ว่าเมื่อมีการจัดตั้ง กระทรวงยุติธรรมขึ้นนั้น ไม่มีหน่วยงานในระดับกรมอื่นเลยนอกจาก สำนักงานปลัดกระทรวง ซึ่งจะมึงงานบังคับคดีแพ่ง งานบังคับคดีล้มละลาย และมึงงานวิชาการ ซึ่งเราเรียกว่า กองคดี อยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวง จริงอยู่ในระยะเริ่มต้นอาจจะมีกรมอัยการ มีกรมร่างกฎหมายอยู่ด้วย รวมทั้ง กรมราชทัณฑ์ แต่ว่าในช่วงระยะเวลาอันสั้นก็ได้โอนไปอยู่หน่วยงานอื่นทั้งสิ้น คงเหลือแต่สำนักงานปลัดกระทรวง และต่อมากองต่าง ๆ ที่อยู่ในสำนักงาน ปลัดกระทรวง ซึ่งรับใช้หรือดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษา ของศาลนั่นเอง ก็ได้พัฒนาตนเองขึ้นเป็นกรมในสมัย ๆ หนึ่ง สัญญา ชุรรณศักดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ได้มีเหตุผลว่าให้งานต่าง ๆ เหล่านี้แยกออกจาก งานของศาลยุติธรรม แต่มีเหตุผลว่าเพื่อให้การบังคับการเป็นไปโดยมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้ข้าราชการที่สังกัดหน่วยงาน เหล่านี้ได้เติบโตขึ้น -----

อันนี้ก็จะ เป็นเหตุผลที่สำคัญ แม้ว่า จะตั้งขึ้นเป็นกรมหรือเป็นหน่วยงานที่แยกออก จากสำนักงานปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นหน่วยงานเดิมที่รับใช้ศาลมา แต่ก็ยังเป็น หน่วยงานที่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานบังคับคดีนั้นกระผม ขอกราบเรียนว่าเป็นเรื่องงานเดียวกับศาลอย่างไม่อาจจะแยกออกจากกันได้ เพราะพระธรรมนูญศาลยุติธรรมได้เขียนไว้ว่า การพิพากษาอรรถคดีของศาลนั้น รวมถึงงานบังคับคดีด้วย และกระผมขอกราบเรียนว่าแม้แต่เจ้าพนักงานในการ บังคับคดี กฎหมายก็บอกว่าเป็นเจ้าพนักงานศาลในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง เพราะฉะนั้นในการบังคับคดีเราจะเห็นได้ว่าของต่างประเทศนั้น เวลาส่งมาให้ประเทศไทยบังคับคดี เขาจะส่งมาให้ศาลบังคับคดีครับ มิได้ให้ หน่วยงานบริหารเป็นผู้บังคับคดี ถ้าหากว่าแยกออกจากกันแล้วก็หมายความว่า เขาต้องส่งมาให้กรมบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการบังคับคดี แต่ว่าตามทางปฏิบัติ ซึ่งทั่วโลกจะเหมือนกันหมด ก็คือว่าให้งานบังคับคดีนี้เป็นเรื่องของศาลโดยเฉพาะ แล้วเราจะเห็นได้ว่าเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีปฏิบัติตามคำสั่ง หรือคำพิพากษา ของศาลนั้นต้องปฏิบัติตามอย่างรวดเร็วให้ความสะดวกกับประชาชน ถ้าหากว่า รังรออยู่รอให้มีการสู้คดีกัน โดยเราถือว่าแยกออกไปจากฝ่ายบริหารแล้ว ท่านประธานคงจะทราบดีว่าการบังคับคดีไม่อาจที่จะรวดเร็วได้ เพราะว่า มีชั้นออกหมายชั่วคราวที่จะต้องปฏิบัติก่อนมีคำพิพากษาด้วย และหลังจากที่ศาล พิพากษาแล้วด้วย และในการยึดทรัพย์เองก็จะมี การยึดเยื่อในการต่อสู้กัน ระหว่างคู่ความ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเจ้าพนักงานบังคับคดีไป เป็นอีกฝ่ายหนึ่ง คือไปเป็นฝ่ายบริหารไม่ใช่ของศาลแล้ว ท่านคงจะมองเห็นว่าการบังคับคดีมันจะ ใกล้เคียงขนาดไหนครับ นอกจากนี้ในเรื่องของงานสถานพินิจนั้น เราจะเห็นได้ เลยว่าในกฎหมายวิธีพิจารณาความของสถานพินิจ เรียกว่าพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้บังคับบัญชาของ ข้าราชการสถานพินิจทั้งปวง และเราถือว่างานในการบังคับคดีให้เป็นไปตาม คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เริ่มต้นตั้งแต่การรายงานข้อเท็จจริง รายงาน การสืบเสาะนั้น ข้าราชการสถานพินิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานคุมประพฤติ หรือนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยาจะต้องดำเนินการตามคำสั่งของศาล ด้วยความรวดเร็ว ไม่ใช่แยกออกไปเป็นฝ่ายบริหารหรือเป็นหน่วยงานต่างหาก เพราะว่างานเยาวชนนั้นรอไม่ได้ครับ เยาวชนที่จะต้องได้รับความทุกข์ทรมาน

หรือในการแก้ไขคดีครอบครัว ซึ่งมีปัญหาอยู่จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว และศาลสามารถที่จะแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตลอดเวลา ในการดำเนินการของศาลทุกวันนี้ที่ดำเนินการไปได้ด้วยความรวดเร็ว ศาลสามารถจะเข้าไปตรวจสอบดูว่าเด็กและเยาวชน หรือครอบครัวนั้นมีปัญหาอะไรหรือไม่ และจะแก้ไขปัญหานั้นได้ทันที ก็เพราะว่าเป็นหน่วยงานที่อยู่ในศาลยุติธรรม ถ้าหากว่าแยกออกอยู่คนละหน่วยงานแล้ว กระทบก็ขอเรียนว่าคงจะเป็นงานที่ยุ่งยาก และก็ไม่เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างแน่นอน ฉะนั้นในคณะกรรมการสิทธิการเลี้ยงช้างมากที่เห็นว่าหน่วยงานเหล่านี้ต้องตัดออกไปอยู่กับฝ่ายบริหารคือกระทรวงยุติธรรมนั้น กระทบจึงขอสงวนความเห็นว่าเป็นไปตามร่างฯ เดิมของรัฐบาลครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เชิญท่านกรรมการ เชิญครับ

นายสุรศักดิ์ กิตติพงษ์พัฒนา (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
 ท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติที่เคารพทุกท่าน
 กระผม นายสุรศักดิ์ กิตติพงษ์พัฒนา กรรมาธิการเสียงข้างน้อย ซึ่งได้ขอสงวน
 ความเห็นในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ เช่นเดียวกัน ผมอยากจะขอกราบเรียนว่า
 ก่อนที่จะเข้าไปถึงเนื้อหาของมาตรา ๕ และมาตรา ๖ อยากจะขอเสนอให้มี
 การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการที่มีกฎหมายฉบับนี้ เพื่อที่จะเป็นรากฐานในการ
 ที่จะพิจารณามาตราต่อ ๆ ไป เพราะในขั้นของกรรมาธิการนั้นได้มีความเข้าใจผิด
 เกี่ยวกับการมาของกฎหมายฉบับนี้ โดยกรรมาธิการมีความเห็นว่าเรื่องของ
 ศาลยุติธรรมนั้นควรจะมีความเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น ซึ่งท่านกรรมาธิการ
 ปรีชา สุวรรณทัต ก็ได้พูดถึงเมื่อสักครู่นี้ กระผมขอกราบเรียนว่า โดยที่จริงแล้ว
 ในเรื่องของอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมนั้น ไม่ใช่ประเด็น
 ที่เกี่ยวข้องกับการทำกฎหมายฉบับนี้ เพราะอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี
 ของศาลยุติธรรม เป็นหลักการของนานาอารยประเทศที่มีการปกครองในระบอบ
 ประชาธิปไตย สำหรับประเทศไทยนั้นเรามีรัฐธรรมนูญมา ๑๕ ฉบับ อิสระของ
 ศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีมีเขียนอยู่ในทุกฉบับ และในฉบับปัจจุบันนี้ก็เขียน
 อยู่ในมาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๓๑ ในรัฐธรรมนูญฉบับสุดท้ายก่อนฉบับนี้
 คือฉบับที่ ๑๕ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็เขียนไว้ในมาตรา ๑๘๖ และมาตรา ๑๙๐ ยืนยัน
 ถึงอิสระของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดี เพราะฉะนั้นการจัดทำกฎหมาย
 ฉบับนี้จึงเป็นการทำตามมาตรา ๒๓๕ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่ใช่เรื่อง
 เกี่ยวกับการพิจารณาหรือพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม แต่เป็นเจตนารมณ์ของ
 รัฐธรรมนูญที่ต้องการแยกธุรการของศาลยุติธรรมให้ออกมาเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร
 เหตุที่ต้องแยกออกมาเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารก็เพราะว่าในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม
 มาตรา ๑ วรรคสอง ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
 ซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร เป็นผู้ควบคุมดูแลงานธุรการของศาลยุติธรรมทั้งหมด เพราะฉะนั้น
 เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มีองค์กรอิสระเกิดขึ้นมากมาย อำนาจของศาลยุติธรรม
 ได้ถูกตัดทอนออกไปเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญบ้าง คณะกรรมการการเลือกตั้งบ้าง
 และศาลปกครองบ้าง เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญจึงต้องการให้ศาลยุติธรรมเป็น
 องค์กรอิสระอย่างแท้จริง ไม่ต้องการให้ทางฝ่ายบริหารเข้าไปดูแลธุรการของ
 ศาลยุติธรรมอีกแล้ว กระผมขอกราบเรียนว่าในการร่างกฎหมายฉบับนี้จึงต้อง
 ทำความเข้าใจให้ตรงกันว่าเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕

ซึ่งผมขออนุญาตต่อสภาแห่งนี้ขออ่านเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า มาตรา ๒๗๕
วรรคหนึ่ง แห่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติว่า ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการ
ของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็น
ผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา ท่านประธานที่เคารพ นี่เป็นการยืนยัน
ชัดเจนตามที่ผมได้กราบเรียนแล้วว่า เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมาตรานี้ต้องการ
เขียนให้เห็นชัดเจนเลยว่า อำนาจของรัฐมนตรีในปัจจุบันที่ดูแลควบคุมธุรการ
อยู่นั้น เมื่อมีการแยกศาลนี้ออกไปแล้ว ให้เปลี่ยนเป็นอำนาจของท่านประธาน
ศาลฎีกา -----

ส่วนอำนาจอิสระของศาลยุติธรรมนั้นเป็นเรื่องที่มีการรับรองกันมานานแล้ว
 ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ ไม่ใช่ประเด็นที่จะมาพูดกันในกฎหมายฉบับนี้ ผมจึง
 ขอกราบเรียนต่อที่ประชุมไว้ ณ ที่นี้ในประเด็นข้อนี้ เพราะฉะนั้นประเด็นต่อไป
 ที่เราจะมาดูกันต่อก็คือว่า เจตนารมณ์ของมาตรา ๒๗๕ นี้ในการที่ให้แยกธุรการ
 ศาลออกไปเป็นอิสระนั้น ธุรการของศาลยุติธรรมควรมีอะไรบ้าง ก็มาเข้าสู่
 เรื่องของมาตรา ๕ และมาตรา ๖ นี้ ผมขอกราบเรียนว่าในชั้นกรรมาธิการนั้น
 หน่วยงานธุรการของศาลที่ไม่มีการโต้เถียงกัน ไม่มีปัญหาขัดแย้งกัน ก็คือหน่วยงาน
 ธุรการที่ทำงานอยู่ในศาลยุติธรรมนั้นโดยตรง อันได้แก่งานรับฟ้อง งานออกหมาย
 งานหน้าบัลลังก์ งานเก็บสำนวน งานสารบบคำพิพากษาเป็นต้น งานส่วนนี้ไม่มี
 การโต้เถียง ถือว่าเป็นงานของศาลยุติธรรมอย่างชัดเจน คงมีหน่วยงานอยู่ ๓ งาน
 เท่านั้น คืองานที่ได้มีการพูดกันไปแล้วเมื่อสักครู่นี้โดยกรรมาธิการหลายท่าน
 คืองานคุมประพฤติ งานบังคับคดี และงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 งาน ๓ งานนี้เป็นงานที่ทำงานอยู่ในศาลและก็อยู่ในความควบคุมดูแลของ
 ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมด้วย จึงมีปัญหว่าหน่วยงาน ๓ งานนี้
 ควรที่จะสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม หรือควรที่จะสังกัดอยู่ในศาลยุติธรรม
 การที่เราจะดูว่าหน่วยงานใดควรสังกัดอยู่ในองค์กรใดนั้นสมควรอย่างยิ่ง
 ที่จะต้องพิจารณาจากความเป็นมาของหน่วยงานนั้น ๆ รวมตลอดถึงบรรดาอำนาจ
 หน้าที่ของหน่วยงานนั้น ผมขอกราบเรียนว่าในหน่วยงานแรกคือหน่วยงานของ
 กรมคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ที่มาของหน่วยงานนี้มีที่มาจาก
 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ถึงมาตรา ๕๘ ในประมวลกฎหมายอาญา
 มาตรา ๕๖ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์เอาไว้ว่า ผมขออนุญาตสรุป ในกรณีศาลพิพากษา
 รอกการลงโทษจำเลย ศาลอาจใช้ดุลยพินิจให้คุมความประพฤติไว้ด้วยก็ได้
 โดยให้เจ้าพนักงานเป็นผู้ดูแล ประมวลกฎหมายอาญาประกาศใช้วันที่ ๑ มกราคม
 ๒๕๐๐ แสดงว่าเจตนารมณ์ในเรื่องของการใช้งานคุมประพฤตินี้มีมาตั้งแต่ก่อน
 พ.ศ. ๒๕๐๐ จึงได้มาบัญญัติไว้ในมาตรานี้ด้วยเจตนารมณ์อันชัดเจนตาม
 มาตรา ๕๖ แต่ปรากฏว่าในทางปฏิบัตินั้นเราไม่มีเจ้าพนักงานส่วนนี้โดยตรง
 ศาลยุติธรรมจึงได้ใช้เจ้าพนักงานของศาล อาจจะเป็นจำศาลบ้าง หรือ
 เจ้าพนักงานธุรการอื่นบ้างไปทำงานในส่วนองงานคุมประพฤติ แต่ไม่ได้ผล
 เท่าที่ควร และศาลไม่สามารถที่จะใช้ได้กับคดีทุกคดี เพราะเจ้าหน้าที่
 เหล่านั้นก็มีงานเฉพาะของเขาอยู่แล้ว ดังนั้นประมาณปี ๒๕๐๙ จึงได้มี

บรรดานักวิชาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวง
ยุติธรรม ได้พยายามอย่างยิ่งในการที่จะนำเจตนารมณ์ของมาตรา ๕๖ เรื่อง
การคุมประพฤตินี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติ จึงมีการสัมมนาครั้งเรื่อยมา
ในการสัมมนาทุกครั้งนั้นมีมติเห็นชอบเป็นอย่างเดียวกันว่าต้องนำงานคุมประพฤติ
มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติให้ได้ คือต้องมีเจ้าพนักงานขึ้นมาเป็นเฉพาะ
เรียกว่า เจ้าพนักงานคุมประพฤติ แต่มีปัญหาที่ถกเถียงกันอยู่เพียงประการใหญ่
สำคัญอันเดียวก็คือว่า หน่วยงานนี้ถ้ามีขึ้นแล้วควรสังกัดอยู่ในกระทรวงมหาดไทย
หรือสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม การสัมมนาได้มีต่อเนื่องมาจนถึงปี ๒๕๑๙
ได้มีการสัมมนาครั้งใหญ่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในครั้งนั้นได้มีผู้เกี่ยวข้อง
ทุกฝ่ายเข้าร่วมสัมมนาแม้แต่ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศอังกฤษ มีผู้แทนจากกรมอัยการ
กรมประชาสงเคราะห์ สภาวิจัย มีผู้แทนจากมหาวิทยาลัย อาจารย์จากมหาวิทยาลัย
ต่าง ๆ มีผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรม จากศาล และจากกรมราชทัณฑ์ทุกแห่ง
เข้ามาสัมมนากัน แล้วในที่สุดที่ประชุมสัมมนาได้มีมติว่าจะต้องนำงานนี้มาใช้ให้แน่นอน
ให้ได้ -----

และกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบนั้น เป็นหน่วยงานของกระทรวงยุติธรรม
 มติอันนี้ในปี ๒๕๑๙ ได้ถูกผลักดันไปสู่คณะรัฐมนตรี ในที่สุดวันที่ ๒๔ สิงหาคม
 ๒๕๑๙ คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติสืบเนื่องจากการสัมมนาครั้งนี้ให้มีการจัดงาน
 คุมประพจน์ผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ขึ้นสนองเจตนารมณ์ของมาตรา ๕๖
 ประมวลกฎหมายอาญานี้ โดยมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รับงาน
 คุมประพจน์นี้ไปดำเนินการ ผมขอกราบเรียนต่อสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ว่า
 เหตุที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมโดยไม่มอบหมายให้กระทรวง
 มหาดไทยรับไปดำเนินการ ก็เพราะว่ากระทรวงยุติธรรมเป็นกระทรวงที่ดูแล
 งานศาล งานกุมประพจน์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับศาลโดยตรง จึงต้องสังกัดอยู่
 ในกระทรวงยุติธรรม งานกุมประพจน์มีหน้าที่ในการทำอะไรบ้างครับ งาน
 คุมประพจน์ผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่มีหน้าที่ทั้งขึ้นก่อนศาลพิพากษาและหลังจาก
 ศาลพิพากษาแล้ว ขึ้นก่อนศาลพิพากษานั้น พนักงานกุมประพจน์มีหน้าที่ที่จะต้อง
 ออกไปสืบเสาะอาชีพ ประวัติ อายุ รวมทั้งพฤติการณ์แห่งการทำความผิด
 ของผู้กระทำผิด เพื่อนำมาทำรายงานเสนอต่อศาลก่อนที่ศาลจะพิพากษา
 เพื่อให้ศาลใช้ประกอบดุลยพินิจในการพิพากษาให้ถูกต้องตามลักษณะของจำเลย
 แต่ละคน นี่คืองานขึ้นก่อนที่ศาลจะพิพากษา ส่วนงานกุมประพจน์หลังศาล
 พิพากษานั้นก็เป็นไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗
 ประกอบกัน กล่าวคือถ้าศาลเห็นว่าการที่รอการลงโทษจำเลยซึ่งได้
 กระทำความผิดนั้นสมควรที่จะคุมความประพจน์ด้วย คือให้พนักงานกุมประพจน์
 คอยดูแล เพื่อให้บุคคลคนนี้ได้มีโอกาสกลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดีโดยมีพี่เลี้ยง
 คือพนักงานกุมประพจน์คอยช่วยดูแล ศาลก็จะกำหนดเงื่อนไขข้อ ๑ ข้อ ๒
 ข้อ ๓ เช่นให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานกุมประพจน์ทุกที่เดือนต่อครั้ง ถ้าเป็น
 กรณียาเสพติดก็อาจจะกำหนดด้วยว่าห้ามเกี่ยวข้องกับยาเสพติด พนักงาน
 คุมประพจน์ก็มีหน้าที่ที่จะต้องดูแลให้บุคคลเหล่านี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด
 ถ้าหากว่าผู้ถูกคุมความประพจน์เหล่านี้ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดหรือ
 ปฏิบัติไม่ถูกต้อง พนักงานกุมประพจน์เหล่านี้จะต้องรายงานต่อศาลเพื่อให้ศาล
 พิจารณาว่าจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือไม่ เพราะฉะนั้นงานกุมประพจน์จึงมี
 งานขึ้นก่อนทั้งก่อนศาลพิพากษาและหลังศาลพิพากษาแล้ว เรื่องของงาน
 คุมประพจน์ผมมีข้อที่จะต้องกราบเรียนต่อสภาแห่งนี้อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือว่า
 เมื่อเรามีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมารองรับงานกุมประพจน์ในปี ๒๕๒๒ ต่อมา

โดยจัดตั้ง เป็นกองขึ้นในสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการในตอนนั้นแล้ว ได้พัฒนา
มาเป็นลำดับโดยขยายงานจากกรุงเทพมหานครออกไปสู่ต่างจังหวัด จนกระทั่ง
บัดนี้เกือบจะทั่วประเทศแล้ว เมื่องานใหญ่โตขึ้นไม่สามารถเป็นกองต่อไปได้
ก็พัฒนามาเป็นกรมในปัจจุบันนี้ โดยเพิ่งจะเป็นกรมคุมประพฤติในปี พ.ศ. ๒๕๓๕
ที่ผ่านมานี้เอง ในระหว่างที่เรามีการขยายงานราชการประจำไปด้วยนี้ เราได้มีการ
การจัดให้มีอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครคุมประพฤติเหล่านี้คือบรรดาผู้นำชุมชน
ในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ซึ่งเราไปสรรหาเอามาจาก
บุคคลที่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง มีชื่อเสียงดี มีหน้าที่การงานที่เชื่อถือได้ ไม่จำเป็นต้อง
ต้องเป็นคนรวยหรือมีฐานะ แต่ต้องมีความมั่นคงในฐานะ บุคคลเหล่านี้ทำหน้าที่
ช่วยพนักงานคุมประพฤติในการสืบเสาะบ้างบางส่วนเท่านั้น แต่สอดคล้องนั้นช่วยได้
ในการช่วยดูแลผู้ถูกคุมความประพฤติมิให้กลับไปกระทำความผิดอีก บุคคลเหล่านี้
จึงทำหน้าที่ที่ใกล้เคียงการ เช่นเดียวกับพนักงานคุมประพฤติ เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้น
ถ้าหากว่าบุคคลเหล่านี้ยังสังกัดอยู่ในศาลยุติธรรม ความเป็นกลางของบุคคลเหล่านี้
ก็ย่อมสามารถที่จะยืนยันได้ แต่ถ้าหากว่าได้แยกออกไปอยู่กระทรวงยุติธรรมแล้ว
พนักงานคุมประพฤติเหล่านี้ไปสังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรมซึ่งไม่ได้ขึ้นต่อ
ศาลยุติธรรมอีกแล้ว ก็เป็นที่สงสัยเหมือนกันและก็เป็นที่น่าเกรงว่าความเป็นกลาง
ของบุคคลเหล่านี้อาจจะถูกทำให้เคลือบแคลงไปได้ในลักษณะของการทำงาน
ที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมต่อไปในฐานะของ
ฝ่ายบริหาร -----

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใกล้ฤดูของการเลือกตั้ง ผมขออนุญาตกราบเรียนเพิ่มเติมนิดเดียวเกี่ยวกับกรมบังคับคดี งานบังคับคดีก็เช่นเดียวกัน ผมจะขอกราบเรียนเฉพาะในส่วนที่ทำนกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยยังไม่ได้พูดถึง งานบังคับคดีมีขั้นตอนการทำงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีก่อนศาลพิพากษา และหลังศาลพิพากษาเช่นเดียวกัน งานบังคับคดีก่อนศาลพิพากษาเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องมีการส่งหมาย ซึ่งบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งชัดเจนในมาตรา ๗๓ จนถึงมาตรา ๘๑ นอกจากนี้ในระหว่างการพิจารณาคดี ถ้าหากว่าคู่ความเห็นว่าตนเองมีความจำเป็นที่จะต้องให้ศาลใช้วิธีการชั่วคราวก่อนพิพากษาเพื่อจะคุ้มครองตัวเองไม่ให้เสียหายมาก เมื่อศาลพิพากษาแล้วงานบังคับคดีก็ต้องเข้ามารับผิดชอบในส่วนนี้ด้วย ก็คือว่าศาลอาจจะมีการสั่งให้ยึดทรัพย์ อาศัยทรัพย์ของผู้ที่ถูกฟ้องไว้ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษา เมื่อศาลพิพากษาแล้ว งานบังคับคดีหลังศาลพิพากษาที่สำคัญก็คือการไปยึดทรัพย์เพื่อนำมาบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล แต่ไม่ได้มีเพียงเท่านั้น งานบังคับคดียังรวมตลอดไปถึงการที่ร้องขอตัดทรัพย์ คือร้องว่าทรัพย์ที่ไปยึดนั้นไม่ใช่ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา มีการมาขอรับชำระหนี้ริบสิทธิชำระหนี้จำนอง มีการขอเฉลี่ยทรัพย์ เพราะฉะนั้นงานบังคับคดีมิได้เสร็จสิ้นไปทันทีหลังจากศาลพิพากษา เป็นงานที่จะต้องกลับมาสู่ศาลอีก จึงเป็นงานที่ไม่่ว่าจะก่อนหรือหลังศาลพิพากษา เป็นงานที่เกาะเกี่ยวเป็นเนื้อเดียวกับศาลมาตลอด งานที่ศาลที่เรามีปัญหาถกเถียงกัน ในกรรมวิธีการและมีปัญหามาสู่สภา ในขณะที่ก็คืองานสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน งานนี้ก็เช่นเดียวกัน มีลักษณะทั้งก่อนศาลพิพากษาและหลังศาลพิพากษา เป็นลักษณะของงานที่ใช้กับเด็กและเยาวชน คล้ายกับงานของคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ที่ผมกราบเรียนไปแล้ว ซึ่งกรรมวิธีการวิชา มหาคุณ ได้พูดถึงรายละเอียดไปแล้วพอสมควร ผมจึงขอกราบเรียนแต่เพียงว่า งานนี้ก็มีส่วนก่อนและหลังศาลพิพากษาเช่นเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพ ผมขอขอบคุณที่ได้ให้โอกาสกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยได้มาพูดอุทธรณ์ต่อสภาแห่งนี้ ซึ่งผมไม่สามารถที่จะรับความเห็นของกรรมวิธีการเสียงข้างมากได้ ก็เพราะว่ากรรมวิธีการเสียงข้างมากนั้นเข้าใจข้อเท็จจริงของมาตรานี้ผิดพลาดดังที่ท่านกรรมวิธีการปรีชา สุวรรณทัต ขอร้องที่เอ่ยนามท่าน เพราะมีปรากฏอยู่ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการ และท่านเองก็ได้ยืนยันไป

เมื่อสักครู่นี้แล้วว่า งานของศาลยุติธรรมนั้นควรจะเป็นงานพิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น ซึ่งกระผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า เรื่องนั้นไม่ใช่ประเด็นของการทำกฎหมายมาตรานี้ อันที่ ๒ ที่ผมขอยืนยันได้ว่ากรรมวิธีการเสียงข้างมากเข้าใจผิดในข้อเท็จจริงก็คือว่างานบังคับคดีก็ดี งานคุมประพฤติก็ดี งานพินิจคดีเด็กและเยาวชนก็ดี เป็นงานหลังศาลพิพากษาแล้วทั้งนั้น ซึ่งความจริงไม่ใช่ ผมกราบเรียนไปเมื่อสักครู่นี้แล้วว่า งานทั้ง ๓ งานนี้มีงานทั้งขั้นตอนก่อนศาลพิพากษาและหลังศาลพิพากษา เพราะฉะนั้นถ้าข้อเท็จจริงส่วนนี้ยังเข้าใจผิดจะวินิจฉัยปัญหาที่ถูกต้องได้อย่างไร ผมขออนุญาตอ้างหลักฐานต่อท่านประธานว่า ในการประชุมกรรมวิธีการของคณะนี้ในครั้งที่ ๕ มีอยู่ในหน้า ๓ เกี่ยวกับมาตรา ๖ ผมขออนุญาตนึกเดี๋ยวครับ ประมาณ ๔ - ๕ บรรทัด อ่านให้สภาแห่งนี้ได้ฟังนะ ครับ -----

มาตรา ๖ สำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของศาลยุติธรรม งานส่งเสริมงานตุลาการ งานวิชาการ งานคุมประพฤติ งานบังคับคดี งานพินิจ และคุ้มครองเยาวชนและครอบครัว และงานอื่นใด ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ศาลยุติธรรม รวมทั้งเสริมสร้างให้การพิจารณาพิพากษาคดี และการบังคับคดีเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ประเด็นการอภิปราย กรรมการหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งที่ประชุมสรุปประเด็นต่าง ๆ ได้ ดังนี้

นายปรีชา สุวรรณทัต และกรรมการหลายท่านคือเสียงข้างมาก เห็นควรให้ตัดความว่า งานคุมประพฤติ งานบังคับคดี งานพินิจและคุ้มครองเยาวชนและครอบครัว และงานอื่นใด ออก เพราะสำนักงานศาลยุติธรรมควรมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของศาลยุติธรรม งานส่งเสริมงานตุลาการ งานวิชาการ งานอื่นใด ในการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ศาลยุติธรรม ส่วนงานคุมประพฤติ งานบังคับคดี งานพินิจและคุ้มครองเยาวชนและครอบครัว ซึ่งเป็นงานหลังจากการพิพากษาคดีของศาลแล้ว ไม่ควรเป็นหน้าที่ของศาลที่จะดูแลเรื่องดังกล่าว ศาลควรจะต้องมีหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีเท่านั้น นี่เป็นการยืนยันเลยครับว่า เข้าใจข้อเท็จจริงผิด ดังที่ผมกราบเรียนแล้วว่า งานคุมประพฤติ งานบังคับคดี และงานพินิจเด็กและเยาวชน มีงานทั้งก่อนศาลพิพากษาและหลังศาลพิพากษา ตรงนี้เป็นจุดที่ผมไม่อาจรับได้ในความเห็นของกรรมการเสียงข้างมาก จึงต้องอุทธรณ์มายังสภาแห่งนี้ อีกครั้งหนึ่งว่า ในร่างฯ เดิมนี้ซึ่งได้ผ่านการรับหลักการของคณะรัฐมนตรีมาแล้วถึง ๒ ครั้ง และได้ผ่านความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีการ่างกฎหมาย คณะ ๕ ผ่านการรับหลักการของสภาอันตรงเกียรติแห่งนี้ไปแล้วเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ที่ผ่านมา กระผมจึงต้องยืนยันว่าหลักการเดิมนั้นชอบแล้ว ถูกต้องแล้ว ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่สอง) : เชิญท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา แก้วภราดัย (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิทยา แก้วภราดัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช ในฐานะกรรมการเสียงข้างมาก ท่านประธานครับ มาตรา ๕ และมาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

ฉบับนี้ ถือว่าเป็นมาตราหลักและเป็นมาตราหัวใจสำคัญของตัวร่างพระราชบัญญัติทั้งหมด หากมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขมาตรา ๕ มาตรา ๖ กระบวนการมาตราต่าง ๆ ที่จะตามมาจะต้องรับและสอดคล้องกับมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ทั้งหมด ร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ออกตามความของรัฐธรรมนุญในมาตรา ๒๗๕ ซึ่งได้บัญญัติเขียนไว้ว่า ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา รัฐธรรมนุญมาตรานี้ได้สะท้อนปรัชญาของระบบประชาธิปไตย ซึ่งเรายึดถือกันมานาน แต่ในกระบวนการของศาลยุติธรรมยังได้ทำหน้าที่บกพร่องตามปรัชญาของระบบประชาธิปไตย ปรัชญาของระบบประชาธิปไตยเราใช้งานนิติบัญญัติโดยสภาแห่งนี้ เราใช้งานในการบริหารโดยรัฐบาล และเราใช้งานตุลาการโดยงานศาล ที่ผ่านมามีทั้งหมดงานตุลาการส่วนหนึ่งซึ่งเป็นงานธุรการได้ถูกฝากไว้กับฝ่ายบริหารมาโดยตลอด ฝากไว้กับกระทรวงยุติธรรม เพราะฉะนั้นงานของศาลยุติธรรมที่ผ่านมามีทั้งหมดติดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม แม้ว่าที่ผ่านมามีทั้งหมดปรัชญาของการบริหารกิจการเกี่ยวกับงานตุลาการทั้งหมด เราถือหลักว่าศาลเป็นอิสระไม่มีใครแทรกแซงก้าวท้าวได้ แล้วก็ปรัชญานี้ได้สะท้อนมาในรูปแบบการปกครองของเรามาโดยตลอด แต่สิ่งหนึ่งที่คณะกรรมาธิการรัฐธรรมนุญได้เห็นก็คือการที่หน่วยงานธุรการของศาลทั้งหมดยังติดอยู่ในฝ่ายบริหาร เพราะฉะนั้นเขาอยากเห็นฝ่ายตุลาการที่แยกออกมาเป็นอิสระอย่างแท้จริง แยกศาลออกมาเป็นอิสระแท้จริง เหตุผลก็ ๒ ประการ ประการที่ ๑ ไม่อยากเห็นฝ่ายบริหารเข้าไปก้าวท้าวในงานของศาล เหตุผลประการที่ ๒ ไม่อยากให้เห็นศาลเข้าไปก้าวท้าวในงานของฝ่ายบริหาร นี่คือนโยบายที่มาจากร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อเรารู้ว่าที่มาตามกฎหมายรัฐธรรมนุญฉบับดังกล่าว ปัญหาขณะนี้ก็ต้องมาพิจารณาว่า เมื่อต้องการที่จะสร้างหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรมเดิมที่ฝากไว้กับกระทรวงยุติธรรมออกมาเป็นอิสระ หน่วยงานธุรการนั้นมีอะไรบ้าง หลักสำคัญก็คือหน่วยงานธุรการใดที่ต้องไปกับศาลยุติธรรมนั้นจะต้องเป็นหน่วยงานธุรการที่สนับสนุนงานศาล หากดึงหน่วยงานดังกล่าวออกมาเสียแล้วศาลไม่อาจสร้างคำพิพากษาได้ นั่นจึงถือว่าเป็นหน่วยงานที่จำเป็นและก็ต้องติดไปกับศาล เมื่อเราได้พิจารณามาตรา ๕ มาตรา ๖ ร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้ เดิมได้กำหนดให้หน่วยงานธุรการตีความออกไปกว้างไกล ตีความไปถึงชั้น

สำนักงานคุมประพฤติเป็นหน่วยงานธุรการที่สนับสนุนคำพิพากษา ที่ความถึงสำนักงาน
บังคับคดี หมายถึงงานสนับสนุนศาลที่ส่งผลถึงคำพิพากษา -----

ตีความถึงสำนักงานพินิจและคุ้มครองเยาวชนและครอบครัวไปถึงงานส่งขึ้นศาล ซึ่งกระบวนการการร่างฯ ดังกล่าวผมคิดว่าไม่สอดคล้องกับปรัชญาของระบบประชาธิปไตย เรากำลังสร้างศาลที่ศักดิ์สิทธิ์ สร้างศาลที่จะไม่มีกระบวนการใดเข้าไปแทรกแซงและก้าวท่าย ถ้ามองศาลในความรู้สึกของประชาชนโดยทั่วไป หมายถึงตราซึ่ง ตราซึ่งที่ทำหน้าที่ซึ่ง ๒ ข้างด้วยความเที่ยงธรรม ปัญหาใครคือคนฟ้องข้อเท็จจริงไปให้ตราซึ่งฟ้อง มีกระบวนการมากกว่าศาล ศาลไม่อาจนั่งแล้วก็ตัดสินได้ถ้าไม่มีข้อเท็จจริงเข้ามาสู่ศาล ศาลตัดสินแล้วไม่สามารถที่จะบังคับได้ ถ้าไม่มีกระบวนการของฝ่ายบริหารเข้าไปช่วยบังคับ เพราะฉะนั้นกระบวนการยุติธรรมเรา ถ้าพูดถึงกระบวนการยุติธรรมของสากลของทุกประเทศหรือตามปรัชญาของระบบประชาธิปไตย กระบวนการยุติธรรมไม่ใช่ศาลครับ ศาลคือคนกลางที่ตัดสินชี้ผิดและชี้ถูก กระบวนการยุติธรรมคือกระบวนการที่รวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งหมดแล้วนำไปสู่ศาล กระบวนการยุติธรรมคือกระบวนการทั้งหมดเมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้วนำไปปฏิบัติให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นจริงที่ผ่านมางานต่าง ๆ อยู่ในระบบการที่สับสน หลายส่วนของงานในกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีหน้าที่ในการรวบรวมข้อเท็จจริงพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อนำส่งให้สู่ศาลนี้ กระจัดกระจายอยู่ในหลายหน่วยงานหลายกระทรวง หลายทบวง กรม เราเห็นสำนักงานอัยการสูงสุดไปอยู่ในกระทรวงมหาดไทยวันหนึ่ง แล้วก็มาอยู่ในสำนักนายกรัฐมนตรีวันหนึ่ง เราเห็นงานสอบสวนไปติดอยู่กระทรวงมหาดไทย แล้วก็อยู่ในงานของกรมตำรวจ เราเห็นหลาย ๆ งานที่กระจัดกระจาย อยู่ในสภาพเช่นนี้ นอกจากนั้นกระบวนการยุติธรรมที่เกิดขึ้นหลังคำพิพากษา ก็กระจัดกระจายกันอยู่ ศาลพิพากษาคดีแล้ว ถ้ามองว่าใครจะนำไปบังคับให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เป็นอำนาจของฝ่ายบริหารที่ต้องสนองคำพิพากษาของศาลไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง ศาลพิพากษาในทางคดีแพ่ง กรมบังคับคดีต้องไปบังคับให้เกิดผลตามคำพิพากษา ไปบิดเบี้ยวไม่ได้ คำพิพากษาเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด กรมบังคับคดีติดอยู่ในกระทรวงยุติธรรม ศาลพิพากษาคดีอาญา หน่วยงานไหนรับรองไปปฏิบัติ กรมราชทัณฑ์ครับ ถ้ามองว่ากรมราชทัณฑ์อยู่ตรงไหน วันนี้กรมราชทัณฑ์อยู่ที่กระทรวงมหาดไทย เพราะฉะนั้นกระบวนการยุติธรรมทั้งที่ก่อนเกิดคำพิพากษาและหลังเกิดคำพิพากษาทั้งหมดยังกระจัดกระจาย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ พยายามสะท้อนภาพของการสร้างศาลที่เป็นอิสระและก็ปลอดจากการแทรกแซงทั้งหมด การตั้งงานธุรการที่สนับสนุนกิจกรรมของศาล

เพื่อนำไปสู่คำพิพากษาให้มาขึ้นกับสำนักงานศาลยุติธรรม นั่นคือหัวใจและ
เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ ท่านประธานที่เคารพครับ กระบวนการ
ที่ผ่านมาในระบบศาลยุติธรรมไทย หลายครั้งเราเป็นกระบวนการที่คนในสังคม
รู้สึกว่าเป็นกระบวนการที่ฉลาด เชื่องช้า แล้วก็ไม่ได้ส่งผลปฏิบัติในการแก้ปัญหา
สังคมได้อย่างทันที่ที่เรา มีหลายครั้งที่พิจารณากฎหมายหรือข้อขัดข้องใน
กระบวนการศาล แล้วเรารู้ข้อเท็จจริงกันทั้งประเทศทั้งสภาว่าผู้พิพากษา
หายาก ประชากร ๖๕ ล้านคน เรามีคนที่เป็นผู้พิพากษา ๒,๐๐๐ กว่าคนครับ
ซึ่งผมไม่แน่ใจว่าถึง ๒,๐๐๐ คนดีหรือไม่ -----

เราสอบผู้พิพากษาบางครั้งผู้สมัครเข้าสอบ ๑,๐๐๐ กว่าคน สอบได้แค่ ๖ คน
 ช่วงหลังสมาชิกในสภาเราก็พยายามที่จะสนองงานศาลอย่างเต็มที่ ไม่เคย
 ที่จะคิดตัดทอนงบประมาณด้านกระบวนการศาล สนับสนุนให้ศาลเพิ่มบุคลากร
 สร้างบุคคลที่สร้างความยุติธรรมเป็นศาลมากขึ้น ๆ แต่เรายังติดขัดเรื่อง
 จำนวนผู้พิพากษา แต่ภายใต้โครงสร้างของกระทรวงยุติธรรมที่เป็นอยู่ขณะนี้
 ซึ่งขัดและฝืนกับปรัชญาของระบบประชาธิปไตย ปรากฏว่าเราได้สูญเสียบุคลากร
 ที่ดีเด่นที่เป็นศาลไปจำนวนมาก เข้าไปอยู่รองรับหน่วยงานธุรการโดยไม่จำเป็น
 ผมคิดว่าคนที่ควรจะตอบตัวเลขนี้ได้ก็คือท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมหรือท่านรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงยุติธรรม ว่าวันนี้เราต้องสูญเสียผู้พิพากษากี่คนที่ไม่ได้นั่ง
 พิจารณาคดี ไปบริหารงานบุคคล ไปมีตำแหน่งเป็นอธิบดี ไปมีตำแหน่งอยู่ใน
 ปลัดสำนักฯ ขณะที่ศาลหายากครับ แต่เราสูญเสียบุคลากรไปเกือบ ๑๐๐ คน
 ไปทำหน้าที่อื่นซึ่งไม่ใช่ตุลาการ วิกฤตของความเป็นตุลาการไม่ใช่วิกฤต
 ของการใช้อำนาจในเชิงบริหาร วิกฤตของความเป็นตุลาการเกิดขึ้นจาก
 วิกฤตของการชี้ผิดและชี้ถูกแค่นี้ครับ นี่ก็คือตุลาการของใคร เพราะฉะนั้น
 กระบวนการการร่างกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งคณะกรรมการเล็งข้างมากพยายาม
 ที่จะสร้างกระบวนการศาลที่เป็นอิสระและเป็นหลักประกันของสังคม เราได้
 พยายามกรองงานทั้งหมดให้เหลือหน่วยงานที่สนับสนุนงานศาลไม่กระเทือน
 ต่อคำพิพากษา งานใดที่ไปสร้างภาระให้กับศาลจนไม่แน่ใจว่าในระยะยาว
 จะเกิดปัญหาขึ้นอีกหรือไม่ เราพยายามตัดออกครับ แล้วไปไว้ในกระทรวง
 ยุติธรรม ซึ่งผมคิดว่ากระบวนการในการปฏิบัติตามปรัชญาของระบบประชาธิปไตย
 ไม่ได้หยุดเท่านั้นครับ หน่วยงานที่สนับสนุนกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ข้อเท็จจริงของศาล
 ทั้งหมดจะต้องเข้ามาอยู่ในกระทรวงยุติธรรม หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบังคับ
 ตามคำพิพากษาของศาลทั้งหมดต้องเข้ามาอยู่ในกระทรวงยุติธรรม วันนี้กระทรวง
 ยุติธรรมเราเหลือสำนักงานคุมประพฤติ เราเหลือสำนักงานบังคับคดี เราเหลือ
 สำนักงานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน วันข้างหน้าเราต้องมีกรมราชทัณฑ์
 อยู่ที่นี่ครับ วันข้างหน้ากระบวนการสอบสวนต้องมีกระทรวงยุติธรรมนี้เข้าไป
 ค้ำประกันความยุติธรรมในกระบวนการสอบสวน แล้วเราจะมีศาลเป็นผู้ชี้ขาด
 และชี้ซึ่งนำหน้าในกระบวนการทั้งหมดที่ป้อนเข้าสู่ศาล การตัดมาตรา ๕
 มาตรา ๖ กระผมขอยืนยันกับสภาครับว่า กรรมการเล็งข้างมากทั้งหมด
 ไม่ได้ตัดกระบวนการสนับสนุนคำพิพากษาของศาลเลย ศาลสามารถดำรง

ความยุติธรรมได้อย่างเที่ยงแท้และดีขึ้นไปกว่าเดิมแน่นอนครับ ภายใต้เงื่อนไข
สนับสนุนที่คณะกรรมการไม่ได้ตัดออกเลยครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายโสภณ เพชรสว่าง รองประธาน
สภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านถาวรครับ

นายถาวร เสนเนียม (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายถาวร เสนเนียม พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดสงขลา ท่านประธานครับ
ต้องขอขอบคุณสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติมาตรา ๒๗๑ และมาตรา ๒๗๕
ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราจึงมีวันนี้ เราจึงมีพระราชบัญญัติฉบับนี้ เราจึงมี
คณะกรรมการชุดนี้ ท่านประธานครับ ผมคิดว่าในมาตรา ๒๗๑ ที่เขียน
เอาไว้ว่า ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง นั่นคือข้อความที่ ๑
ในมาตรา ๒๗๕ เขียนว่า ศาลยุติธรรมมีหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม
ที่เป็นอิสระโดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรง
ต่อประธานศาลฎีกา ข้อความตรงนี้มีเพื่อนสมาชิกกรรมาธิการได้อภิปรายว่า
คณะกรรมการเสี่ยงข้างมากสงสัยจะเข้าใจผิดในข้อเท็จจริง ท่านประธานครับ
ด้วยความเคารพต่อความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเสี่ยงข้างน้อย ผมอยากจะนำ
ที่ประชุมแห่งนี้ย้อนกลับไปเมื่อประมาณ ๔ เดือนที่แล้ว วันนั้น ร่าง พ.ร.บ.
ฉบับนี้ เข้าวาระ ๑ ผมจำได้ว่าสมาชิกผู้อาวุโสท่านหนึ่ง ท่านถอดตำแหน่ง
รองนายกรัฐมนตรีออกและลุกขึ้นมาอภิปราย บอกว่าถ้าหากว่าร่างฯ ของรัฐบาล
ที่เสนอกฎหมายฉบับนี้เข้ามาสู่สภาแห่งนี้ผ่านไปตามร่างฯ ของรัฐบาลแล้ว
กระทรวงยุติธรรมจะเหลือเฉพาะสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีเท่านั้น -----

ความเห็นข้อนี้ ความเห็นประเด็นนี้เป็นเหตุเป็นผลให้คณะกรรมการวิชาการชุดนี้ ต้องกลับไปคิด และคณะกรรมการได้รับคำสั่งวงคำแปรญัตติไว้ด้วย ท่านประธานครับ นี่ก็ออกมา และก็ผมนั่งร่างกฎหมายพิจารณากฎหมายมาหลายฉบับอยู่ในสภามา ๒ สมัย ไม่มีคณะกรรมการชุดใดเวลาจะแสดงความคิดเห็นในประเด็นใดที่เป็นประเด็น อันสำคัญถึงขั้นจะต้องลงมติกัน ท่านประธานครับ มาตรา ๕ มาตรา ๖ คณะกรรมการวิชาการชุดนี้ได้มีการลงมติ เสียงข้างมาก ๑๖ ท่าน เสียงข้างน้อย ๓ ท่าน งดออกเสียง ๒ ท่าน นี่คือบรรยากาศในห้องประชุม แต่อย่างไรก็ตามการแสดงความคิดเห็นต่างฝ่ายต่างนำเสนอเหตุและผลซึ่งกันและกัน ด้วยความเคารพ ซึ่งกันและกัน นี่ก็เป็นที่มาของมาตรา ๕ มาตรา ๖ ที่นี้ท่านประธานครับ มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญที่เขียนเอาไว้ว่า หน่วยงานธุรการของศาลที่เป็นอิสระนั้น พวกที่เป็นคณะกรรมการเสียงข้างมากเข้าใจผิดในข้อเท็จจริงหรือไม่ คำว่า อิสระ เขาไม่ได้เขียนเอาไว้ว่ามีหน่วยงานอะไรบ้างที่แยกไปเป็นอิสระกับศาล มีหน่วยงานใดบ้าง มีหน่วยงานอันใดบ้าง จึงมีการคิดกันว่าหน่วยงานธุรการที่จะแยกไปเป็นอิสระอยู่กับศาลนั้นมีแค่นี้ะ อีกส่วนหนึ่งคืองานบังคับคดี งานคุมประพฤติ งานพินิจอยู่กับฝ่ายบริหาร เพราะพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นงานของฝ่ายบริหาร ท่านประธานครับ นับเป็นความเกือกูลที่น่ารัก นับเป็นความเกือกูลที่จะต้องเอาเป็น เยี่ยงอย่าง กระทรวงยุติธรรมมีข้าราชการอยู่ ๒ ประเภท ประเภทแรกขึ้นกับ คณะกรรมการตุลาการ ที่เรียกว่าท่านผู้พิพากษา มีอยู่ ๒,๐๐๐ กว่าท่าน อีกประเภทหนึ่ง มีหมื่นกว่าท่านขึ้นกับข้าราชการพลเรือนสังกัด ก.พ. ต่างฝ่ายต่างเกือกูลซึ่งกันและกัน ท่านวิทยากรก็บรรยายว่านั่นเป็นความกลมกลืน นั่นเป็นความเกือกูล นั่นเป็นความที่ ฝ่ายบริหารกับฝ่ายตุลาการอยู่กันได้ ผิดหรือถูกไม่ทราบ แต่เป็นมาแล้วนับเป็นร้อย ๆ ปี ท่านประธานครับ ณ วันนี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้บอกไว้ว่า หน่วยงานธุรการใดที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุน ให้ศาลพิพากษาพิจารณาคดีให้เกิดความเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ ไปได้เลย อีกหน่วยงานหนึ่งให้อยู่กับฝ่ายบริหารเพื่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้จากอำนาจของพี่น้องประชาชนเอาไว้กับฝ่ายบริหารเสีย จึงมีการลงมติกันวันนั้น ท่านประธานครับ งานบังคับคดี งานคุมประพฤติและงานสถานพินิจ มีความจำเป็นอย่างไรที่จะต้องอยู่กับฝ่ายบริหาร ผมจะขอสรุปสั้น ๆ ให้ท่านประธาน แลเห็นว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้นในส่วนกลางมี ๔ กอง ประกอบด้วยกองอำนวยการ กองคุมประพฤติ กองแพทย์และกองแรกรับ ผมไม่แน่ใจ เหมือนกันว่างานเหล่านี้ถ้าตัดออกจากศาลยุติธรรมแล้วจะ เป็นเหตุเป็นผลให้

ศาลยุติธรรมไม่สามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้ นอกจากนั้นในภูมิภาคมีอยู่ทั้งหมด ๑๐ แห่ง คือที่นนทบุรี สมุทรปราการ ระยอง ว่างไปเรื่อยจนถึงสงขลา ที่นี้มาดูว่า
 หน่วยงานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้นทำอะไร งานก่อนศาลพิพากษา
 ทำหน้าที่สืบเสาะและพินิจเพื่อทราบดูประวัติการกระทำ ความผิด ความประพฤติ
 การศึกษา สุขภาพและฐานะครอบครัวของเด็กและเยาวชน เพื่อประกอบดุลยพินิจ
 ในศาลในการกำหนดโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน นี้มีหน้าที่อย่าง ที่ ๑
 งานหลังศาลพิพากษา งานสอดส่องคุมประพฤติ งานช่วยเหลือแก้ไขบำบัดฟื้นฟูสภาพ
 ร่างกายและจิตใจ รวมทั้งงานฝึกอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนที่กระทำ ความผิด
 งานส่วนที่ ๓ ท่านประธานครับ งานศึกษาค้นคว้าสาเหตุของการกระทำ ความผิด
 ของเด็ก งานที่ ๔ งานเกี่ยวกับคดีครอบครัว เรื่องการหาข้อมูลของคู่ความโดยการ
 สืบเสาะสภาพและฐานะของคู่ความที่เป็นความกั้นในเรื่องของเกี่ยวกับคดีครอบครัว
 เหล่านี้ละครับ ท่านลองพิจารณาดูครับท่านประธาน ถ้าหากว่าเอางานเหล่านี้
 ซึ่งคณะกรรมการเสียงข้างมากแลเห็นว่า เป็นงานของฝ่ายบริหารออกมาแล้ว
 จะ เป็นเหตุเป็นผลให้ศาลไม่สามารถทำคำพิพากษาหรือพิจารณาคดีอย่างมีประสิทธิภาพ
 หรือไม่ -----

ผมยังแลเห็นว่าไม่น่าจะเป็นเหตุ ไม่น่าจะเป็นผลให้ศาลไม่สามารถสร้างคำพิพากษา หรือพิจารณาคดีได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ท่านประธานครับ ผมจะนำไปสู่ กรมคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติทำหน้าที่อะไร ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการ คำวินิจฉัยแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำความผิด พัฒนาระบบและรูปแบบ และวิธีการคุมประพฤติ คำเนิการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ ปฏิบัติราชการ อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ขณะนี้กรมคุมประพฤติแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๑๔ กอง ประกอบด้วยสำนักงานเลขานุการกรม กองกิจการชุมชน กองวิชาการ และแผนงาน สำนักงานคุมประพฤติ กรุงเทพมหานคร นอกจากนั้นก็มี ๙ สำนักงาน คุมประพฤติ ท่านประธานครับ สิ่งที่สำคัญที่สุดขณะนี้ หน่วยงานนี้ได้สร้างอาสาสมัคร คุมประพฤติ ซึ่งให้เข้ามาช่วยเหลือฝ่ายบริหารในการสืบเสาะพินิจและในการ คุมประพฤติของพี่น้องประชาชนที่ไม่ได้ถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ มีประมาณ ๕,๐๐๐ กว่าคน ถามว่า ๕,๐๐๐ กว่าคน จะอยู่กับฝ่ายบริหารหรือจะอยู่กับศาลดี ผมคิดว่าทุกท่านคงจะตอบได้ ที่นี้เนื่องงานมีอะไรบ้าง งานก่อนพิพากษาคับ งานสืบเสาะประวัติ ความประพฤติ การศึกษา สภาพความคิดและข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับการกระทำผิดเพื่อประกอบดุลพินิจในการลงโทษ งานก่อนศาลพิพากษา ถ้าศาลสั่งให้ เจ้าพนักงานคุมประพฤติซึ่งสังกัดฝ่ายบริหาร และถ้าสั่งแล้วไม่ไป คนขังคำสั่งศาล ท่านประธานก็เป็นนักกฎหมาย ท่านประธานลองคิดดูครับ ไม่มีใคร กล้าขัด เพราะฉะนั้นจะต้องไปทำตามคำสั่ง นอกจากนั้นงานหลังคำพิพากษา ได้แก่สอดส่องดูแลผู้กระทำความผิดให้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลก็เช่นกัน ศาลออก คำสั่งมาเข้าราชการนับตั้งแต่พลเอกจนถึงพลทหาร ปลัดกระทรวงตั้งแต่ ซี ๑๑ จนถึง ซี ๑ ลองใครขึ้นสิครับ ต้องทำตาม ตรงนี้ะครับผมคิดว่าถึงแม้ว่าจะ ไปอยู่ที่อื่นก็สามารถที่จะบริหารงานได้และก็เกื้อกูลศาลได้ ท่านประธานครับ ไปสู่งานอีกงานหนึ่ง ก็คืองานบังคับคดี งานนี้มีความหมายมากครับ งานบังคับคดี ก็คือหลังจากศาลพิพากษาแล้วก็ปฏิบัติตามคำสั่งศาล อาจจะมีเอาหมายบังคับคดี ไปยึดทรัพย์ทำการขายทอดตลาดหรืออะไรก็สุดแล้วแต่ รวบรวมทรัพย์ เพื่อที่จะจ่ายหนี้สินให้กับเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ตรงนี้ผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นเหตุ ให้ศาลไม่สามารถเขียนคำพิพากษาหรือพิจารณาคดีได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพเช่นกัน ท่านประธานครับ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่อยากจะฝากไว้กับท่านประธานก็คือ ขณะนี้หน่วยงานธุรการตามโครงสร้างของกระทรวงยุติธรรมที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ ผู้พิพากษาได้โอนมาเป็นข้าราชการธุรการ ๖๖ ท่าน ประกอบด้วยสำนักงานส่งเสริมฯ

๒๐ ท่าน เลขานุการศาลและเลขานุการภาค ๓๑ ท่าน นอกนั้นก็ว่ากันไปครับ
ประมาณ ๖๖ ท่าน ขณะที่เราขาดผู้พิพากษาที่มีคุณวุฒิ คุณภาพ ได้ผ่านประสบการณ์
มาหนึ่งทำงานธุรการที่สังกัดกระทรวงยุติธรรมเสีย ไม่ได้ไปทำหน้าที่ในการพิจารณา
พิพากษาคดี ถ้าหากท่านเหล่านั้นสามารถพิจารณาพิพากษาคดี สมมุติว่าปีละ
๓๐๐ เรื่อง คุณ ๖๖ เข้าไปครับ สามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้เยอะ ตรงนี้
ผมเสียดายความรู้ความสามารถของท่าน อยากให้ท่านกลับไปทำหน้าที่พิจารณา
พิพากษาคดี ที่นี้ท่านประธานครับ ยังมีอีกเรื่องหนึ่ง กฎหมายล้มละลายซึ่งผ่านสภาไป
และก็มีการบังคับใช้ขณะนี้ มีสำนักงานฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ขณะนี้ทุกหัวระแหง
ต้องการให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้เกิดขึ้นโดยเร็วที่สุด ที่นี้ถ้าหากว่า
กรมบังคับคดีไปอยู่กับศาลกับอยู่ฝ่ายบริหาร ถ้าหากกรมบังคับคดีทำงานล่าช้า
ไม่มีประสิทธิภาพ มีการตั้งกระทู้ถามกันในสภาผู้แทนราษฎร มีการยื่นญัตติกันว่า
กรมเหล่านี้ทำงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ใครจะมาตอบ ผมคิดว่าผมไม่อยากจะให้
ประธานศาลฎีกาเข้ามาทำหน้าที่ตอบคำถามท่านสมาชิก ผมอยากให้รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรมแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อน้องประชาชน ว่าท่านได้ทำงาน
อย่างมีประสิทธิภาพ ท่านพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นจากบรรดาสมาชิกเพื่อนำไป
ปรับปรุงแก้ไข -----

เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ ตามที่ผมได้กราบเรียนทั้งหมดทั้งปวงที่ผ่านมา
ประการแรกพวกเราไม่ได้หลงในข้อเท็จจริง เรารู้ว่าธุรการที่จะเป็นอิสระที่จะแยก
ไปอยู่กับศาลนั้นประกอบด้วยหน่วยงานใด และมีเนื้องานอะไรบ้าง ส่วนที่ผมพูดถึงคือ
๓ หน่วยงานที่คณะกรรมการธิการเสียงข้างมากจากการลงมติแล้วว่าควรจะอยู่
กระทรวงยุติธรรมให้เหมือนเดิมนั้น ผมยังคงยืนยันความคิดเห็นเหมือนเดิม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เนื่องจากท่านสมาชิกได้อภิปรายมาตรา ๕ มาตรา ๖ แต่มาตรา ๖
ท่านเลขาธิการ ยังไม่ได้อ่าน ขอเชิญอ่านสักนิดหนึ่ง และก็ฟังข้างล่าง

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๖ มีการแก้ไข
กรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวีระกร

นายวีระกร คำประกอบ (นครสวรรค์) : ท่านประธานที่เคารพ
ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม วีระกร คำประกอบ จังหวัดนครสวรรค์ ในมาตรา ๕
และมาตรา ๖ ในร่างพระราชบัญญัติที่เรากำลังพิจารณากันอยู่นี้ก็เป็นผลพวงอันเนื่องมาจาก
การเขียนรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของ สสร. ในมาตรา ๒๗๕ ซึ่งถ้าจะมองไปแล้ว
ก็เหมือนกับพระราชบัญญัติที่เราพิจารณาเสร็จกันไปเมื่อก่อนหน้านี้ก็คือว่า ความจริง
ถ้า สสร. ไม่เขียนเรื่องนี้ขึ้นมา เรื่องนี้ก็ไม่มีปัญหาอะไร แล้วก็ไม่ว่าเขียน
แล้วมันจะได้อะไรขึ้นมาก็ไม่ทราบ สำนักงานศาลยุติธรรมซึ่งจะเกิดขึ้นตาม
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้าจะมองไปแล้วงานธุรการทั้งหมดมันก็คืองานของ
กระทรวงยุติธรรมเดิมนั่นเอง และเมื่อมาบังคับที่จะต้องให้กระทรวงยุติธรรม
แตกแยกกันออกไปว่าต้องมีสำนักงานศาลยุติธรรมขึ้นมา กับกระทรวงยุติธรรมขึ้นมา
มันก็เลยเป็นเหตุที่ผมเชื่อว่าทุกท่านที่นั่งกันอยู่ข้างบนบัลลังก์ด้านขวามือ
ท่านกรรมาธิการทุกท่านไม่อยากจะเห็น ผมว่าอึดอัดใจทุกคน แล้วผมเองซึ่งนั่งอยู่
ตรงนี้ ผมก็มีความรู้สึกว่าจะสร้างปัญหาอีกแล้ว พออ่านถึงปื๊บ โอ้อโฮ สร้างปัญหา
อีกแล้ว ซึ่งเป็นการสร้างหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนกัน ก็คือสำนักงานธุรการของ
สำนักงานศาลยุติธรรมก็คือกระทรวงยุติธรรมเดิมนั่นแหละ แล้วไม่รู้จะไปแยก
กันทำไม ผมเห็นใจทั้ง ๒ ฝ่ายที่ผมได้ฟังมาแล้ว ในส่วนของท่านผู้พิพากษา
ส่วนที่ท่านเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ผมเห็นใจและผมก็มีความเห็นคล้อยตาม

อยู่มากทีเดียวว่า งานตัดสินค้าคือความเมื่อเสร็จสิ้นไปแล้วมันไม่ใช่เสร็จแค่นั้น มันเหมือนกับการที่เราผลิตของในโรงงาน ผมเป็นวิศวกรโรงงาน ขออนุญาตพูด เปรียบเทียบนิดหนึ่ง เมื่อผลิตเสร็จแล้วมันต้องมีการควบคุมคุณภาพต่อไป มันจะต้องรู้ว่าลูกค้าเขาชอบหรือไม่ชอบสินค้าที่เราผลิตขึ้นมา มันจะต้องมีการ เขาเรียก ฟีดแบค (Feed back) กลับเข้ามาให้รับทราบว่ามันเป็นอย่างไร ๑ แล้วจะแก้ไขปรับปรุงกันอย่างไร ถ้าหากเราไม่ต้องการการปรับปรุง หน่วยงานนี้ โอ.เค. แยกเป็นเอกเทศ ฝ่ายโน้นอยู่ตรงโน้น ฝ่ายนี้อยู่ตรงนี้ ตัดสินค้าคือความเสร็จหมดเรื่อง จะไปคุมความประพฤติ คุมแล้วความประพฤติมันจะดีขึ้นหรือมันจะเลวลง ไม่ต้องไปสนใจ อันนั้นก็ เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่มันไม่ใช่อย่างนั้น นี่มันเป็นเรื่องของมนุษย์ พฤติกรรมของมนุษย์ทั้งหมด พฤติกรรมของมนุษย์มันต้องมีการปรับปรุง ต้องมีการแก้ไข ศาลต้องเป็นส่วนหนึ่ง หลังจากคำพิพากษาเสร็จแล้วศาลจะต้อง มาดูแลควบคุมความประพฤติของเขา ว่าความประพฤติมันดีขึ้นหรือมันเลวลง ถ้าดีขึ้นมันก็ควรจะเป็นอย่างหนึ่ง แต่ถ้าเลวลง เอ๊ะ เราพิพากษาผิดหรือเปล่า มันจะต้องมีฟีดแบคกลับมา ท่านประธาน ทั้งหมดนี้ผมว่ามันเป็นการสร้างปัญหา ให้เกิดขึ้น คือผมเข้าใจทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้ง ๒ ฝ่ายก็มีความคิดเห็นที่ถูกต้อง ผมว่า มันก็ถูกต้องทั้ง ๒ ฝ่าย คนนั่งข้างล่างนี้ก็ไม่รู้จะเข้าข้างไหน เพราะว่าถ้าจะว่า กันไปจริง ๆ เป็นไปไม่ได้หรอกที่จะให้ศาลเขาพิพากษาเสร็จแล้วมันจบแค่นั้น ผมว่ามันไม่ถูกต้องอยู่ดีแหละ เปรียบเหมือนกับการผลิต ผลิตแล้วไม่มี คิว.ซี. (QC) ไม่มีการควบคุมคุณภาพ ไม่มีการอินสเปกชัน (Inspection) ว่ามันผิดหรือถูก ผมว่ามันก็ไม่ถูกต้องอยู่ดี ไม่รู้ว่าใครเป็นคนร่างมาตรานี้ขึ้นมาในรัฐธรรมนูญ ผมพูดถึงรัฐธรรมนูญ ไม่รู้เขาร่างขึ้นมาได้อย่างไร แต่ถ้าท่านอ่านแล้วท่านจะมี ความรู้สึกเหมือนผมว่าทั้ง ๒ ฝ่ายที่เขาพูดเขาถูกกันทั้งคู่เลย และเขาก็คงอึดอัดใจทั้งคู่ ที่เขาจะต้องมานั่งแสดงความคิดเห็น ซึ่งก็ไม่รู้ว่าทำไมจะต้องมานั่งเถียงกันทำไม ก็ไม่รู้ ทั้ง ๆ ที่ถ้าไม่มี สสร. เขามาร่างมาตรา ๒๗๕ ก็ไม่ต้องมาวุ่นวายอย่างนี้ ศาลเขาก็กลมกลืนกันคืออยู่แล้ว วันนี้ทั้งฝ่ายหนึ่งท่านก็บอกว่าไม่อยากจะให้ศาลจะต้องมา ซึ่งไม่ค่อยมีอยู่แล้ว มีอยู่แค่ไม่ถึง ๒,๐๐๐ คน ต้องมาทำงานธุรการถึง ๖๖ คน ความจริงถ้าประเด็นนี้ไม่ใช่ประเด็นมากนัก เมื่อมีสำนักงานศาลยุติธรรมขึ้นมา ฝ่ายธุรการเขาก็เลิกที่จะเอาผู้พิพากษาไปเป็นก็ได้ เขาก็รับผู้ที่จบงานบริหารก็ได้ อันนี้ไม่ใช่ประเด็น ผมว่าเป็นสิ่งที่ท่านจะต้องหาเหตุผลมาสนับสนุน อันนี้ผมเข้าใจ

แต่ว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วในศาลทั้งศาลก็ไม่ได้แปลว่าทั้งหมดที่ทำงานอยู่ในขณะนี้
 ทั้งศาลจะต้องเป็นผู้พิพากษาหรือไม่ใช่ วันนี้เขาก็มีจำศาลเขาก็ไม่ได้เป็นผู้พิพากษา
 เขาก็มีเจ้าหน้าที่ของศาลซึ่งเขาก็มีอยู่ไม่ได้เป็นผู้พิพากษา วันนี้ถ้าเรามีสำนักงาน
 ศาลยุติธรรมเกิดขึ้น สำนักงานเขาก็มีหน้าที่ที่จะรับสมัครเจ้าหน้าที่ รับสมัคร
 ข้าราชการหรือโอนจากหน่วยงานอื่นก็ได้ ซึ่งไม่จำเป็นที่เขาจะต้องเอาผู้พิพากษา
 ไปนั่งตรงนั้น เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ตัดไปไม่เกี่ยว ถ้าวันนี้ถูกบังคับว่าจำเป็นที่
 จะต้องออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ และจะต้องแยกกันให้ชัดเจนระหว่างศาลยุติธรรม
 กับกระทรวงยุติธรรมแล้ว ผมว่าเรามานั่งดูปรัชญาของการที่เราจะพิพากษาคณ
 พินักษามนุษย์กันดีกว่าว่าเราพิพากษาเพื่ออะไร ถ้าเราพิพากษาหวังไปว่ามันจบ
 แค่นั้นแล้วก็มีฝ่ายธุรการจับเขาไปเข้าคุกบ้าง จับเขาไปคุมประพฤติบ้าง
 จับเขาไปบังคับคดีบ้าง ผมว่ามันต่างกันนะครับ เมื่อสักครู่นี้ท่านกรรมาธิการ
 บางท่านบอกว่าพิพากษาจบแล้วมันควรจะจบแค่นั้น ฝ่ายบริหารเขาก็เอาไป
 บังคับคดี เอาไปคุมประพฤติ เอาไปอะไรต่าง ๆ เปรียบเสมือนกับในปัจจุบันนี้
 คุณก็ไม่ได้เป็นหน่วยงานของกระทรวงยุติธรรม คุณไม่ได้อยู่ในหน่วยงานของ
 ศาลยุติธรรม ถูกครับ เพราะว่าเมื่อตัดสินเด็ดขาดไปแล้วว่าอันนี้ประหารชีวิต
 อันนี้ตัดสินจำคุก ๒๐ ปี ๓๐ ปี อันนี้มันเป็นสิ่งที่แน่นอนไปแล้วก็คือฝ่ายจัดการ
 ก็ไปจัดการไป ศาลไม่ต้องรับรู้รับทราบ อันนี้ผมเห็นด้วย แต่ถ้าหากว่ามันเป็น
 เรื่องของเด็กเยาวชน เป็นเรื่องของการคุมประพฤติ เป็นเรื่องของการ
 บังคับคดี ซึ่งจะต้องมีส่วนที่ผู้พิพากษาควรจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกันต่อเนื่องกัน
 ผมคิดว่ามันเป็นกระบวนการต่อเนื่องมาจากคำพิพากษา ผมเห็นด้วยในส่วนนี้ว่า
 ถ้าจะมองเฉพาะปรัชญาการตัดสินคดีความแล้ว การที่จะต้องไปคุมประพฤติ
 เขาต่อหลังจากเราตัดสินเขาแล้วว่าเขาจะเป็นคนดีขึ้นหรือไม่อย่างไร
 มันเป็นคนเสิร์ฟ (Concept) ใหม่ของการที่พิพากษา พิพากษาแล้วไม่ใช่ว่า
 จะตัดสินเขาจำคุกแล้วมันจบแค่นั้น ตัดสินเขาให้ไปคุมประพฤติเขาเท่านั้น
 เท่านั้นแล้วไม่ต้องไปติดตามดู ผมว่าอันนี้ก็คงผิด ไม่ถูก ผมว่ามันเป็นคนเสิร์ฟ
 ที่โบราณแล้วถ้าจะพูดกันว่าตัดสินแล้วก็แล้วกันไป ผมว่าเราไม่ใช่ตัดสินเพื่อให้
 มันสาสมแก่ใจผู้พิพากษานะผมว่าสมัยนี้ ไม่ใช่ผู้พิพากษาเห็นอายนี้ไปข่มขืนเขา
 จะต้องตัดให้ขาด จะต้องทำอย่างนั้นทำอย่างนี้ อายนั่นมันโบราณนะผมว่า
 มันเป็นคนเสิร์ฟโบราณ ก็คือการรีแทลลิเอท (Retaliate) หรือการตัดสิน
 ให้มันสาสมสมใจนึก มันหมดสมัยแล้วท่านประธาน ณ วันนี้การตัดสินคดีความ

มันเป็นคอนเสิร์ตใหม่แล้ว มันเป็นเรื่องที่ผู้พิพากษาเมื่อพิพากษาเขาไปแล้ว
 ผมคิดว่าถ้าเราจะพัฒนางานศาล มันต้องไปสู่ศาลจะต้องติดตามคุกคุมประพฤติ
 ดูว่าผู้คนนั้นสามารถออกมาอยู่ในสังคมปกติได้หรือไม่ สามารถที่จะกลับมาเป็น
 คนดีของสังคมได้หรือไม่ มันจะต้องไปถึงขั้นนั้น แล้วถ้าถึงขั้นนั้นการคุมประพฤติ
 การที่จะต้องมีส่วนพินิจเด็ก ผมเชื่อว่ามันจะต้องอยู่กับศาลยุติธรรมแน่นอน
 เพื่อที่ว่าจะได้มีการติดตามดูแลพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยว่าเขาสามารถกลับมาอยู่
 ในสังคมได้หรือยัง ผู้พิพากษาเมื่อเห็นว่าความประพฤติเขาดีขึ้นสามารถกลับมา
 อยู่ในสังคมได้แล้วอาจจะลดหย่อนผ่อนโทษอะไรต่าง ๆ นี้ ถ้าเรามองว่า
 มันน่าจะ เป็นนิติใหม่หรือว่าเป็นคอนเสิร์ตใหม่สำหรับการพิพากษาแล้วผมมั่นใจว่า
 อย่างน้อย ๒ หน่วยงานนี้ควรจะต้องอยู่กับศาลก็คือเรื่องของสถานพินิจกับในเรื่อง
 ของการคุมประพฤติ ผมมั่นใจว่าจะต้องเป็นสิ่งที่ศาลจะต้องกลับมาตรวจสอบ
 เสมอ แต่สำหรับในเรื่องของบังคับคดีนี้ผมไม่ถนัดไม่ชำนาญและก็ไม่มีความคิดเห็น
 ในเรื่องนี้ จะอยู่กับศาลก็ได้หรือว่าจะไปอยู่กับกระทรวงยุติธรรมก็ได้ ผมคิดว่า
 มันเป็นส่วนที่ไม่ได้มองในแง่ของว่าจะมีผลต่อเนื่องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
 ผมอาจจะมองไม่เห็นไม่ชัด -----

แต่ในส่วนของการคุมประพฤติ ในส่วนของสถานพินิจเด็กและเยาวชน ผมมั่นใจว่า น่าจะต้องยังคงอยู่กับศาล ไม่เช่นนั้นแล้วศาลจะไม่มีทางตรวจสอบผลงานของตัวเอง และไม่มีทางที่จะก้าวไปสู่การพัฒนาการแห่งศาลยุติธรรมได้เลยว่า เราพิพากษา เขาไปนี่เพราะว่าเราโกรธเขาใช่ไหม เพราะเราเกลียดเขาใช่ไหม เพราะเราอยากจะแก้แค้นเขาหรือว่าอยากจะลงโทษเขาให้มันสาสมใจใช่ไหม ความจริงมันไม่ใช่ แล้วคอนเสิร์ตใหม่ผมเชื่อว่าผู้พิพากษาใหม่ ๆ ท่านเปลี่ยน คอนเสิร์ตไปหมดแล้ว ท่านเปลี่ยนแนวความคิดไปหมดแล้ว แนวความคิดใหม่ เมื่อพิพากษาเสร็จแล้วทำอย่างไรจะให้บุคคลผู้นั้นกลับมาอยู่ในสังคมปกติ สังคมที่มีความสงบสุขได้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสุประดิษฐ์ เชิญครับ

นายสุประดิษฐ์ หุดะสิงห์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพ กระผม นายสุประดิษฐ์ หุดะสิงห์ กรรมาธิการ กระผมได้ขอสงวน ความเห็นไว้ในมาตรา ๖ นะครับ คือเฉพาะงานบังคับคดีที่จะขอให้อยู่กับ ศาลยุติธรรมต่อไป กระผมใคร่ขอกราบเรียนสภาผู้ทรงเกียรติว่า ในเรื่อง การบังคับคดีนั้นขอให้พูดให้ชัดเจนนะครับว่า การบังคับคดีในที่นี้ที่กรมบังคับคดี มีหน้าที่นี้เป็นเรื่องการบังคับคดีแพ่งนะครับ กระผมขอกราบเรียนย้ำว่าเป็นการ บังคับคดีแพ่ง ซึ่งไม่เหมือนกับการบังคับคดีอาญา การบังคับคดีอาญานั้นขึ้นอยู่กับ กรมราชทัณฑ์ซึ่งสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทำให้ไม่เหมือน กระผมขอกราบเรียน เหตุผลอย่างนี้นะครับว่า

ประการแรก การบังคับคดีอาญาเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ศาลก็ออกหมายจำคุกหรือปรับ เมื่อออกหมายไปแล้วจุดของศาลแค่นั้นจบนะ ครับ เพราะ เป็นหน้าที่ตามกฎหมายของกรมราชทัณฑ์ที่จะต้องรับตัวจำเลยซึ่งต้อง คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกไปดำเนินการตาม พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ ตามกฎหมาย ซึ่งสังกัดอีกกระทรวงหนึ่งครับ แต่การบังคับคดีแพ่งนั้น อย่างที่ท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติได้กรุณาอภิปรายแล้วนะ ครับว่า เฉพาะคำพิพากษาอย่างเดียว จะไม่มีผลสมบูรณ์จนกว่าคำพิพากษานั้นจะ ได้ถูกบังคับ หรือเราเรียกกันว่า มีการแซงก์ชัน (Sanction) ตามคำพิพากษานั้น การบังคับคดีตามคำพิพากษา ของศาล เป็นงานธุรการของศาลยุติธรรมตามนัยของมาตรา ๒๗๕ รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน และการบังคับคดีตั้งแต่โบราณกาลมานั้นก่อนที่จะมีกรมบังคับคดี

กระผมขอกราบเรียนท่านสมาชิกว่า เราได้ใช้เจ้าหน้าที่ของศาลคือจำศาลนั้น เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี ท่านประธานครับ การบังคับคดีจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของเจ้าพนักงานบังคับคดีแต่เพียงประการเดียว ทั้งนี้ เพราะเจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง คือ เจ้าพนักงานบังคับคดีของศาล คือเป็นเจ้าพนักงานศาล จะต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ภายใต้การกำกับดูแลและสั่งการของศาล ภายใต้การบังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ไม่เหมือนกับการบังคับคดีอื่นคือการบังคับคดีอาญา ซึ่งมีเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์เป็นผู้กระทำ ถ้าหากกระทำผิดฝ่ายบริหารจะต้องรับผิดชอบครับ เพราะเหตุที่ว่าศาลไม่ได้มายุ่งเกี่ยวกับ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งรับผิดชอบกรมราชทัณฑ์จะต้องตอบกระทู้ จะต้องตอบ สิ่งที่เกิดความไม่ชอบมาพากลขึ้นในกรมราชทัณฑ์ แต่ท่านคิดดูสิครับว่า ถ้าเพื่อการบังคับคดีตามคำสั่งของศาลนั้น ตามดุลยพินิจของศาลนั้น ถ้าเพื่อเกิดอะไรไม่ดีขึ้นนี่นะครับ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมถ้าหากกรมบังคับคดี ไปสั่งกักกระทรวงยุติธรรม ท่านจะตอบได้หรือครับ เพราะไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารโดยเฉพาะ แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งครับ

อีกประการหนึ่ง ถ้าเพื่อจะพูดกันในแง่วิชาการนะครับ การบังคับใช้ สิ่งต่าง ๆ ตามคำพิพากษาของศาล หรือการบังคับใช้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องในด้าน กาลังก็ดี หรือในด้านตามกฎหมายก็ดี น่าจะเป็นเรื่องของฝ่ายบริหาร อันนี้เป็น หลักในทางวิชาการ แต่อย่างที่ผมได้กราบเรียนแล้วว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งมีอยู่เป็นหลายสิบมาตรานะครับ ถ้าเพื่อจะยกตัวอย่างกันนี้ กำหนดให้ศาลเป็นผู้ออกคำสั่งในการบังคับคดี เมื่อศาลออกคำสั่งอย่างไรไปแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีนั้นเองไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ฎีกานะครับ เพราะถือว่าเป็น เจ้าพนักงานของศาล คู่ความต่างหากครับที่จะต้องอุทธรณ์ ฎีกาต่อไปยังศาลสูงครับ

๑๑๗

สผ ๕/๒๕๕๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ประไพ ๕๕/๒

กระผมเองคิดว่าเรื่องงานบังคับคดีแห่งนี้ ศาลยุติธรรมซึ่งกำลังจะแยกออกไปตามมาตรา ๒๗๕ นั้น มิได้คิดว่าเป็นการหวงอำนาจหรือใด ๆ ทั้งสิ้นนะครับ แต่กระผมกราบเรียนว่า ถ้าหากกรมบังคับคดีไปอยู่ยังหน่วยงานอีกหน่วยงานหนึ่งคือสังกัดกระทรวงยุติธรรมแล้ว มันจะมีผลกระทบต่องานบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งบุคคลที่จะได้รับผลกระทบอันนี้ก็คือประชาชน ซึ่งมีบรรทัดดีความอยู่ในศาล ยกตัวอย่างง่าย ๆ อย่างเช่นว่าการบังคับคดีจะต้องอาศัยสำนวนความที่ศาลเป็นหลักในการบังคับคดี ถ้าหากว่าเป็นหน่วยงานเดียวกับศาลก็สามารถที่จะนำสำนวนความของศาลนั้นออกไปใช้ประโยชน์ในการบังคับคดีได้ แต่ถ้าเผื่อเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งนั้นสำนวนความอันนี้นำออกไปไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะว่าจะต้องออกไปยังอีกหน่วยงานหนึ่งซึ่งอยู่สังกัดอีกกระทรวงหนึ่ง ก็ต้องมีการขอยืม ต้องมีการถ่ายเอกสาร ต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่ต้องกินเวลาทั้งสิ้น ดังนั้นจึงมีผลกระทบต่อการทำงานบังคับคดีที่จะให้ราบรื่นรวดเร็วไปนั้น คงจะเป็นไปไม่ได้ถ้าเผื่ออยู่ในงานเดียวกัน กระผมขอกราบเรียนอีกนิดหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องการแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรม ตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒๐ กฎหมายฉบับที่อยู่ในมือของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ในมือท่านประธานนี้ เป็นเพียงกฎหมายส่วนหนึ่งที่ท่านนั้นนะครับ ยังมีกฎหมายอีก ๓ ฉบับที่ระบุถึงการแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม ซึ่งปัจจุบันยังคงอยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา กฎหมายการแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรมจะสมบูรณ์ได้ กระผมคิดว่าจะต้องอาศัยกฎหมายอีก ๓ ฉบับ ซึ่งยังคงอยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ยังไม่ได้เข้ามาสู่สภาฯ แต่อย่างไรก็ตามการที่จะผ่านกฎหมายฉบับนี้ออกไปนั้น กระผมคิดว่าก็คงทำได้นะครับ แต่ความสมบูรณ์ในการแยกศาลนั้นคงจะมี ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นไปไม่ได้ อันนี้กระผมขอกราบเรียนให้เป็นข้อสังเกตด้วยครับท่านประธาน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านจรัญครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม จรัญ ภักดีธนากุล ในฐานะกรรมาธิการฝ่ายข้างน้อยครับ ผมอยากจะขอโอกาสกราบเรียนต่อท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติแห่งนี้นะครับว่า รากฐานของการพิจารณาปัญหาในมาตรา ๕ มาตรา ๖ นี้ต้องมีฐานมาจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

๑๑๘

สผ ๕/๒๕๕๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ประไพ ๕๕/๒

ความในวรรคสามครับ ท่านกรรมาธิการฝ่ายข้างมาก ๒ ท่านที่อภิปรายไปก่อนได้
กรณานำเสนอข้อมติบัญญัติในมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญต่อที่ประชุมไปแล้ว
แต่ว่าไปไม่หมดครับ ท่านประธานครับผมขออนุญาตนำเสนอความในวรรคสาม
เพื่อให้ครบนะครับว่าเมื่องานธุรการของศาลยุติธรรมที่แยกออกไปจะต้องเป็นอิสระ
โดยสำนักงานศาลยุติธรรมนั้น ความในวรรคสามบอกว่า สำนักงานศาลยุติธรรม
มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น
ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ ได้บัญญัติถึงเนื้อหาของ
ของสำนักงานศาลยุติธรรมเอาไว้แล้วถึง ๓ ประการ งานงบประมาณก็ดี
งานการบริหารงานบุคคลก็ดี งานอื่นก็ตื่นะครับ ถ้าท่านวิเคราะห์
๓ งานนี้แล้วจะเห็นชัดเลยครับว่า -----

งานทั้ง ๓ งานนี้ ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล โดยตรงเลยครับ เป็นงานธุรการที่ค่อนข้างจะไกลออกไปจากการพิจารณาคดีของศาล ไม่ว่าจะก่อนฟ้อง หรือระหว่างพิจารณา หรือในการพิพากษา หรือในการบังคับ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล รัฐธรรมนูญมาตรานี้ยังได้กำหนดให้เป็น ความรับผิดชอบของสำนักงานศาลยุติธรรมในด้านธุรการครับ แล้วก็มาพิจารณาคู งานคุมประพฤติงานบังคับคดี งานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนะครับ ท่านประธานครับ งานทั้ง ๓ งานนี้เป็นงานที่มีความสัมพันธ์กับการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลถึงแม้จะไม่โดยตรงเหมือนเจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ศาล เจ้าหน้าที่พิมพ์คดี ของศาล แต่ว่าก็ใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์ มีความจำเป็นต่อการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาล ยิ่งกว่างานงบประมาณและงานบริหารงานบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญเขียนไว้ เป็นอำนาจอิสระของสำนักงานศาลยุติธรรมครับ งานของคุมประพฤตินี้ ท่านกรรมการ ฝ่ายข้างมากท่านมองว่าเป็นงานที่ไม่ได้จำเป็นสำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล งานบังคับคดีไม่ได้จำเป็นสำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล งานของสถานพินิจ ก็เช่นกัน เพราะฉะนั้นท่านจึงเห็นว่าควรจะแยกไปไว้ให้กับฝ่ายบริหาร คือสังกัดอยู่ใน กระทรวงยุติธรรม ผมขอกราบเรียนว่างานของคุมประพฤตินั้นมีความจำเป็น อย่างยิ่งต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลครับ ท่านครับ เวลาศาลจะพิจารณา พิพากษาลงโทษจำเลยในคดีอาญามากน้อย หนักเบาอย่างไร จะรอการลงโทษ จำคุกให้จำเลยคนไหนหรือไม่เพียงใดนั้น ศาลไม่มีข้อมูลในสำนวนครับ พนักงานอัยการ ก็ไม่ได้ให้ข้อมูลข้อนี้ จำเลยเองก็ไม่สามารถให้ข้อมูลข้อนี้ได้ เพราะให้การรับสารภาพ แล้ว ศาลพิพากษาได้โดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐาน เพราะฉะนั้นกฎหมายถึงได้สร้าง ระบบงานคุมประพฤตินี้ขึ้นมาเพื่อเป็น เจ้าหน้าที่ศาล ให้สามารถนำเอาข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะ เฉพาะตัวของจำเลยมาให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาในการพิพากษาคดีครับ ถ้าไม่มีงานของพนักงานคุมประพฤตินี้แล้ว การพิพากษาคดีของศาลในคดีอาญา ที่จะรอการลงโทษจำคุกให้จำเลยหรือไม่จะต้องกระทำไปบนพื้นฐานของความ ว่าางเปล่าของข้อมูลครับ ข้อกล่าวอ้างที่ว่าตั้งเอางานคุมประพฤตินี้ไปสังกัดกับ กระทรวงยุติธรรมแล้ว ศาลก็ยังเรียกใช้ได้ จริงครับศาลเรียกใช้ได้ แต่เมื่อ งานคุมประพฤตินี้ออกไปอยู่นอกความรับผิดชอบของศาลแล้ว หลักประกันของ ความเป็นกลางของพนักงานคุมประพฤตินั้น ไม่เป็นที่มั่นใจของศาลครับ ความมั่นใจ ของศาลที่จะใช้ เจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริหารไปสืบเสาะหาข้อมูลของจำเลยมาให้ศาล เพื่อประกอบการใช้ดุลยพินิจในการที่จะรอการลงโทษจำคุกให้จำเลยหรือไม่

ไม่เคยใช้ได้มาก่อนครับ จนกระทั่งมาตั้งระบบงานคุมประพฤติขึ้นในกรอบของศาล
 ของกระทรวงยุติธรรมในกรอบที่ดูแลศาลอยู่ครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราพลาดเอางาน
 ของคุมประพฤติไปไว้กับฝ่ายบริหารแล้วนี่ ต่อไปในอนาคตศาลก็จะกลับย้อน งาน
 พิจารณาพิพากษาคดีของศาลก็จะย้อนกลับไปเหมือนเมื่อในอดีตก่อนปี ๒๕๒๒
 ก่อนที่จะมีการตั้งสำนักงานคุมประพฤติขึ้นมา แล้วผลก็คือศาลก็จะพิจารณาพิพากษา
 รอการลงอาญาให้แก่จำเลยคดีอาญาไปหรือไม่ ตามยี่ตอกโดยไม่สามารถเข้าไปดูใน
 รายละเอียดของลักษณะเฉพาะของจำเลยได้ ตรงนี้แหละครับเป็นงานคุมประพฤติ
 ในส่วนที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพิจารณาพิพากษาคดีครับ งานของกรมบังคับคดี
 ก็เช่นกันครับ ถ้าเรามองว่าเป็นงานที่มาทีหลังจากศาลพิพากษาแล้ว มีลักษณะ
 คล้าย ๆ งานของกรมราชทัณฑ์ ถ้ามองอย่างนั้นก็ยังไม่จริงทั้งหมดครับ งานของ
 กรมบังคับคดีเอง มีงานที่จะต้องเป็นเครื่องมือให้ศาลใช้เพื่อให้เกิดการพิจารณา
 พิจารณาคดีดำเนินไปได้ครับ งานของกรมบังคับคดีจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ส่งหมาย
 ส่งคำแจ้งความของศาลไปให้คู่ความต่าง ๆ เมื่อโจทก์ฟ้องแล้วต้องส่ง ศาลก็จะสั่ง
 ให้ส่งสำเนาคำฟ้องให้จำเลย สำเนาคำฟ้องนี้เจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีจะไปส่ง
 ให้กับจำเลยแทนศาลโดยมีโจทก์เป็นผู้นำส่ง งานส่วนนี้ถ้าเจ้าหน้าที่ของกรม
 บังคับคดีไม่นำส่ง หรือนำส่งไม่ถูกต้องอย่างไรแล้วนี่ การพิจารณาพิพากษาคดี
 ของศาลเสียหายครับ ติดขัด ล่าช้าและมีอุปสรรค หรืออาจจะไม่เป็นธรรมได้ครับ
 งานส่วนนี้เป็นเงื่อนไขจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ไม่ใช่
 งานที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล จริงอยู่ แนวคิดหรือข้อคิดที่บอกว่า
 ก็ถ้าศาลจำเป็นใช้ก็ไม่ใช่เป็นไร เอาไปสังกัดฝ่ายบริหารเสีย แล้วศาลจะใช้ก็สั่งมา
 เจ้าหน้าที่บังคับคดีก็ของฝ่ายบริหารก็จะเดินหมายให้ได้ ถ้าใช้แนวคิดอย่างนั้น
 บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ ในวรรคสอง วรรคสาม ก็จะเป็นหมิ่นทันทันที่ครับ
 เจ้าหน้าที่ธุรการของศาลทุกตำแหน่ง สามารถเอาไปสังกัดฝ่ายบริหารได้หมด
 แล้วก็ศาลสั่งมาลิจจะทำให้ ปัญหาที่จะเกิดเหมือนกัน -----

จุดแบ่งแยกตรงนี้ผมคิดว่า เราเอางานของกรมบังคับคดีทั้งหมดออกไปจากศาล ไปสังกัดในกระทรวงยุติธรรมซึ่งจะเป็นฝ่ายบริหารนี่นะครับ จะขัดและไม่สอดคล้อง ต่อบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานในส่วนที่จะต้อง เป็นเครื่องมือให้แก่ศาล เพื่ออำนวยความสะดวกในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นครับ ส่วนงานของสถานพินิจก็เช่นกันครับ สถานพินิจไม่ใช่คุกเด็กครับ ไม่ใช่คุกสำหรับ อาชญากรที่เป็นเยาวชน แต่เป็นสถานที่ที่จะต้องใช้ระบบการฟื้นฟูแก้ไขเยียวยา เป็นบ้านสำรอง เป็นบ้านทดแทนให้แก่เด็กที่มีปัญหาจากครอบครัวแล้วก็มากระทำผิด ในทางอาญานะครับ งานของสถานพินิจก็ไม่ใช่อยู่อหลังศาลพิพากษาครับ งานสำคัญที่เป็นหัวใจของสถานพินิจนั้นอยู่ที่ว่าจะต้องช่วยศาล เป็นเครื่องมือของศาล ตั้งแต่เริ่มจับกุมเด็กนั้นเลยครับว่า เจ้าหน้าที่ของสถานพินิจ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ จะต้องเข้าไปดูแลครับ ดูแลเด็ก ดูแลเยาวชนคนนั้น มีรายละเอียดเกี่ยวกับครอบครัวอย่างไร มีสภาพจิตใจร่างกายเป็นอย่างไร การศึกษาเป็นอย่างไร ปัญหาอยู่ตรงไหนถึงได้ เป็นเหตุให้เขามากระทำผิดรายนี้ แล้วนำเอารายงานนั้นมาให้กับศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลจะได้มีข้อมูล ประกอบการพิจารณาในการที่จะวางหาแนวทาง ในการที่จะทำอย่างไรจะแก้ไข ฟื้นฟูเด็กคนนี้ให้กลับโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคมแล้วก็รอดพ้นจากคุกตารางในอนาคต ต่อไปได้ งานของสถานพินิจจึงไม่ใช่คุกเด็ก ไม่ใช่งานหลังศาลพิพากษา ส่วนหนึ่งส่วนสำคัญส่วนนั้นจะต้องอยู่คู่กับศาล เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวก ให้แก่ศาล ช่วยเหลือให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว เข้าเป้าตรงตามวัตถุประสงค์ของระบบงานศาลเยาวชนและครอบครัวครับ ท่านประธานที่เคารพครับ รายละเอียดนอกจากนี้ท่านกรรมาธิการก็ดี ท่านสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติทั้งหลาย เมื่อกี้ก็ได้อภิปรายมาเยอะแล้วนะครับ ผมขอกราบเรียนว่าในกรอบของการจัดกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยใหม่ ตามกรอบของรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ จะดีหรือไม่ดีเราก็มีรัฐธรรมนูญมาใช้ เป็นหลักอยู่แล้วครับ กรอบของการจัดกระบวนการยุติธรรมใหม่ไม่ได้ประสงค์ จะให้แบ่งแยกศาลออกไปอยู่ฝ่ายตุลาการเด็ดขาด แล้วก็กระทรวงยุติธรรม ไปอยู่ทางฝ่ายบริหารเด็ดขาด แล้วต่างฝ่ายต่างทำงานกันไปโดยไม่คำนึงเลยว่า ประสิทธิภาพรวมของงานในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยจะออกมาเป็นอย่างไร การแบ่งแยกงานที่จะต้อง เป็นเครื่องมือของศาล เอาไปอยู่ที่กระทรวงยุติธรรมนั้น ถึงแม้ว่าจะก่อให้เกิดความขัดแย้งแล้วก็การเผชิญหน้ากันระหว่างฝ่ายตุลาการ

กับฝ่ายบริหารโดยไม่จำเป็น ท่านประธานที่เคารพครับ แนวคิดใหญ่ของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมของประเทศเรานั้น น่าจะเป็นไปในทิศทางที่ท่าอย่างไร ให้ทุกกระบวนการ ทุกหน่วยงานสามารถประสานเข้ามาอยู่ในทิศทางเดียวกัน แล้วร่วมมือกันทำงานเพื่อที่จะให้บรรลุผลในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง ข้อพิพาทในทางแพ่ง ในทางล้มละลาย ในทางคดีต่าง ๆ ให้เหลือน้อยที่สุด แล้วให้บรรลุผลยุติลงไปได้โดยสันติได้มากที่สุด เราจำเป็นต้องแยกศาลออกมาก็เพราะว่าต้องการให้ศาลเป็นอิสระ ทำหน้าที่ไม่เข้าฝักเข้าฝ่าย กับฝ่ายข้างมากหรือฝ่ายข้างน้อย หรือฝ่ายที่มีกำลังมากกว่าในสังคม แต่ว่าการที่แยกศาลออกเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายความว่า ต่อไปนี้ศาลก็ทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาไปอย่างเดียวกันไม่ต้องรับผิดชอบอะไรเลย พิจารณาพิพากษาผลเป็นอย่างไรแล้ว ทางฝ่ายบริหารคือกระทรวงยุติธรรมก็ดำเนินการไปอย่างเดียวกันไม่ต้องคำนึงว่าศาลจะว่าอย่างไร แล้วความขัดแย้งจะเป็นอย่างไร ผลในภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมของประเทศจะเป็นอย่างไร ผมเข้าใจว่าไม่ว่าเราจะจัดแบ่งงานระหว่างศาลกับกระทรวงยุติธรรมในภาพใหม่เป็นอย่างไรก็ตาม ผมคิดว่าการประสานงาน การร่วมกันในการทำงานต่าง ๆ จำเป็นครับ จะต้องมีการชี้แจงนำเสนอว่าศาลควรจะนั่งอยู่บนบัลลังก์แล้วก็พิจารณาพิพากษาคดีอย่างเดียวนั้นไม่ถูกต้องครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าศาลทำงานเพียงแค่นั้นไม่คุ้มครับ ไม่คุ้มกับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ท่านได้มาจากการทำงานตรงนั้น ท่านต้องช่วยสังคมมากกว่านั้นครับ ต้องมีช่องทางให้ผู้พิพากษาสามารถมาให้ข้อมูลปัญหาของข้อพิพาทหรือคดีในศาลที่ท่านพบอยู่ทุกเมื่อ เชื้อวันเสนอทางออก เสนอปัญหาให้ฝ่ายนิติบัญญัติได้รับรู้รับทราบ ให้สังคมได้เห็น และเกิดแนวคิดที่จะได้แก้ไขปรับปรุงต่อไป ผมคิดว่าข้อมูลที่น่าสนใจที่เสนอกราบเรียนในส่วนนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจของที่ประชุมแห่งนี้ครับ

ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

๑๒๓

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

เบญจวรรณ ๕๗/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอดีตร

นายอดีตร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ
ผม อดีตร เพียงเกษ พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดขอนแก่น จากการได้ฟัง
คำอภิปรายสนับสนุนทั้งคณะกรรมการเสียงข้างน้อยและเสียงข้างมาก
ผมเห็นว่าเหมาะสมกับเวลา ขอเสนอให้ท่านประธานลงมติครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ผมก็จะถามที่ประชุมเหมือนกันว่า เห็นสมควรที่จะปิดอภิปราย
มาตรา ๕ มาตรา ๖ นะครับ ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมทีละมาตรานะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เนื่องจากในมาตรา ๕ มีการแก้ไขและมีท่านกรรมการได้
สงวนคำแปรญัตติไว้ นะครับ มติจะเรียนถามจากที่ประชุมก็คือว่า จะเห็นด้วยกับ
กรรมการเสียงข้างมากหรือกรรมการเสียงข้างน้อย ถ้าเห็นตามกรรมการ
เสียงข้างมาก กดปุ่มเห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับกรรมการเสียงข้างน้อย กดปุ่ม
ไม่เห็นด้วย ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เพื่อป้องกันการสับสน ขออนุญาตเรียนให้ท่านสมาชิกทราบ
อีกครั้งหนึ่งว่ามติจะเรียนถามจากที่ประชุมก็คือว่า จะเห็นด้วยกับกรรมการ
เสียงข้างมากหรือเสียงข้างน้อย ถ้าเห็นด้วยกับกรรมการเสียงข้างมาก
กดปุ่มเห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับกรรมการเสียงข้างน้อยกดปุ่มไม่เห็นด้วยนะครับ
หากท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่รวมคะแนนได้ครับ
ผลของการลงคะแนนเห็นด้วย ๒๑๗ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๒ ท่าน งดออกเสียง
๒ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับกรรมการเสียงข้างมากตามที่
กรรมการแก้ไข

๑๒๔

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

เบญจวรรณ ๕๗/๒

ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมในมาตรา ๖ นะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) มีสัตตฤกษ์ให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ขอเรียนถามมติที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมากหรือกรรมาธิการเสียงข้างน้อย ถ้าเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมาก กดปุ่มเห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างน้อย กดปุ่มไม่เห็นด้วย ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนเรียบร้อยแล้วครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนได้ครับ ผลของการลงคะแนนเห็นด้วย ๒๑๑ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๓ ท่าน งดออกเสียง ๒ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ๒ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติในมาตรา ๖ นี้เห็นตามคณะกรรมาธิการเสียงข้างมาก

เชิญท่านเลขาธิการฯ ต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๗ คณะกรรมาธิการ
ตัดออก มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการขอสงวนความเห็นไม่ตัดสินใจ เชิญต่อครับ มาตรา ๘
ท่านเลขาธิการฯ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๘ มีการแก้ไข
กรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการไม่ตัดสินใจ เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๙ ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านเลขาธิการฯ ครับ มาตรา ๙ ไม่มีการแก้ไข แต่มีผู้สงวน
ความเห็น ท่านกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นไม่ตัดสินใจก็ผ่านครับ เชิญต่อครับ
มาตรา ๑๐

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๐ คณะกรรมาธิการ
ตัดออก มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการผู้สงวนความเห็นไม่ตัดสินใจ ผ่านครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๑ คณะกรรมาธิการ
ตัดออก กรรมาธิการขอสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ไม่มีท่านผู้ใดตัดสินใจ เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๒ คณะกรรมาธิการ

คัดออก กรรมการสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ไม่มีท่านผู้ใดติติใจ เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๓ ไม่มีการแก้ไข มีกรรมการสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

นายอภาพงศ์ กฤตเวทิน (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ และท่าน ส.ส. ผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม นายอภาพงศ์ กฤตเวทิน กรรมการ มาตรานี้กระผมขอกราบเรียนว่า กระผมในนามตัวแทนข้าราชการตุลาการศาลทั่วประเทศ พอเห็นบทบัญญัติมาตรานี้ ชาวต่าง ๆ ความรู้สึกต่าง ๆ จากตุลาการศาลทั่วประเทศได้มุ่งตรงมายังกระผมซึ่งเป็นตัวแทนของเขาทั้งหลาย เขาทั้งหลายไม่มีความสบายใจ มีความวิตกกังวลเป็นอย่างมากที่บทบัญญัติมาตรานี้ทางตุลาการศาลนั้นได้ถูกมองว่าเป็นคนที่ด้อยศักดิ์ศรีในการดำรงอยู่ ซึ่งเห็นว่าเป็นการขัดรัฐธรรมนูญ ทุกคนมีเสียงเดียวกันว่าต้องการให้กระผมมาพูดมาแสดงความรู้สึกต่อประธานและ ส.ส. ผู้ทรงเกียรติทุกท่านว่ามาตรานี้สมควรจะมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งกระผมได้สงวนและแปรญัตติไว้แล้วครับ คำแปรญัตติของกระผมนั้นขอกราบเรียนว่า กระผมขอแปรญัตติว่า

"มาตรา ๑๓ ข้าราชการศาลยุติธรรมที่ทำงานประจำในศาลยุติธรรมต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้พิพากษาซึ่งเป็นหัวหน้าในศาลยุติธรรมแห่งนั้นซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

การเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการศาลยุติธรรม ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา โดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมาด้วยความสามารถและความอุตสาหะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบ ก.ศ."

ด้วยความเคารพนะครับ กระผมขอกราบเรียนว่าหลักเกณฑ์ที่กล่าวมาจะเป็นหลักเกณฑ์ทางสากล และเหตุผลที่กระผมขอแปรญัตตินี้ขอกราบเรียนดังต่อไปนี้ครับ -----

๑๒๗

สผ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

มลิวรรณ ๕๙/๑

ประการที่ ๑ การบัญญัติกฎหมายในลักษณะนี้เห็นว่าข้าราชการตุลาการที่ทำงานประจำศาลนั้นในตัวร่างฯ เดิมได้กำหนดให้ทางข้าราชการตุลาการศาลนั้นปฏิบัติตามคำสั่งผู้พิพากษาในศาลนั้น ๆ ซึ่งเป็นการบัญญัติที่ลงลึกในรายละเอียดจนเกินไป เนื่องจากว่าไม่มีกฎหมายใดที่จะบัญญัติในลักษณะ เช่นนี้ซึ่งปกติแล้วจะรับการปฏิบัติราชการนั้นไม่ว่าตำแหน่งใด เจ้าหน้าที่คนใดก็จะมีรายละเอียดปรากฏในจ๊อบ ดิสคริปชัน (Job description) ของแต่ละงาน แต่ละตำแหน่งอยู่แล้ว ซึ่งบทบัญญัตินี้ไม่น่าจะเกิดขึ้นนะ ครับ

ประการที่ ๒ การบัญญัติในลักษณะนี้จะเกิดการขาดเอกภาพในการทำงาน ในการบังคับบัญชาของข้าราชการตุลาการศาล หรือต่อไปอาจจะเรียกว่าข้าราชการศาลยุติธรรมนะ ครับ เพราะถ้าหากเปิดกว้างให้ผู้พิพากษาทุกคนในศาลสั่งข้าราชการตุลาการโดยศาลซึ่งเป็นตำแหน่งที่พูดกันว่า เป็นหัวหน้าทางตุลาการนั้นได้กันทุกคนแล้วนะ ครับ การสั่งนั้นอาจจะบอกว่าชอบด้วยกฎหมายทุกคนที่สั่งมา การปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจจะมีความสับสน และอาจจะทำให้มีการเกิดความยุ่งยากตลอดจนเกิดความขัดแย้ง เกิดขึ้นในหมู่ข้าราชการ นอกจากนั้นความเป็นอิสระในการทำงานหรือสายการบังคับบัญชาก็จะไม่ชัดเจน จะทำให้ผลตกอยู่กับประชาชนที่มาติดต่อราชการศาลนะ ครับ ในประการเหล่านี้กระผมเห็นว่ามาตรานี้ก็ควรจะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตามที่กระผมได้ เสนอนะ ครับ

ประการต่อไปขอกราบเรียนว่า การสั่งการของท่านผู้พิพากษาเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีของศาลอยู่แล้ว อำนาจในทางศาลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นตัวร่างฯ ก็ดี อัยการก็ดี ทนายความก็ดี ข้าราชการศาลและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ก็ดี ก็จะต้องถือปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของศาลโดยเคร่งครัดอยู่แล้วนะ ครับ

ประการต่อไปขอกราบเรียนว่า ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ หรือพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน กำหนดให้มีการกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบโดยชัดแจ้งอยู่แล้ว อีกทั้งมีบทบัญญัติว่าด้วยวินัยการรักษาวินัย เป็นสิ่งที่ควบคุมกำกับให้ข้าราชการศาลยุติธรรมต้องปฏิบัติในหน้าที่โดยเคร่งครัดอยู่ นะ ครับ แต่อาจจะมีส่วนที่ปริวิตว่าการที่มีบทบัญญัตินี้เกิดขึ้น เนื่องจากว่ากลัวทางตุลาการศาลจะไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ขอกราบเรียนว่าไม่น่าจะเกิดขึ้น เนื่องจากว่าตลอดระยะเวลา ๑๐๗ ปี ที่มีศาลและกระทรวงยุติธรรมควบคู่กันมานั้น

๑๒๘

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

มลิวรรณ ๕๙/๒

เจ้าหน้าที่ธุรการศาลจะสนับสนุนและดูแลตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศาล ไม่ว่าจะสั่งในนามศาลที่พิจารณาคดีนั้น ๆ หรือในกระบวนการพิจารณา หรือตลอดจนงานทางด้านบริหารโดยสายการบังคับบัญชาที่ปฏิบัติมาโดยตลอด ไม่มีข้อขัดข้องแต่ประการใด

ประการต่อไปขอกราบเรียนว่า เนื่องจากการบริหารงานบุคคลที่มีองค์กรกลางรับผิดชอบอยู่แล้ว และมีหน่วยงานการเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชาของข้าราชการศาลยุติธรรมรับผิดชอบลดหลั่นกันตามลำดับ ถ้ากำหนดให้ผู้พิพากษาทั้งศาลมีอำนาจในการบริหารงานบุคคลอีกทางหนึ่งจะทำให้เกิดการซ้ำซ้อนกับผู้บังคับบัญชาโดยตรงของข้าราชการศาลยุติธรรม อาทิเช่น เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมและเลขาธิการสำนักฯ หรือผู้บังคับบัญชาข้าราชการศาลยุติธรรมที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งยังจะทำให้เกิดความขัดแย้งกับหลักเกณฑ์และนโยบายขององค์กรกลาง คือ ก.ศ. ซึ่งเป็นองค์กรใหม่ที่จะเกิดขึ้นตาม พ.ร.บ. นี้ และสิ่งที่สำคัญที่น่าสังเกตและน่าพิจารณาก็คือ ผู้พิพากษามีหน้าที่หลักในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เมื่อมาทำการบริหารงานบุคคลด้วยก็จะทำให้เกิดงานพิจารณาคดีล่าช้ามีผลกระทบต่อประชาชนอย่างแน่นอน

ประการต่อมาขอกราบเรียนอีกว่า เนื่องจากร่างฯ เดิมกำหนดเกี่ยวกับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งของทางข้าราชการศาลยุติธรรม โดยมีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมีอำนาจสูงสุดในการพิจารณาให้คุณสมบัติพิเศษแก่ข้าราชการในศาลนั้น ๆ ซึ่งขัดต่องานบริหารบุคคล หากมีผู้บังคับบัญชาที่ดีก็ดีไปนะครับ ถ้าหากท่านมีคุณธรรมก็ดีไป ถ้าหากบางท่านอาจจะขาดก็อาจจะทำให้ข้าราชการนั้นได้รับผลการปฏิบัติไม่เป็นธรรม ไม่มีความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ ขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน ดังนั้นร่างฯ มาตรา ๑๓ จึงควรกำหนดเฉพาะการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ซึ่งเป็นหลักสากลทั่ว ๆ ไป เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๗๒ ทั้งนี้ แม้แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓๖ ก็ได้บัญญัติไว้ในแนวเดียวกันด้วยกัน ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือนก็เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ศ. กำหนด ซึ่งก็น่าจะเป็นอย่างนี้ ขอกราบเรียนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสรชาติครับ

๑๒๙

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

นิวรา ๖๐/๑

ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม (หนองบัวลำภู) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ กระผม สรชาติ สุวรรณพรหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดหนองบัวลำภู พรรคความหวังใหม่ ค่อนข้างที่จะเห็นด้วยกับกรรมาธิการ
เสียงข้างน้อยนะครับ ซึ่งเมื่อสักครูนั่นได้มาอภิปรายในสภาแห่งนี้ ด้วย
ความเป็นจริงแล้วนั้นนะครับ อำนาจหน้าที่ในการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ในการ
พิจารณาความดีความชอบนั้นน่าจะเป็นความเห็นของผู้บังคับบัญชาลำดับชั้นทั้งหมด
ที่เกิดขึ้น ไม่อย่างนั้นแล้วก็กลายเป็นว่าเราต้องไปฟังอยู่อย่างเดียว ซึ่งบุคคล
หนึ่งคนไม่สามารถที่จะรอบรู้ในการบริหารงานบุคคลทั้งหมดที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้น
จึงเป็นเหตุเป็นผลที่สำคัญอย่างยิ่งว่ากรรมาธิการซึ่งสงวนความเห็นเอาไว้
น่าจะมีการแก้ไขตามที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อยได้นำเสนอมา เพื่อจะเป็น
ขวัญกำลังใจของข้าราชการในส่วนนั้นที่อยากจะให้การทำงานใกล้ชิด การทำงาน
ซึ่งเห็นการทำงานในผลงานอยู่นั้นเป็นผู้พิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนมากกว่าการที่จะไป
ฟังบุคคลเดียวมากกว่า ซึ่งเป็นเหตุเป็นผลกับกฎหมายร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการงานกระทรวงยุติธรรมที่เกิดขึ้นทั้งหมด ดังนั้นเพื่อนสมาชิกหลายส่วน
หลายท่านได้ปรึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพรรคร่วมฝ่ายค้านเห็นด้วยกับการซึ่งน่าจะ
แก้ไขตามที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อยได้นำเสนอมาเมื่อสักครูนี้อะครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : สมาชิกท่านใดจะให้ความเห็น เชิญครับ

(ไม่มีสมาชิกอภิปราย)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ไม่มีก็ถือว่าปิดอภิปรายนะครับ ถ้าไม่มีท่านผู้ใดติดใจ
ผมถือว่าปิดอภิปราย จะขอมติจากที่ประชุมนะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๑๓ ไม่มีการแก้ไขนะครับ แต่มีท่านกรรมาธิการได้สงวน
ความเห็น เพราะฉะนั้นผมจะเรียนถามมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นคงไว้ตาม
ร่างฯ เดิม หรือเห็นด้วยกับที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อยขอแก้ไข ถ้าเห็นด้วย
ตามร่างฯ เดิมก็กดปุ่มเห็นด้วย ถ้าเห็นตามกรรมาธิการเสียงข้างน้อย
กดปุ่มไม่เห็นด้วย ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนได้ครับ

๑๓๐

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

นิรรา ๖๐/๒

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนเรียบร้อยแล้วครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนได้ครับ ผลของการลงคะแนน เห็นด้วย ๑๖๘ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑๘ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติคงไว้ตามร่างฯ เดิมนะครับ ท่านเลขาธิการฯ เชิญต่อครับ

๑๓๑

สผ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิตินบัญญัติ)

นิวรา ๖๐/๓

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๔ มีการแก้ไข
มีกรรมวิธีการสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : กรรมวิธีการไม่ตัดใจ เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๕ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๖ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธาน
สภาคนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๗ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐
ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายศิริชัย ไชยทิพย์อาสน์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๒๒ มีการแก้ไข
มีกรรมวิธีการสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ ท่านสุรศักดิ์ครับ

นายสุรศักดิ์ กิตติพงษ์พัฒนา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติที่เคารพทุกท่าน มาตรา ๒๒ นี้เป็นมาตราที่สำคัญอีกมาตราหนึ่ง แต่เป็นเรื่องระหว่างข้าราชการในศาลยุติธรรมด้วยกัน คือเป็นเรื่องของข้าราชการตุลาการและข้าราชการศาลยุติธรรม ในองค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ซึ่งมีชื่อเรียกโดยย่อว่า ก.ศ. คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่หลักคือ เรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาถึงวินัยของข้าราชการศาลยุติธรรม ผมขออนุญาตกราบเรียนต่อสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ว่า ในการทำงานของศาลยุติธรรมนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้พิพากษาซึ่งเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีอันเป็นงานหลักของศาลยุติธรรม จะต้องมียานาจอในการควบคุมดูแลข้าราชการศาลยุติธรรมหรือข้าราชการตุลาการได้ กิจกรรมในศาลจึงจะเป็นไปโดยสงบเรียบร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชน หลักสำคัญของเรื่องการควบคุมดูแลก็จะต้องมีระเบียบวินัยในการเข้าไปควบคุมดูแลในกรณีที่ไม่สามารถที่จะตกลงกันได้หรือพูดกันรู้เรื่อง จริงอยู่ครับ ถ้าคนเราดีไม่จำเป็นต้องมีระเบียบก็ได้ แต่เราต้องคิดถึงในแง่ว่าถ้าเกิดมีปัญหาขึ้นแล้วควรจะเป็นอย่างไร ในมาตรานี้ได้มีการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมไว้ดังนี้ครับ คือมีรองประธานศาลฎีกาซึ่งมีอาวุโสสูงสุดเป็นประธาน ประธานศาลอุทธรณ์ และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง รองประธานศาลฎีกาผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นข้าราชการตุลาการ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นข้าราชการตุลาการ แต่ว่าโอนไปจากข้าราชการตุลาการ หรือเป็นข้าราชการที่โอนไปหรือเคยเป็นแล้วก็ขึ้นมาเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม เพราะฉะนั้นถือว่า เป็นข้าราชการตุลาการก็แล้วกันครับ เพราะฉะนั้นใน (๑) ก็จะมีข้าราชการตุลาการอยู่ ๓ ท่าน เลขาธิการ ก.พ. ๑ ท่าน ใน (๒) ก็จะมีข้าราชการตุลาการที่แต่งตั้งจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมชั้นศาลละ ๑ คน รวมเป็น ๓ คน ก็จะเป็น ๖ คน ข้าราชการศาลยุติธรรมผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไปซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการศาลยุติธรรมที่ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ ขึ้นไปจำนวน ๕ คน มีทั้งหมด ๕ คน ข้าราชการตุลาการมี ๖ คน แต่ใน ๖ คนนี้มีรองประธานศาลฎีกาซึ่งเป็นประธาน ๑ คนนะครับ ผมได้ขอแปรญัตติให้มีข้าราชการตุลาการใน (๒) ให้มีข้าราชการในแต่ละชั้นศาลนี้ ๒ คน เพราะเหตุว่าความกว้างของกรรมการในมาตรานี้ระหว่างข้าราชการ

๑๓๓

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

ณัฐวัฒน์ ๖๑/๒

ศาลยุติธรรมและข้าราชการตุลาการนั้นมีมากมายจนกระทั่งจะเกิดปัญหาขึ้นในการบริหารงานศาลยุติธรรม ผมขอยกตัวอย่างให้ดูง่าย ๆ ครับ ถ้าหากว่าเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมซึ่งเป็นบุคคลที่ต้องรับผิดชอบงานธุรการทั้งหมดของศาลยุติธรรมเมื่อเราแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรมแล้วจะเป็นผู้บังคับบัญชาของศาลยุติธรรมทั้งหมด ถ้าหากข้าราชการผู้นี้ต้องขอหาทางวินัย บุคคลที่จะพิจารณาเรื่องวินัยของข้าราชการ ซี ๑๑ คนนี้ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมผู้นี้ก็คือข้าราชการศาลยุติธรรม ๕ คน และเลขาธิการ ก.พ. เพราะรวมแล้วเป็น ๖ คน ข้าราชการตุลาการจะมีเพียง ๕ คนเท่านั้น ในฐานะที่ส่อแหลมเช่นนี้ผมขอกราบเรียนว่า ตามมาตรา ๙ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผมขอความกรุณาท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ย้อนกลับไปดูมาตรา ๙ ที่ผ่านมาแล้วซึ่งไม่มีการแก้ไข ขออนุญาตอ่านนะครับ

มาตรา ๙ ให้มีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา มีหน้าที่ควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ รวมทั้งระเบียบ ประกาศและมติของ ก.บ.ศ. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานศาลยุติธรรมโดยมีรองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ

ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๔ นี้ชี้ชัดเจนว่าเลขาธิการ
 สำนักงานศาลยุติธรรมต้องเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการศาลยุติธรรมทั้งหมด
 คือข้าราชการตุลาการทั้งหมด แต่ถ้าหากว่าฐานะของเลขาธิการสำนักงาน
 ศาลยุติธรรมคนนี้จะต้องตกอยู่ภายใต้ความล่อแหลมว่า เมื่อไรก็ตามที่ต้องขอหา
 ทางวินัยจะต้องถูกพิจารณาโดยข้าราชการศาลยุติธรรม เขาจะสามารถปฏิบัติหน้าที่
 ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีได้อย่างไรครับ เพราะฉะนั้นการมีองค์ประกอบ
 ของกรรมการที่ล่อแหลมเช่นนี้ จะมีผลสืบเนื่องไปถึงความระส่ำระสายในการปกครอง
 บังคับบัญชาในศาลยุติธรรมอย่างแน่นอน และผมขอกราบเรียนว่าบุคคลที่จะได้
 รับโทษรับภัยจากความระส่ำระสายอันนี้ไม่ใช่ผู้พิพากษา แต่เป็นประชาชนที่มา
 รับการบริการจากศาลยุติธรรม เมื่อไรก็ตามที่ข้าราชการตุลาการหรือผู้พิพากษา
 ที่นั่งพิจารณาคดีไม่สามารถสั่งการต่อข้าราชการซึ่งอยู่ข้างล่างได้ เมื่อนั้น
 ความระส่ำระสายเกิดขึ้นในศาลยุติธรรมอย่างแน่นอน เพราะในการทำงาน
 ระหว่างข้าราชการตุลาการและข้าราชการศาลยุติธรรม จริงอยู่แม้เป็นลักษณะ
 แบบพี่แบบน้องซึ่งต้องทำงานไปด้วยกัน แต่ลักษณะของการทำงานนั้นก็มีความขัดกัน
 อยู่ในตัว เพราะข้าราชการตุลาการต้องสั่งการให้ข้าราชการศาลยุติธรรม
 หรือข้าราชการตุลาการปฏิบัติ ตรงนี้จะมีการขัดกันอยู่ในตัว และมีในหลาย ๆ กรณีที่
 ไม่อาจจะเป็นเรื่องของการกระทำผิดทางวินัยได้ แต่เป็นความจำเป็นที่ต้องมี
 การสั่งการกันในขณะที่ ผมขออนุญาตยกตัวอย่าง ซึ่งผมคิดว่าท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติที่มาจากต่างจังหวัดจะเข้าใจในตัวอย่างอันนี้ซึ่งเกิดขึ้นอยู่เสมอ ๆ
 หรือแม้แต่ในกรุงเทพมหานครก็ตาม ในการสืบพยานของศาลยุติธรรมนั้น ในบางครั้ง
 เมื่อเรามีพยานมาสู่ศาลเป็นจำนวนหลายปาก ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดี
 ได้สืบพยานไป ๑ ปาก ๒ ปาก หรือ ๓ ปาก หรือปากเดียวก็แล้วแต่ แต่เป็น
 ปากที่ยาว เราสืบตั้งแต่ ๑๓.๓๐ นาฬิกา ไปจนถึงเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา พยานปากนี้
 ยังเบิกความไม่เสร็จ แต่มีโอกาสดังเสร็จได้แล้วในวันนี้ ถ้าผู้พิพากษานั้น
 เห็นว่าการสืบพยานปากนี้ให้เสร็จสิ้นไปในวันนี้ ย่อมเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตัวพยาน
 และทั้งแก่รูปคดี ที่ผมกราบเรียนว่าแก่ตัวพยานก็คือว่า เมื่อพยานเขามาถึงศาลแล้ว
 บางที่เดินทางมาจากทางไกล ถ้าเราทำงานให้เขาถึง ๑๗.๐๐ - ๑๗.๓๐ นาฬิกา
 ก็สามารถสืบพยานปากนี้ได้เสร็จ แต่ถ้าเราต้องเลื่อนคดีไป พยานปากนี้ต้องมา
 อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งครั้งหน้าอาจจะมีการเลื่อนคดีอีก ก็จะเป็นการไม่สะดวกแก่พยานนี้
 และในบางจังหวัดในบางครั้งพยานบางปากที่มาเบิกความที่ศาล ถ้าเราสืบไม่เสร็จ
 เมื่อออกจากศาลไปแล้ว เขาอาจจะไม่มีโอกาสกลับมาที่ศาลอีกเลยในคดีอาญา

๑๓๕

สผ ๔/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สุทธาทิพย์ ๖๒/๒

เพราะฉะนั้นตรงนี้ศาลน่าจะมีความในการที่จะสั่งให้ตุรการบอกว่า วันนี้ขอให้
ปิดศาลเวลาประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกา เพื่อให้สืบพยานปากนี้ให้เสร็จก่อน
หากตุรการศาลเห็นว่าถึงเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ไม่สามารถที่จะอยู่ต่อได้แล้ว
เพราะมีภาระที่นัดหมายไว้ก่อน หรือเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา ก็ยังสืบไม่เสร็จ
ก็กลับบ้านและปิดประตูศาล กรณีอย่างนี้จะเกิดความเดือดร้อนขึ้นกับประชาชน
เกิดความเดือดร้อนขึ้นกับรูปการณ์แห่งคดีไปพร้อม ๆ กัน นี่เป็นตัวอย่างหนึ่ง
ที่ผมยกมาให้ แต่ยังมีอีกหลายตัวอย่างที่สามารถจะดูได้ว่าไม่เป็นเรื่องที่ผิดวินัย
แต่ผู้พิพากษาถ้าหากสั่งการไปแล้ว ตุรการไม่ทำ ก็ไม่สามารถที่จะทำอะไรได้

กรณีอย่างนี้ถ้าหากไม่เป็นการผิดวินัย แล้วนำเรื่องไปเข้า ก.ศ. คือ คณะกรรมการชุดนี้ คณะกรรมการชุดนี้ก็บอกว่าไม่ใช่เรื่องผิดวินัย ไม่สามารถที่จะทำอะไรธุรการได้ นานวันเข้าผู้พิพากษาที่จะเกิดความเอือมระอาในการที่สิ่งไปแล้วไม่สามารถทำอะไรได้ ตรงนี้ละครับที่จะเกิดความระส่ำระสายขึ้น

อีกประการหนึ่ง เป็นประการสำคัญที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ก็คือว่า ในองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกันอย่างนี้ แล้วมีเลขาธิการ ก.พ. ผมขอภัยที่เอ่ยถึงตำแหน่ง แต่เป็นเรื่องของหลักการที่จำเป็นต้องแสดงให้เห็นว่า ในกรณีที่ท่านกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรม และข้าราชการตุลาการมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันอย่างนี้ อยู่ในองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดนี้ แล้วมีเลขาธิการ ก.พ. ซึ่งเป็นผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของฝ่ายบริหารมาอยู่ในตรงนี้เป็น คาสติง โหวต (Casting vote) เมื่อเกิดมีปัญหาคขึ้น เลขาธิการ ก.พ. สามารถชี้ขาดให้เป็นอย่างไรก็ได้ กรณีอย่างนี้ก็จะเกิดความล่อแหลมมากขึ้น ในการที่ฝ่ายบริหารจะเข้ามาแทรกแซงอำนาจตุลาการโดยผ่านคณะกรรมการชุดนี้ เกรงว่าจะเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ อีกเช่นกัน ท่านประธานที่เคารพครับ คณะกรรมการชุดนี้ถ้าเราเทียบกับปัจจุบัน ก็คือ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรมในปัจจุบันนี้มีบัญญัติอยู่ในมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ในมาตรา ๔๘ นี้ องค์ประกอบของ อ.ก.พ. ซึ่งเทียบกับคณะกรรมการชุดนี้ในปัจจุบัน มีท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน มีกรรมการอีก ๑๘ ท่าน เป็นผู้พิพากษาทั้งหมด เราจึงได้ดูแลศาลยุติธรรมมาด้วยความสงบสุขจนถึงบัดนี้ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ให้เกียรติกับผู้พิพากษาในการดูแลข้าราชการตุลาการตลอดมา ฉะนั้นในการแยกศาลออกจากกระทรวงยุติธรรมแล้ว ถ้ามีองค์ประกอบของข้าราชการตุลาการและข้าราชการฝ่ายตุลาการในลักษณะที่กำกวมเช่นนี้ เกรงว่าจะเกิดปัญหาคขึ้นในอนาคต ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังประชาชนอย่างไม่อาจที่จะหลีกเลี่ยงได้ ผมจึงได้กราบเรียนอุทธรณ์มายังสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ได้โปรดพิจารณาให้รอบคอบอีกสักครั้งหนึ่ง ที่ผมขอเพิ่มข้าราชการตุลาการมาอีกเพียง ๓ ท่าน ใน (๒) เท่านั้นครับ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกรรมาธิการครับ

๑๓๗

สพ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

สุภภา ๖๓/๒

นายบุญปลุก ชายเกตุ (กรรมาธิการ) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม นายบุญปลุก ชายเกตุ เป็นกรรมาธิการเสียงข้างมากนะครับ ผมอยากจะเรียนชี้แจงในเหตุผลของมาตรา ๒๒ นะครับ ในเรื่องคณะกรรมการที่เรียกว่า ก.ศ. ถ้าเทียบเคียงจริง ๆ ผมอยากจะกราบเรียนว่าของข้าราชการพลเรือนก็คือ ก.พ. ไม่ใช่ อ.ก.พ. เป็น ก.พ. ในการที่มีคณะกรรมการชุดใหญ่อย่างนี้ ในทางปฏิบัติบุคคลสำคัญที่ได้รับการเลือกสรรเข้ามาก็คือใน (๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ แล้วก็บุคคลที่มีความสำคัญ สำหรับตัวผู้แทนนะครับ ก.ศ. นี้ในเมื่อเป็นคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ซึ่งบุคคลที่เป็นข้าราชการก็คือไม่ใช่ข้าราชการตุลาการ เพราะฉะนั้นในการดำเนินการของคณะกรรมการ ก.ศ. ที่ระบุอำนาจหน้าที่ไว้ในมาตรา ๒๕ นะครับ ในเรื่องการกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือกบรรจุใน (๑) (๒) การรักษาราชการ แล้วก็ไปเรื่อย ๆ จนถึง (๑๐) นะครับ จะเห็นว่าในอำนาจหน้าที่เหล่านี้ คณะกรรมการที่กำหนดไว้จะเป็นกรรมการที่เหมาะสมมาก เหตุผลประการหนึ่งก็คือว่า ๑. มีตัวแทนซึ่งเป็นตัวแทนของข้าราชการศาลยุติธรรม ในส่วนของ ก.พ. ก็เช่นเดียวกัน ผู้ที่มาเป็นกรรมการ ก.พ. ก็จะมีผู้แทนของข้าราชการประเภทนั้นคือ มาจากส่วนราชการทั้งหลายจำนวน ๕ คน เช่นเดียวกัน แต่ในส่วน ของ ก.พ. นั้นที่มีความแตกต่าง ผมอยากจะกราบเรียนว่าผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง ก.พ. นั้นมี ๕ - ๗ คน แต่อย่างไรก็ตามสำหรับ ก.ศ. ในครั้งนี้ ในองค์ประกอบซึ่งคิดว่าในส่วน of ข้าราชการทางตุลาการจะมีอยู่ ๖ ท่าน คือ รองประธานศาลฎีกา จะมีประธานศาลอุทธรณ์ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

แล้วก็มีข้าราชการตุลาการตามใน (๒) อีก ๓ ท่าน เดิมนั่นที่เป็นร่างฯ เดิม จะเป็นจำนวน ๑ คน ซึ่งกรรมการเสียงส่วนใหญ่ก็มองเห็นว่าน้อยไป อยากจะมีตัวแทนซึ่งตัวแทนที่พูดถึงชั้นศาลละ ๑ คน ก็คือตัวแทนที่มาจากชั้นศาล เป็นข้าราชการตุลาการมาช่วยดูแลข้าราชการศาลยุติธรรมในส่วนนั้นครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าในทางปฏิบัติจริง ๆ บุคคลเหล่านี้จะเป็นใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) คือเป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ ในการดำเนินการทุกอย่างผมไม่แน่ใจ แล้วก็ไม่ใช่เชื่อว่าเลขาธิการ ก.พ. ซึ่งเป็นคนใดคนหนึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นคนปัจจุบันนี้ จะเป็นใครก็แล้วแต่คงจะไม่มาทำหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อ ก.ศ. แล้วก็รวมถึงกรรมการท่านอื่น ๆ ด้วย จะเป็นกรรมการซึ่งมาจากตุลาการ ก็เช่นเดียวกัน เราก็ต้องมีความเชื่อ จะเป็นตุลาการหรือตุลาการผมเชื่อว่า ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน ทุกคนเหมือนกัน เราต้องมีความเชื่อใจซึ่งกันและกัน ด้วยประเด็นเหล่านั้นผมจึงยังเชื่อว่าสิ่งที่กรรมการเสียงข้างมากพยายามที่จะปรับปรุงในมาตรา ๒๒ ให้เป็นองค์ประกอบที่เหมาะสมออกมาในลักษณะอย่างนี้ โดยการเพิ่มใน (๒) เข้าไปด้วย ผมว่าเป็นการดำเนินการที่เหมาะสมแล้วครับ จึงเรียนมาเพื่อทราบ ขอบพระคุณครับท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสรชาติ เชิญครับ

ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม (หนองบัวลำภู) : กราบเรียน ท่านประธานครับ กระผม สรชาติ สุวรรณพรหม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดหนองบัวลำภู พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานครับ มาตรา ๒๒ นั้น เป็นเรื่องของการบริหารงานบุคคลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นะครับ ท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเองต้องขออนุญาตกราบเรียนว่า การบริหารงานบุคคลกับการพิจารณามั่นคนละเรื่องกันครับท่านประธาน ผมเห็นด้วย กับ (๑) ที่แก้ไขขึ้นมา แต่จริง ๆ แล้วน่าจะเพิ่มอีก ๑ ตำแหน่งลงไป นั่นก็คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ น่าจะมาทำหน้าที่โดยตำแหน่ง แล้วไปตัด (๔) แทนที่จะมี ๓ ท่านก็เหลือ ๒ ท่าน อย่างน้อยที่สุดในขณะนี้นั้นเรากำลัง ที่จะแยกตรงนี้ให้ชัดเจนเกิดขึ้น เราจะได้มองเห็นว่างบประมาณซึ่งที่จะเข้าไปอยู่ ชัดเจนที่เกิดขึ้นว่าจะให้กับศาลนี้เท่าไรที่เกิดขึ้น ถ้าไม่มีผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณซึ่งก็มีความรอบรู้ในมาตรา ๔ เช่นเดียวกันด้านการบริหารงานบุคคล แล้วไม่ขัดกับต่อ (๑) (๒) (๓) (๔) ไปตัดใน (๔) ออกจาก ๓ คนเหลือ ๒ คน

ซึ่งจะได้ชัดเจนเข้าไปว่าในกฎหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
 ในส่วนของการบริหารงานบุคคลเช่นเดียวกัน ก็ไปมีผู้อำนวยการสำนัก
 งบประมาณเข้าไปอยู่ด้วย อย่างน้อยที่สุดเพื่อจะได้มองเห็นการที่จะจัดสรร
 งบประมาณให้กับส่วนราชการที่เกิดขึ้นมาใหม่ได้มองได้ครอบคลุมเข้าไปที่เพียงพอ
 ที่เกิดขึ้นว่ามันควรจะเหมาะสมเท่าไร ไม่อย่างนั้นแล้วก็จะกลายเป็นว่าสิ่งที่เรา
 จัดตั้งขึ้นมาใหม่ในลักษณะของสำนักงานศาลยุติธรรมเกิดขึ้น ยังมองไม่ออกว่า
 จะของงบประมาณเท่าไรที่เกิดขึ้นมาเพื่อจะรองรับสิ่งที่เพียงพอในการเกิดขึ้น
 ดังนั้นมาตรา ๒๒ จึงเป็นมาตราที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความก้าวหน้าของ
 สำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งเรามาแก้ไขระเบียบที่สอดคล้องกับทั้งหมดที่เกิดขึ้นแล้ว
 ในขณะที่ (๑) บุคคลซึ่งจะต้องเป็นกรรมการโดยตำแหน่งนี้ครับ ไม่ว่าจะ เป็น
 ท่านรองประธานศาลฎีกาซึ่งมีความอาวุโสสูงสุดมาเป็นประธาน ประธาน
 ศาลอุทธรณ์ เลขาธิการ ก.พ. ในฐานะซึ่งมีความรอบรู้เรื่องการบริหารงาน
 บุคคล เมื่อเทียบกับผู้อำนวยการสำนักงบประมาณแล้วนั้นมันก็ไม่น่าที่จะแตกต่างกัน
 มากนักก็น่าจะมีโอกาสเข้ามานั่งอยู่ตรงนี้ เพราะอย่างน้อยที่สุดจะได้เห็นการ
 การเปลี่ยนแปลงในการบริหารราชการแผ่นดินนั้นจะได้มองงบประมาณที่เพียงพอ
 ในการที่จะสนับสนุนเข้าไปสู่จุดนี้ แล้วก็ยังมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
 เกิดขึ้นซึ่งก็ต้องมาใกล้ชิดกับสำนักงบประมาณ ในการที่จะต้องมาตั้งสำนักงาน
 ศาลยุติธรรมเกิดขึ้นแล้วจะใช้งบประมาณเท่าไรในการดำเนินการ บุคลากร
 จะมีเท่าไร งบประมาณจากเดิมจากอดีตที่ผ่านมาเทียบกับปัจจุบันนี้มันใช้ของเดิม
 มาวิเคราะห์ทั้งงบประมาณไม่ได้ ต้องใช้งบประมาณตามที่เกิดขึ้น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : ท่านสรรชาดีด้วยความเคารพ ที่ท่านอภิปรายมานี้ไม่มีการแก้ไข
 หรือการที่เกี่ยวกับสำนักงบประมาณนะครับ แล้วท่านก็ไม่ได้สงวนไว้นะครับ
 ขอประทานโทษ มันไกลประเด็นไปนิดหนึ่งครับ

ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม (หนองบัวลำภู) : ท่านประธานครับ ประกอบนิดหน่อยครับ เพราะจริง ๆ มาตรการนี้เป็นเรื่องการบริหารงานบุคคล ซึ่งผมชี้แจงไปแล้วว่ามีการแก้ไข ซึ่งอภิปรายตรงนั้นเหมือนกับว่าใน (๑) มีเลขาธิการ ก.พ. แล้ว มี ๑ ตำแหน่ง แล้วผมก็ไปดู (๔) ซึ่งเอาบุคคลทั่วไปมา ๓ คน ก็ตัดเหลือ ๒ คน ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ก็จะเหลือเท่าเดิม เพียงแต่เพิ่มตำแหน่งซึ่งจะต้องเป็นโดยตำแหน่งเข้าไปอีก ๑ ตำแหน่งเท่านั้นเอง นั่นเป็นเหตุผลซึ่งผมขออธิบายกับท่านประธานตรงนี้ แล้วก็ เป็นเหตุผลประกอบในเมื่อมาตรา ๒๒ นี้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานบุคคล แล้วก็ เรื่องของการที่จะต้องเตรียมงบประมาณที่เพียงพอกับการจัดตั้งสำนักงานศาลยุติธรรม จึงขออนุญาตกราบเรียนว่าใน (๑) นั้นน่าจะเพิ่มตำแหน่งประจำคือ ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เหมือนกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ ซึ่งเราเคยให้เข้าไปอยู่ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ก็แล้วแต่ในส่วนการบริหารงานบุคคลส่วนนี้จะเข้าไปเกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้มองภาพในอนาคตว่าการจัดสรรงบประมาณจะต้องสอดคล้องกับการบริหารงานบุคคลของสำนักงานศาลยุติธรรม ท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ไม่มีท่านใดคิดใจอภิปราย ก็ถือว่าปิดอภิปรายในมาตรานี้ครับ ผมจะขอมติจากที่ประชุมครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เนื่องจากมาตรานี้มีการแก้ไขและมีท่านกรรมาธิการสงวนคำแปรญัตติไว้ครับ ผมจะเรียนถามมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมากซึ่งมีการแก้ไข หรือจะเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างน้อยที่สงวนคำแปรญัตติ ถ้าหากท่านสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมากกรุณา กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าท่านเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างน้อยซึ่งสงวนความเห็น กรุณา กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผมขอย้ำว่า ถ้าเห็นด้วยกับกรรมาธิการเสียงข้างมาก กดปุ่ม เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับผู้สงวนคำแปรญัตติ ก็กดปุ่ม ไม่เห็นด้วยครับ ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เมื่อท่านสมาชิกใช้สิทธิลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่
รวมคะแนนได้ครบ ผลของการลงคะแนน เห็นด้วย ๑๘๑ ท่าน ไม่เห็นด้วย
๓ ท่าน งดออกเสียง ๑ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับกรรมวิธีการ
เสียงข้างมากนะครับ

เชิญท่านเลขาธิการฯ ต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๒๖ มีการแก้ไข มีการมาธิการขอสงวน
ความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการไม่ติดใจนะครับ เชิญต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๒๖ ทวี คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๒๗ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑
มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓๕ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๓๖ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

๑๔๓

สผ ๕/๒๕๔๒ (ส. นิติบัญญัติ)

วันทนา ๖๕/๔

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๓๗ มีการแก้ไข มีกรรมวิธีการสงวน
ความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : กรรมวิธีการไม่ติดใจ เชิญต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๓๘ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๓๙ มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวิทยากรครับ

นายวิทยา แก้วภราดัย (กรรมธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิทยา แก้วภราดัย กรรมธิการเสียง
ข้างน้อย กระผมได้สงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๓๙ ในวรรคสอง วรรคสาม
และวรรคสี่ เป็นข้อความดังต่อไปนี้

ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้ของสำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม ไปเป็นของสำนักงานศาลยุติธรรม เว้นแต่
ที่เป็นของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

การโอนข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม ไปเป็นของสำนักงานศาลยุติธรรม ให้เป็นไป
ตามที่ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมตกลงกัน ----

การโอนตามมาตรานี้ให้หมายถึงการโอนงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
กิจการศาลยุติธรรม ทั้งนี้ ตามที่ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรมตกลงกัน"

กระผมมีเหตุผลในการสงวนคำแปรญัตติมาตรานี้ไว้ เนื่องจากมาตรา ๓๙
เป็นมาตราหลักสำคัญต่อเนื่องจากมาตรา ๖ และมาตรา ๕ ซึ่งได้มีการแก้ไขไว้
และก็เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติไว้ว่า
สำนักงานศาลยุติธรรมมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และ
การดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านประธานที่เคารพครับ เราได้
ดำเนินการแก้ไขมาตรา ๕ มาตรา ๖ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๗๕ วรรคหนึ่ง
ของรัฐธรรมนูญ หลังจากที่เราได้ถอดงานธุรการซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกับ
สำนักงานศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรมแล้ว มาตรา ๓๙ ยังเป็นมาตรา
ที่กำหนดการโอนกิจการบางอย่าง ซึ่งมีความจำเป็นในการเสนองานธุรการศาล
ออกไปให้กับสำนักงานศาลยุติธรรม วรรคหนึ่ง ในมาตรา ๓๙ เป็นเรื่องของ
การโอนอำนาจ เราได้โอนอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
ไปเป็นของสำนักงานศาลยุติธรรม เราได้โอนอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรมไปเป็นของประธานศาลฎีกา และไปเป็นของ
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม วรรคสองครับ หลังจากที่เราโอนอำนาจหน้าที่แล้ว
ในส่วนที่สำนักงานศาลออกไปแล้ว วรรคสอง เราได้ดำเนินการโอนกิจการ
ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม ไปเป็นของ
สำนักงานศาลยุติธรรม ยกเว้นเฉพาะในส่วนที่เป็นสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชน วรรคสามครับ เป็นเรื่องของการโอนข้าราชการ ลูกจ้าง และ
เงินงบประมาณส่วนนี้มีความสำคัญครับท่านประธาน ตามร่างฯ เดิมเราพยายาม
ที่จะโอนทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ในกระทรวงยุติธรรมให้ไปขึ้นกับสำนักงานศาลยุติธรรม
แต่โดยสภาพความเป็นจริงครับ กระทรวงยุติธรรมปัจจุบัน สำนักงานปลัดกระทรวง
ยุติธรรมปัจจุบันได้มีภารกิจบางอย่าง ซึ่งไม่ใช่เป็นภารกิจที่สนับสนุน
การพิพากษาคดีของศาล แต่เป็นภารกิจในการรองรับงานทางธุรการของหน่วยงาน
ที่คงเหลืออยู่ในกระทรวงยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานบังคับคดี หน่วยงาน
คุมประพฤติ หรือหน่วยงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก เพราะฉะนั้นถ้าหากจะคง
การโอนทั้งหมดให้กับสำนักงานศาลยุติธรรม แน่แน่นอนครับ สำนักงานปลัดกระทรวง
ยุติธรรมจะไม่คงเหลืออะไรอยู่เลย ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ
ไม่ว่าลูกจ้าง เพราะฉะนั้นการสงวนคำแปรญัตติของกระผมมาตรานี้ เพื่อให้

การโอนเป็นไปสมประสงค์ของทั้ง ๒ ฝ่าย เป็นสมประสงค์สำหรับสำนักงาน ศาลยุติธรรมที่เกิดขึ้นใหม่ และรักษาไว้ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น จำเป็นที่จะต้องสร้างความตกลงกันระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และประธานศาลฎีกา ว่าส่วนไหนมีความจำเป็นที่จะโอนไปให้กิจการงานศาล ก็จะได้โอนไปสำนักงานศาลยุติธรรม ส่วนไหนที่ไม่มีความจำเป็นก็ให้ตกค้าง อยู่ที่สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระผมจึงเสนอขอสงวนคำแปรญัตติทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของงานที่เกิดขึ้นสำหรับสำนักงาน ศาลยุติธรรมใหม่ครับ ขอขอบพระคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากมาตรานี้มีความสำคัญมาก มีกรรมวิธีการสงวนไว้หลายท่านนะครับ ผมว่าเราประชุมมาพอสมควรแล้ว เห็นสมควรที่จะปิดประชุม ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๒๕ นาฬิกา